Milliyet
ÇOCUK

22 Şubat 1982 ● Sayı: 9 ● 30 Lira

Milliyet ÇOCUK ÖZEL SAYI sında

RED KİT 'in Baştan başa RENKLİ TAM MACERASI

ÇIKTI ALDINIZ MI?

KÜRK AVCILARI

ARMAĞAN YAĞMURU 82

Devam Ediyor

TÜRK TİCARET BANKASI işbirliği ile hazırlanan
İNSAN VE UYGARLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

Johann FABER

FABER

Öğrenciler, sizler için üretilen Faber keçeli kalemleri ile doğayı renklendirin.

Faber keçeli kalemleri 20 değişik rengi bozulmayan, kalınlaşmayan uçları ile Faber kalitesinin simgesidir.

Faber 50-F takım takım veya tek tek satılır.

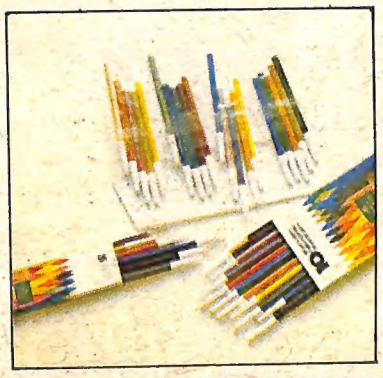

"Faber 50 - F" dünyaca ünlü
FABER Teknolojisiyle
ADEL KALEMCİLİK TİC. ve SAN. A.Ş.
Tarafından Türkiye'de üretilmektedir.

Johann FABER

"FABER 50-F"
"tam keçeli kalem"

BİZDEN SİZE

"DALTON ANA"

Vahşi Batının en neşeli kovboyu Red Kit'in yeni bir serüvenine daha başlıyoruz. **"Dalton Ana"** adlı serüveninde yediden yetmişe bütün dünyanın **"gözdesi"** Red Kit, yine amansız düşmanları Dalton Kardeşlerle olağanüstü bir savaşıma giriyor. Bu kez, Dalton Kardeşler yanlarına **"ana"** Dalton'u da alıyorlar ve birbirlerine son derece bağlı bir aile görünümüyle Red Kit'in karşısına çıkıyorlar.

Doğruluğun ve hakkın sonuna kadar savunucusu, güçsüzlerin yılmaz arkadaşı Red Kit, bu kadar kalabalık bir aile ile başedebilecek mi dersiniz?

Bu sorunun yanıtını yayımına başladığımız **"Dalton Ana"**da bulacaksınız.

SÖZ Red Kit'ten açılmışken **"MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI"**mızın ilk sayısına okurlarımızın gösterdikleri büyük ilgiye teşekkür ediyoruz. **"MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI"**sı, kısa bir sürede yurdumuzun birçok kesiminde tükeniverdi. Aldığımız telgraf, telefon ve mektuplardan okurlarımızın bu denli bir özel sayıya gereksinimleri olduğu gerçeği ortaya çıktı. **"MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI"**larını her ay düzenli olarak yayınlayacağız. Gelecek sayılarımızda "Demir Yumruklu Adam"ın, "Baytekin"in, "Yıldırım Teğmen"in, "Tarzan"ın ve daha birçok dünyanın en güzel çizgi romanlarının albümlerini tam serüvenler biçiminde sizlere sunacağız.

Enver Naci GÖKŞEN

Yine **"MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI"**larında tam bir çizgi romanın dışında bir kısa roman ve çeşitli heyecan hikâyelerini bulacaksınız. Yanı sıra, bol bol bilmece, bulmaca ve kare bulmaca sayfalarımız da giderek daha zenginleşecek.

BU sayımızın yerli hikâye sayfamızda **Enver Naci Gökşen**'in bir hikâyesi var. Hikâyeci kuşağın önde gelen yazarlarından. Enver Naci Gökşen çocuk edebiyatıyla ilgili çalışmalarına bu yıl daha da hız verecek. Dergimizde değişik yapıda hikâyelerini sunacağız.

Bu sayının şairi **Ayhan Gülsoy.** Gülsoy'u dergimizde önceleri de yayınladığımız şiirleriyle anımsayacaksınız.

Esenlik dileklerimizle.

İÇİNDEKİLER

Yaşanmış Serüvenler . 4-6
Red Kit 7-10
Armağan Yağmuru 11
Kürk Avcıları 12-13
Baytekin 14-17
Haydi Afacan Beşler 18-19
Tarzan 20-23
Mırnav 24
Şimşek Santrfor 25-27
El Becerileri 28
Bernard Prens 29-31
Sinema-TV-Pul-Plâk-Kitap-Satranç . 32-33
Hikâye: Enver Naci Gökşen 34-35
Şiir: Ayhan Gülsoy 35
Cimcime 36-37
Kırk Ambar 38-39
Yeni Gazete 40-41
Bilmece-Bulmaca . . 42-43
Okurdan Okura 44-45
Nasıl Olmuştu? 46

okurun sesi

BU sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı, "Milliyet Çocuk Dergisi Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul" *adresine bekliyoruz.*

Derginizde en çok beğendiğim, sevdiğim "Red Kit", "Tarzan", "Demir Yumruklu Adam"dır. Derginizi uzun süredir almaktayım. Vermiş olduğunuz ansiklopedi ekleri çok yararlı. Tüm çalışanlara başarılar.

Ekrem BOZKURT (İstanbul)

Derginizin devamlı okuyucusuyum. Ansiklopedileri biriktirmekten çok memnunum. Ayrıca derginizde çıkan Red Kit, Mırnav, Nasıl Olmuştu?, Yeni Gazete bölümlerini zevkle okuyorum.

Can ÇETİN (İstanbul)

Derginizi ben ve arkadaşlarım her hafta alıyor, çok beğeniyoruz. Derginizde çıkan bölümlerin hepsi güzel ama Türkçe Sözlük eki daha çekici. Türkçe Sözlük ekine daha çok yer verir ve "Pembe Panteri" yeniden yayınlarsanız arkadaşlarım ve ben çok sevineceğiz.

Tarık CIVAK (Tekirdağ)

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayın. Türbedar Sokak No: 8 Cağaloğlu. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1720, Altı aylık 860 TL. (Uçak ile yıllık 1880, Altı aylık 940 TL.). Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır. Türkiye'de fiyatı: 30, Kıbrıs'ta 40 TL.

Yıl: 12 Sayı: 9 Cilt: 1 22 Şubat 1982

DÜNYANIN dörtte üçünü dolaşıp, üç yılımı koynunda geçirdiğim teknemKırlangıç'ısatmak da nereden geldi aklıma? Bunun birçok nedeni var:

Birlikte katettiğimiz 22.300 millik yol Kırlangıç'ı epeyce yormuş, yıpratmıştı. Tuzlu suyun etkisi de başka şeye benzemez! Yer, bitirir tekneyi. Üç yıl boyunca, Kırlangıç'a "ilk yardım" türünden ileri gitmeyen bakımlar yapabilmiştim. Daha ötesine ne zaman, ne de para bulamamıştım zaten... Patricia ile Surinam nehrinde dolaşırken bir gece başımıza gelenler, yaşlı Kırlangıç'a fena oyun oynadı: Tekneyi, iskeleye bağlamış, geceyi kamarada geçirmeye hazırlanıyorduk. Çevre oldukça sessizleşmiş, nehir trafiğinin gürültüsü kesilmişti, pek de önemsemedik bu durumu, uyumak için daha da iyi olurdu böylesi... Yattıktan birkaç saat sonra ben susayıp da kalkınca, dünya başımıza yıkıldı sandım çünkü tekne devrildi! Evet, tekne devrildi ve kapıları üzerine yan yatmış bir araba gibi, gövdesinin yan tarafı üzerine yattı! Patricia, dünyanın sonu geldiğine, deprem olduğuna ya da yanardağ patlamasıyla bir şok dalgasının tekneyi savurduğuna hükmetti. Olup biten basitti aslında ama ürkütücüydü:

Gel-git olaylarının bu çevrede sık sık görüldüğünü hiç de hesaba katmamıştık! Nehirin oluşturduğu geniş göl benzeri su birikintisi de bu doğal olaydan nasibini almış, su diz hizasına kadar inmişti!

Tekne, ilk önce omurgası üzerinde dengeye durmuş, ben su içmeye kalkınca da dengesini yitirip, yan yatmıştı. Ne yan yatıştı hani! Dünya devrildi sandık bir an için...

KIRLANGIÇ, bu tehlikeyi pek büyük yara almadan atlatmıştı ama, iç yapısında neler olup bitmişti acaba? Sıkı bir fırtınaya tutulsa, ne yapardı? Bilemiyordum... Yıllar geçtikçe, Kırlangıç'ın kabini bana küçük gelmeye başlamıştı. Ciddiyim, yola koyulduğumda 16 yaşındaydım ve pek de iri yarı değildim. Deniz beni iri yapılı, güçlü kuvvetli bir delikanlı yapınca, kabine sığmak zorlaştı... Kabin de tekne de küçük gelmeye başladı.

Daha büyük bir tekne için aradaki fiyat farkını evden sağladım ama yeni tekneyi ancak Amerika Birleşik Devletleri'nden alabilecektim. Güney Amerika'nın kuzey sahillerinde bulabileceklerim pahalı olurdu...

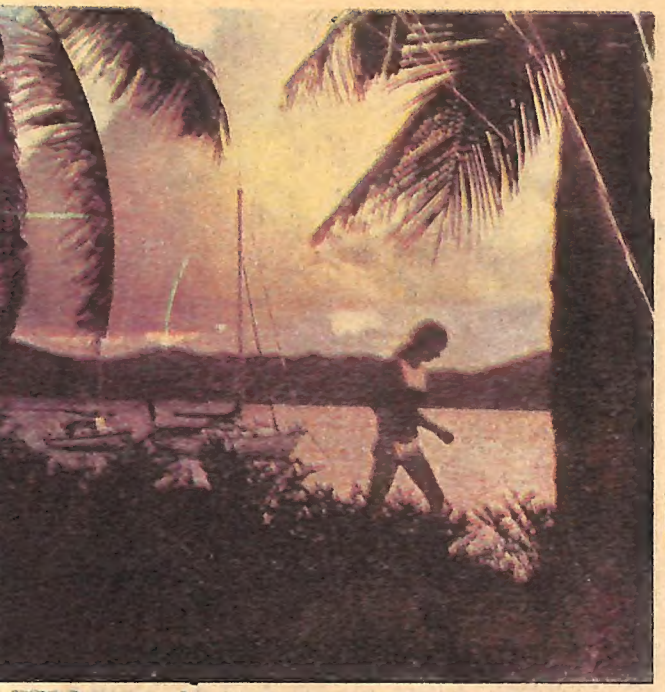

● *İşte yeni Kırlangıç... Ya da asıl adıyla; Kırlangıç'ın Dönüşü. Canavar gibi tekne doğrusu değil mi? (Yanda). Yakaladığımız balıklarla nefis bir ziyafet çekiyoruz (altta).*

● *Barbados'ta herkes dost canlısı. Bu yaşlı çifte yolumuzu kaybettiğimizde rastladık.*

Aklım, fikrim yeni teknede, Barbados yolunu tuttum. Patricia daha önce bir yolcu gemisiyle yollanmıştı. Yine sözümü tutuyordum: Ufak tefek gezintilerde iki kişi seyahat edebilirdik ama iş dünya turuna gelince, bu iş benim işimdi, yalnız başıma tamamlayacaktım.

Yol boyunca bu işi burada bırakayım mı diye düşünmedim değil... Macera güzel şeydi, insanı pişiriyordu, ayrıca bu işin sonunda dünyayı tek başına dolaşan en genç insan ünvanı da vardı. Hoş bu kimse tarafından konulmuş bir ödül değildi, kendi kendime yakıştırdığım bir ünvandı ama gerçekti! Yola devama karar verdim...

Barbados'a kadar herhangi bir yokluk ya da sıkıntıyla karşılaşmamam, sıkılmış yüreğimin biraz ferahlamasını sağladı. Atlantiği tek başına aşmış olmanın getirdiği sıkıntı, yıpranmışlık Barbados'da geçebilirdi. Küçük bir daire kiraladık Patricia'yla, kedilerimizi de getirdik, yerleştik. Uzunca bir süre burada kalmaya karar verdik...

Annemin bizi ziyarete gelmesi, Barbados'taki günlerimizin havasını bir anda değiştirdi, coşturdu. Üç yıldır görmemiştik birbirimizi, eşimi, Patricia'yı ise sadece resimlerden tanıyordu! Üç gün, doyasıya sohbetle çabucak geçti...

BARBADOS küçük bir ada, İngiliz havası hâkim... Şeker kamışı, ada sakinlerinin başlıca gelir kaynağı. Bir diğer gelir kaynağı, turizm. Bir turistin aradığı hemen her şey var; güleryüz, temizlik, konfor, güneş, deniz, kum... Kiraladığımız motosikletle uzun uzun gezindik, dinlendik, dansettik, eğlendik.

Kırlangıç'ı yat limanına bırakmıştık, bir sabah erkenden uçağa atlayıp, ABD'ye, Florida'ya gittik Patricia'yla. Florida denizi ve yat meraklıları ile aradığımız tekneyi bulabileceğimiz tek yerdi. Almayı düşündüğüm tekne, 12 metre civarındaydı, daha uzun olması gereksizdi çünkü teknenin boyu ne kadar uzun olursa, ağırlığı da o kadar artacak, tek başına idaresi zorlaşacaktı. Fiberglass'tan yapılmış olması tercihimdi, hafif ve bakımı kolay olurdu böyle teknelerin. Motoru da dizel olmalıydı, hem ucuz

● *Küçük Kırlangıç'taki son resmim bu işte... Son kez kahvaltımı yapıyorum. Virgin Adaları'na doğru yol alıyoruz Kırlangıçla... Son kez...*

hem de az parçalı ve kolay bakımlı olabilmesi için... Dizel emniyetliydi de, benzin gibi çabuk yanmaz, tehlikesi azdır.

Florida'da hemen her yat limanına baktık. Oldukça güzel tekneler vardı ama parası çok tuzluydu! Dünya denizlerinin tuzunu yutmuş genç bir denizci için, alabildiğince pahalıydı. Sonunda 2. Kırlangıç'ı buldum:

9.5 metrelik, fiberglass gövdeli, dizel motorlu, tek direkli bir yat! Tam aradığım gibi! Fiyatı da, borç-harç, uydu, hemen bastım anlaşmaya imzayı!

Yeni Kırlangıç'a bir derinlik ölçer aldım; ses dalgaları ile su derinliğini ölçen bu âlet, sığ sularda dolaşırken teknenin güvenliğini sağlar. Bir radyo-telefon aldım ki, değer doğrusu, eksikliğini hep hissetmiştim. Sıcak yemek yiyebilmek için ise bir gazocağı aldım, eski ispirto ocağım yangın tehlikesi için birebirdi! Gazyağı ise daha güvenli, üstelik hemen her yerde bulunabilir.

Tekneyle ilgili yaptığım son iş, adını değiştirmek oldu: Eski adını sormayın, gereksiz, yeni adına bakın: Kırlangıç'ın Dönüşü!

Florida'dan Barbados'a dönerken, Kırlangıç'ın Dönüşü'nün ne üstün bir tekne olduğunu farkettik. Epeyce hızlıydı, sağlamdı ve dalga irisiyle boğuştu mu, bana mısın demiyordu. İnsana bayağı güven veren bir yapısı vardı. Bu tekne, yolculuğumu tamamlamak için tam aradığım tipteydi!

Barbados'a dönmeden önce, biraz da Bahama adalarıyla, Virgin adaları arasında oyalandık. İyi ki de öyle yapmışız, Virgin adalarında teknelerin az bulunur, çok para eder olduğunu görünce, hemen Barbados'a geri dönüp, Kırlangıç'ı buraya getirmeye karar verdim. Patricia, yeni tekneyle birlikte kaldı...

● *Barbados'ta herkesin kanı kaynıyor! Limbo, twist ve yerli dansların içinde Patricia, Limbo'yu seçti... Dans sırasında bu engelin altından geçmek şart.*

KÜÇÜK bir uçakla döndüm Barbados'a, hemen yola koyuldum. Kırlangıç'ın Dönüşü'nden sonra Kırlangıç, çok küçük geldi, bir an için sığamadığımı hissettim! Virgin adalarına kadar yolu nasıl katettiğimi Allah bilir! Deniz trafiği yoğundu, ticarî gemilerin yanı sıra yat meraklıları cirit atıyordu, uyumak ne mümkün böyle trafikte? Gözümü kırpmadım! Hele, Montserrat adasına yaklaşırken uyuyakalmışım, bir de uyandım ki, mercan kayalıklarına 800 metre kalmış! Allahım! Hemen, alelacele yelken çevirdim, dümene asıldım, can havliyle zor kaçtım kayalardan.

Virgin adalarında demirlediğimiz yat limanına sabaha karşı vardım. Yeni ve eski Kırlangıç'ları birbiri ardına bağladık. Satılacağı güne kadar da böyle kaldılar. Küçük Kırlangıç'ı temizledik, boyadık elden geldiğince, macunladık, yelkenleri elden geçirdik, pirinç aksamını cilaladık... Eminim, ağabey-kardeş gibi arka arkaya durdukları günler boyunca küçük Kırlangıç, büyüğüne başından geçenleri anlatmıştır...

Kırlangıç'ı talipler arasından kendisine en iyi bakacağına inandığımız genç bir çifte sattık. Son defa gördüğümüzde içimiz burkuldu doğrusu... Manzara kartpostal gibiydi, tropik iklimde batan güneş, ufku kızıla çevirmişti, sıcak tatlı rüzgârlar esiyordu ve Kırlangıç yeni gelin gibi nazlı nazlı salınarak uzaklaşıyordu...

Gelecek hafta: Yeni tekne, yeni serüvenlerim.

Red Kit * Dalton Ana

RED KİT: DALTONLARIN DEFİNESİ...

VE BİR ROMAN: MONTEREY ÇETESİ

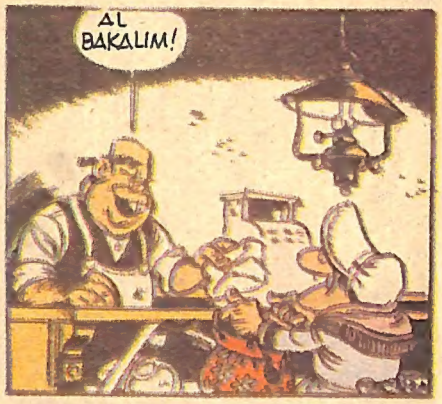

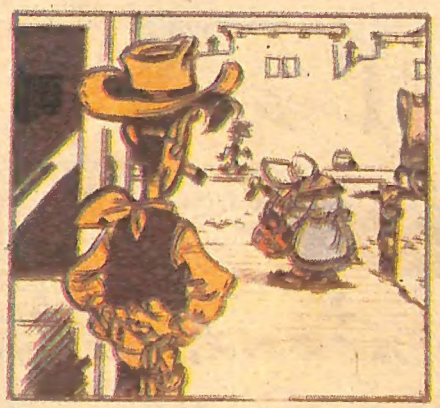

MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI ÇIKTI ALDINIZ MI?

ŞÜRECEK

ARMAĞAN YAĞMURU 82

Her hafta
Televizyonlar, Futbol Topları, Kitaplar, Bisikletler, Fotoğraf Makineleri, Yemek Termosları dağıtıyoruz!..

Armağan Yağmuru kur'alarımız, birinci sayımızdan başlayarak yenilendi. Olağan armağandağıtımlarımızın dışında, 82 yılı yaz aylarında **100 okurumuza Marmaris, Datça, Kumbağ (Tekirdağ) ve Bodrum'**da parasız olarak nefis bir tatil yaptıracağız. Bu konuyla ilgili geniş bilgiyi, sizlere önümüzdeki sayılardan itibaren vereceğiz.

Geçen yıldan beri sizlere dağıttığımız armağanlarda bir değişme yok. **1-4 numaralı kuponlara kitap, 1-5 numaralı kuponlara fotoğraf makinesi ve yemek termosu, 1-6 numaralı kuponlara futbol topu, 1-8 numaralı kuponlara bisiklet, 1-12 numaralı kuponlara da, televizyon armağan edeceğiz.** Hepinize şimdiden başarılar diler, kuponlarınızı yolladığınız zarfların üzerine de, hangi kur'aya katılmak istiyorsanız, o kur'anın adını yazmanızı öğütleriz...

BİR HİKAYE YAZALIM
Ödüllü Yarışma Birincisi

O GÜNDEN SONRA

KIŞ tüm zorlukları ve güzellikleriyle gelmişti. Yazın cıvıl cıvıl öten kuşlar şimdi eskisi kadar şakrak değildi. Tavşanlar, artık yazınki gibi sevinçle hoplayarak dolaşmıyorlardı. Ormandaki tüm hayvanlar yiyecek derdine düşmüşlerdi.

Avcı Hasan Dayı, her kış olduğu gibi, yine ava çıkıyordu. Bir gün tüfeğini ve köpeklerini alarak ormanın içlerine doğru ilerlemeye başladı. Saatlerce dolaştığı halde daha bir av bulamamıştı. Hasan Dayı artık eve dönecek ti ki, "Son bir kez daha çevreyi gezeyim" dedi.

Az sonra arkasında bir hışırtı duydu. Dikkatle bakınca bunun bir geyik olduğunu sevinçle gördü. Hasan Dayı tüfeğini doğrulttu, dikkatle nişan aldıktan sonra tam ateş edeceği sırada geyik başka bir ağacın altına gitti. Geyikçik her şeyden habersiz, yiyecek arıyordu. O sırada bir çifte sesi duyuldu. Deminki neşeli geyik şimdi yerde, karların üzerinde yatıyordu. Hasan Dayı yerde cansız yatan geyiğe yaklaşırken, ağaçların arasından çıkan bir geyik yavrusu, yerde upuzun yatan geyiğe baktı, onu yaladı, "kalk" dercesine. Sonra başını kaldırıp ince ince ağladı. Ama yerdeki ana geyik bir daha kalkamayacaktı. Hasan Dayı, neden sonra onun vurduğu geyiğin yavrusu olduğunu anlayınca çok üzüldü, gözlerine yaş doldu. Yavruyu alarak kulübesine götürdü.

Avcı Hasan Dayı, o günden sonra bir daha hiçbir hayvan avlamadı, tam tersine hep korudu.

Kenan ÖZCAN (ZONGULDAK)

YEMEK TERMOSU KAZANAN OKURLARIMIZ

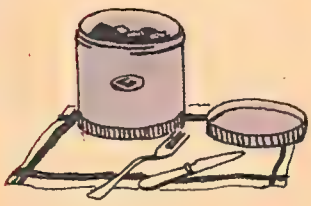

Yalçın YERLİKAYA
—(Gelibolu)—

Cem DENLİ
—(Niğde)—

Kevser ERDOĞAN
—(İstanbul)—

İbrahim AKKAYA
—(Erzincan)—

Bülent ARSLAN
—(İstanbul)—

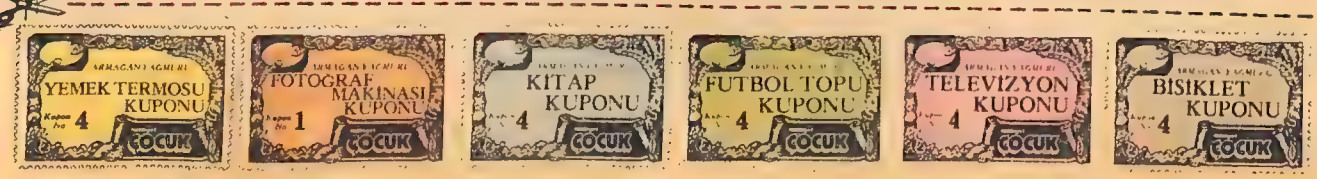

KÜRK AVCILARI

ADAM döndü, geldiği yöne bir göz attı. Mc Kenzie ırmağı, bir buçuk kilometre genişliğindeki yatağında, bir metre kalınlığında buzlara gömülmüştü. Buzların üstüne bir o kadar da kar yığılmıştı. Her yer bembeyazdı. Buzullaşan toprak yumuşacık karla örtülmüş, altta kalan sivrilikler sanki yontulmuştu. Adam kuzeyden güneye, gözünün alabildiğine, ardı kesilmeyen bir beyazlıkla çevrelenmişti. Bu beyazlığı sadece kıvrım kıvrım ilerleyen incecik kara bir çizgi bozuyordu. Güneydeki ladin ormanlarının arasından doğuyor, kuzeydeki ladin ormanlarının arasından döne döne kayboluyordu.

Bu koyu çizgi, çevredeki tek ana yoldu. Güneyde sekiz yüz kilometre ötede Frenzie Geçidi ve Maron'da tuzlu suya ulaşıyor; kuzeyde yüz on kilometre ötede Quebec'e, oradan bin altıyüz kilometre ilerde de Melato'ya varıyordu.

Havanın eksi kırkbeş derece soğuk olması, kırkbeş derecelik bir soğuk anlamına geliyordu. Eksi kırkbeş derecede insanın canı yanardı soğuktan. Eldivenlerle, kalın kulaklıklarla, içi muflonlu ayakkabılarla bu soğuğa karşı koymak gerekliydi.

YOLUNA devam etmek üzere dönerken, düşünceli bir tavırla yere tükürdü. Hemen ardından da keskin bir çatırtıyla irkildi. Yeniden tükürdü. Tükürük yere düşmeden önce havada donmuş, takırdamıştı. Sıfırın altında kırkbeş derecede tükürüğün yere değer değmez donup patladığını biliyordu. Ama bu kez, tükürük havada takırdayıp buz olmuştu.

"Geç kaldı," diye düşündü adam. "Şimdiye kadar çoktan burada olmalıydı. Bu dondurucu soğukta beni bekletmemeliydi..." Biraz daha dolaşsa çok iyi olacaktı. Omuzundaki torbayı yere bıraktıktan sonra geriye dönerek yürümeye başladı. Amacı geniş bir yarım daire çizerek, torbanın bulunduğu yerden uzaklaşmamaktı. Böylece soğuktan donmamayı da umuyordu. Ama yarım saat sonra, bu işin de para etmeyeceğini anladı. Önceleri soğuktan hissizleşmeye başlayan ayak parmakları, artık canını yakıyordu. Suratını boydan boya saran kalın atkının dışında kalan burnu ise, koptu kopacak gibiydi.

"Bir ateş yaksam hiç fena olmayacak. Hem biraz da yemek yerim," diye düşündü. Açlığı artık iyice başına vurmuştu!..

Kurtların yeniden toparlanıp saldırıya geçtiklerinde, ilerideki dağlardan bir silah sesi geldi. Bunu, ikincisi ve üçüncüsü izledi...

"Koca Al", ya da gerçek adıyla John Michael Allison, Quebec Bölgesi'nin en yetenekli avcısı olarak tanınırdı. Birçok avcı onun deneyimlerinden yararlanmak için birlikte ava çıkmaya can atar, delikanlılık çağına gelmiş çocuklarının ilk avlarının onunla geçirmesini sağlamak için çoğu kez Al'a bira ısmarlamaktan çekinmezlerdi.

ASLINDA Al'ın avcılıkla uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktu. İstemeye istemeye çıktığı birkaç avda şansı yaver gitmiş, hele bir keresinde yakın kasabalardan birinde oturan bir avcıyı kurtların saldırısından kurtarınca, iyice ünlenmişti. Sakin bir adamdı. Ava çıkmak yerine şöminesinin karşısında piposunu tüttürmeyi yeğlerdi. Ama ne var ki, arkadaşlarının ısrarlarını kıramaz, sonunda pişman olmasına karşın, onlarla ava çıkardı.

Gitgide artan rüzgâr altında kuru dal toplayarak ateş yakmaya çalışırken de aynı şeyleri düşünüyordu Al. Az ilerde, ağaçlar rüzgârın etkisiyle çıtırdıyordu. Arkadaşı herhalde birkaç saat içinde burada olurdu.

Az sonra yaktığı ateşin etkisiyle ısınmaya çalışan Al, iyice ıslanan çoraplarını çıkararak, ateşte kurutmaya başladı. Artık iyice hissizleşmeye başlayan parmak uçlarını da bir yandan ovalayarak, içlerine yeniden kan dolmasını sağlıyordu. Birden bir hışırtı duydu. Arkadaşı olmalıydı. Bir an bütün sıkıntılarının sona erdiğini düşündü. Ama yanıldığını çok kısa bir süre içinde anlayacaktı. Çünkü bir kurt yavrusuydu bu!..

"Buralarda dolaştığına göre yalnız olmamalı," diye düşündü. "Kurtlar hiçbir zaman sürülerinden ayrılmazlar, hele hele bir yavru kurt hiç ayrılmaz..."

AL haklıydı. Birkaç dakika öncesine kadar, sadece ağaçların hışırtıları kulağına gelirken, şimdi ortalığı kurt uğultuları kaplamıştı. Bir yandan tüfeğini hazırlarken, öte yandan da kendine büyük bir ağaç aramaya başladı. Sırtını geniş bir ağaç kovuğuna dayayabilirse, daha rahat ateş ederdi.

Ama ne kadar bir ağaç kovuğu bulmaya çalışırsa çalışsın, bunu başaramayacaktı. Daha toparlanmaya bile fırsat bulamadan, bir kurt sürüsünün üzerine saldırdığını gördü. Hemen tüfeğini doğrultup, rasgele ateş etmeye başladı. En öndeki kurtları vurmayı amaçlıyor, böylece öteki kurtları da korkutmayı düşünüyordu.

İlk saldırı yarım saat sonra sona ermiş, Al fazla yara almadan kurtulmayı başarmıştı. Ama yeniden geleceklerini çok iyi biliyordu. Kurşunları da çok azalmıştı. Arkadaşı gelmezse, onu ancak bir mucize kurtarabilirdi bu canavarların elinden.

KURTLARIN yeniden toparlanıp, saldırıya geçtiklerinde ilerdeki dağlardan bir silah sesi duydu. Beş-on saniye içinde, bunu ikincisi, ve üçüncüsü izledi. Saatlerdir beklediği arkadaşı oradaydı.

Elindeki tüfeği bir yana atarak ilerdeki çamların arasına koştu. Kızakla bayır aşağı kayan arkadaşı, çevredeki kurtları korkutup kaçırmıştı.

"İyi ki geldin," dedi Al. "Az daha geç kalsaydın, kurtlara kaptıracaktık postumuzu..."

"Tabiî gelecektim. Yoksa birlikte

ava çıktığımızı unuttun mu?"

"Yo, hayır!" diye sürdürdü Al. "Ne bileyim. Birden içimde beni buralarda bırakıp gidecekmişsin gibi bir his uyandı..."

"Boş laf bunlar," dedi adam. "Hadi yükleri de şu kürkleri kızağa taşıyalım..."

Yarım saat sonra, ikisi de yolaydılar. Kızakları tepeleme kürkle doluydu. Ama Al, hâlâ durumundan şikâyet ediyordu.

"Sızlanmayı kes artık Al," diye mırıldandı arkadaşı. Sesinde alaycı bir ton vardı. "Biraz gecikecek olsaydım, şimdi burada olmayacaktın. Sense teşekkür edeceğine, soğuktan şikâyet ediyorsun."

Kasabaya vardıklarında akşam olmak üzereydi. Al hemen koşup eve gitti. Sıcak bir banyo yaparak şöminesinin karşısına oturdu. Bir yandan da geçirdiği serüveni düşünüyordu. Sonunda bir karara vardı:

Bir daha hiç ava çıkmayacak, kasabalıların kendine yakıştırdığı, "usta avcı" lâkabını en kısa sürede silmeye çalışacaktı.

VULTAN'IN GÖKLER SARAYINDA...
BİZİ MİNG'E SATACAĞIN BELLİ VULTAN, AMA ŞUNU UNUTMA: HİÇBİR MONGO PRENSİ, DÖVÜŞME FIRSATI TANIMADAN, NE İADE EDİLİR, NE DE SATILIR!
PEKİ, DÖVÜŞ İÇİN KİM OLACAK HASMIN?
O!
BAYTEKİN
BAŞKA DÜNYALARDA
9
BAYTEKİN VE BARIN, VULTAN'IN GARİP ARENASINDA DÖVÜŞE HAZIRLANDILAR.
BEYLER! ARENANIN TABANI HER YÖNE DOĞRU KAYABİLİR! KAYARSANIZ HALİNİZ YAMAN! DÜŞMEDEN HASMINIZIN İŞİNİ BİTİRMELİSİNİZ...
DÜŞECEĞİNİZ YER, UZAY BOŞLUĞUDUR!
BAŞLASIN ÖLÜMÜNE DÖĞÜŞ!

İKİ YABANCININ KIYASIYA DÖVÜŞÜNÜ İZLEMEYE GELMİŞTİ HERKES...
DOKTOR! BAKIN! BAYTEKİN!
AMAN TANRIM!
OYUNUN USTASI BARİN, BAYTEKİN'E SİNSİCE ATAKLAR DÜZENLİYOR...
AVANTAJLI DURUMA KOLAYCA GEÇİYORDU...
SIKMAYA BAŞLADINIZ HA!
VULTAN BİR KOLU İNDİRİNCE, ARENADA KESKİN MIZRAK UÇLARI YÜKSELİVERDİ!

KALABALIKTAN BİR ÇIĞLIK KOPTU...
BAYTEKİN! SEVGİLİM! DAYAN, KURTAR KENDİNİ!
YILDIZ BU!
YILDIZ'IN SESİ BAYTEKİN'E İNANILMAZ BİR GÜÇ KATTI O ANDA, BARİN'İN KOLLARINDAN SIYRILIP KURTARDI KENDİSİNİ, ÜSTÜNLÜĞÜ ELE GEÇİRDİ, SAVURDU BARİN'İ.
DÜŞÜYOR!

BAYTEKİN'İN ÇELİK BİLEĞİ, BARİN'İ SONSUZLUĞA DÜŞMEK ÜZEREYKEN YAKALADI.
BIRAKMA SAKIN!
NEDEN? SEN KAZANDIN HALBUKİ...
BUNA BİZİM DÜNYAMIZDA İNSANLIK DERLER...
HAYATIMI BORÇLUYUM SANA, BUNDAN BÖYLE DOSTUNUM...
ARANSIZIN, GÖKYÜZÜNDE...
BAKIN, BİR GEMİ!
VE BİR MODÜL! KİLTUS GELİYOR!
SÜRECEK

9 ENID BLYTON'ın romanı

Haydi afacan beşler!..

REİS, Hako ve Gamze, öğretmeni artık bir dost olarak kabul etmişlerdi. Hatta amcaları, yengeleri ve aşçı kadın da. Ancak Miço ile Pafi, adamdan uzak durmak için ellerinden geleni yapıyorlar, aynı odadayken Pafi suratını bile asıyordu.

Pafi'yi seyreden Reis, "Bir köpeğin böyle aksi suratlı olabileceği hiç aklıma gelmezdi," diye şaştı. "Şuna bakın tıpkı Miço gibi kaşlarını çatıyor."

"Siz istediğiniz kadar alay edin," diye söylendi Miço. "Bana karşı çok kötü davranıyorsunuz. Bay Uysal hakkında ben haklıyım, göreceksiniz. İçimde kötü bir duygu var, Pafi'nin de!"

"Sen aptalsın Miço," diye Hako atıldı. "Duygu falan palavra, Bay Uysal sana kızmışsın gibi davranıyor ve Pafi'den hoşlanmıyor diye suratını asıp duruyorsun. Adam köpeklerden hoşlanmıyorsa ne yapsın yani? Ben kedilerden hiç hoşlanmayan ünlü bir adam biliyorum."

"Kediler başka. Bir insan köpeklerden, hele bizim Pafi'den hoşlanmıyorsa işin içinde bir iş var demektir."

"Miço'yla tartışmak anlamsız," dedi Reis. "Aklını bir şeye taktı mı ne kadar inatçı olduğunu bilirsiniz."

Miço öfkeyle odadan çıkıp gitti. Çocuklar onun çok aptalca davrandığını düşünüyorlardı.

"Çok şaşırdım," dedi Gamze. "Okuldayken ne kadar neşeliydi. Şimdi kendisiyle ilk karşılaştığımız zamanki kadar aksi oldu çıktı."

"Bay Uysal'ın Noel ağacını koruluktan söküp süslemesi iyi olduğunu gösteriyor," diye Hako düşüncesini söyledi. "Ben kendisinden pek hoşlanmasam da iyi bir adam işte. O eski paçavrayı okumasını isteyelim mi kendisinden? Ben sırrımızı onunla paylaşmamızı öneriyorum."

"Ben de!" diye Gamze atıldı. "Çok akıllı bir adam. Gizli Yol'un ne olduğunu bize söyler o. Haydi gelin soralım."

"Peki," dedi Reis. "Paçavrayı göstereceğim ona. Bu akşam yengem, amcamla birlikte çalışma odasında armağan paketleri yapacağı için Bay Uysal bizimle oturacak nasıl olsa."

O akşam Bay Uysal gelmeden Reis, bez parçasını çıkartıp masanın üstüne yaydı. Miço'nun gözleri faltaşı gibi açılmıştı şaşkınlıktan.

"Hey! Bay Uysal neredeyse gelir, kaldırın onu ortadan!" diye bağırdı.

"Kendisine bu Latince sözlerin ne anlama geldiğini soracağız."

"Olamaz! Bizim sırrımızı mı paylaşacak? Deli misiniz siz?"

"İyi ama sırrın ne olduğunu bilmek istemiyor muyuz?" diye Reis sordu. "Ona bunu nerden bulduğumuzu falan söylemeyeceğiz ki. Sırrımızı paylaşmıyoruz, adamın aklından yararlanıyoruz."

"Bunu ona soracağınız hiç aklıma gelmemişti," diye Miço yine somurttu. "Şimdi görürsünüz o bu kez hakkında her şeyi bilmek isteyecek, bir sürü soru soracak. Görürsünüz bakın!"

"Ne demek istiyorsun, Miço? Hiç de öyle bir adam değil o!"

"Dün ortalıkta kimse yokken çalışma odasına girdiğini gördüm," dedi Miço. "Ben pencerenin dışında olduğum için beni görmedi. Babamın eşyalarını karıştırıyordu."

"Babanın çalışmalarıyla ne kadar ilgilendiğini biliyorsun. Neden bakmayacakmış sanki? Baban da ondan hoşlanıyor. Sen Bay Uysal hakkında kötü bir şey söyleyebilmek için ne yapacağını bilemiyorsun, Miço."

"Bu gece kavga etmeyin," diye Hako araya girdi. "Kötü şeyler söylemeyin birbirinize."

Tam o anda öğretmen odaya girdi. Bıyığı altında gülümseyerek, "Çok meşgulsünüz galiba?" dedi. "Herhalde bir el kâğıt oynamak istemezsiniz, değil mi?"

"Bay Uysal, acaba bize yardım edebilir misiniz?" diye Reis çekinerek söze başladı. "Burada üstünde garip işaretler olan eski bir bez parçası var. Üzerindeki sözcükler Latince sanırım."

Reis'in bezi öğretmene doğru ittiğini görünce Miço öfkesinden yerinde duramayıp kendini dışarı attı. Kapıyı da sertçe kapattı arkasından.

"Miço'nun pek keyfi yok bu gece galiba," diye Bay Uysal bezi önüne çekti. "Nereden buldunuz bunu? Ne garip bir şey!"

Kimse kendisini yanıtlamadı. Bay Uysal bezi inceledi. "Aha! Şimdi anladım geçen gün sorduğunuz Latince sözcükleri! Gizli Yol, değil mi? İşte burada en üstte yazıyor."

Çocuklar masanın başına toplandılar.

"Bezin üzerinde ne yazdığını bilmek istiyoruz, efendim," dedi Reis.

"Doğrusu çok ilginç," diye öğretmen kaşlarını çattı. "Burada gizli bir yolun girişi için bazı yön tarifleri var sanırım."

"Biz de öyle düşünmüştük," diye heyecanlandı Reis. "Ne olur okuyun bakalım ne diyor, efendim?"

"Bu sekiz dörtgen sanırım tahta bölmeleri gösteriyor. Durun bakayım... bazı sözcükleri okuyamıyorum... Çok ilginç..."

Çocuklar heyecandan yerlerinde duramıyorlardı. Tahta bölmeler Kepçe Çiftliği'ne olmalıydı!

Bay Uysal, Gamze bir büyülteç alması için gönderdi. Büyülteç gelince dördü de ilgiyle baktılar yazılara.

"Anladığım kadarıyla şöyle," dedi Bay Uysal, "Doğuya bakan bir oda, duvarda sekiz tahta bölme işaretli olanında bir açıklık var, taş zemin ve bir de dolap. Çok garip doğrusu. Nerede buldunuz bunu?"

"Bulduk işte," dedi Reis. "Çok teşekkür ederiz, Bay Uysal. Doğrusu bunu kendi başımıza çözemezdik. Şu halde Gizli Yol'un girişi doğuya bakan bir odada oluyor."

"Öyle bir şey," dedi yeniden bezin üzerine eğilen öğretmenleri. "Nerede bulmuştunuz bunu?"

"Bu bir sırdır, söyleyemeyiz," diye Hako atıldı. "Ama bana söyleyebilirsiniz sanırım. Bana her türlü sırrınızı açabilirsiniz. Ben öyle esrarlı şeyler bilirim ki."

"Sanırım haklısınız, Bay Uysal," dedi Reis. "Biz bunu Kepçe Çiftliği'nde eski bir tütün kesesinde bulduk. Herhalde Gizli Yol'un başlangıcı da oradadır. Kimbilir oradan nereye gidiyor?"

"Kepçe Çiftliği'nde buldunuz, ha! Çok ilginç bir yer olmalı. Ben de bir gün gidip görsem çok iyi olur."

Reis bezi katlayıp cebine soktu. "Çok teşekkür ederiz efendim." "Sırrın bir bölümünü çözdünüz ama bize de çözecek bir şey çıkardınız. Noel'den sonra Kepçe Çiftliği'ne gidip Gizli Yol'u ararız artık."

"Ben de sizinle gelirim," dedi Bay Uysal. "Size yardımım dokunabilir. Tabiî, bu heyecanlı sırrınızı paylaşmamın sizce bir sakıncası yoksa?"

"Siz bize çok yardımcı ol dunuz efendim, onun için sterseniz gelebilirsiniz."

"Memnun oluruz," diye Gamze de atıldı.

"Öyleyse birlikte gidip u Gizli Yol'u ararız," dedi Bay Uysal. "Ne kadar eğle eceğiz ama, tahtalara vu up gizli bir kapının açılma ını beklerken..."

3. BÖLÜM

NOEL GECESİ ELER OLDU?

NOEL sabahı herkes çok heyecanlıydı. Çocuklar erkenden anıp iskemleler üstüne rleştirilmiş armağan pa tlerine koştular.

"Hey, şuna bakın! Bir miryolu istasyonu! Tam istediğim şey!"

"Gözleri açılıp kapanan eğime bakın!"

"Hey çocuklar şu uçak resimleriyle dolu kitaba bakın hele! Yengemden! Yaşasın!"

"Pafi! Bak Reis sana iri bakır çivili bir tasma almış! Ne kadar da yakışacak kimbilir! Git de yala ve teşekkür et!"

"Hey, bu kimden? Bunu kim almış bana? Etiketi nerede? Hah, Bay Uysal'danmış. Ne iyi bir adam! Reis, üç bıçaklı şu çakıya bak hele!"

Dört heyecanlı çocukla aynı derecede heyecanlı köpek sabah kahvaltısından önce sevinçlerinden zıp zıp zıplayarak yatak odalarını alüst etmişlerdi.

Reis, Miço'nun armağanları arasında bol resimli bir kitap görünce, "Miço, o köpekler hakkındaki kitabı sana kim vermiş?" diye sordu.

"Bay Uysal." Reis, Miço'nun kitabı kabul edip etmeyeceğini çok merak ediyordu doğrusu. Ancak Miço inatçı da olsa o bayram sabahı kimsenin keyfini bozmak istemezdi. Bu yüzden diğerleri öğretmenlerine armağanları için teşekkür ederlerken o da biraz kısık sesle de olsa teşekkür etmeyi ihmal etmedi.

Miço, öğretmene bir şey vermemişti. Ama diğerleri küçük de olsa bir şey uydurup vermişlerdi. Bay Uysal hepsine teşekkür etti, hele Gamze'ninki kadar güzel bir kutlama kartı almadığını söyleyince Gamze'nin sevinçten ağzı kulaklarına vardı.

Öğle yemeğinde masanın çevresine dizildiklerinde, "Doğrusu aranızda olduğum için çok mutluyum," diye sevincini belirtti.

Amcaları da, "Biz de çok mutluyuz," dedi. "Buraya yerleştiniz artık, sanki sizi yıllardır tanıyor gibiyiz."

O gün bayram olduğu için ders yapmayacaklardı. Ertesi gün de. Çocuklar akşama kadar öyle çok oynadılar ki gece olup da yatma saati gelince artık ayakta duracak halleri kalmamıştı. Gamze esnedi. "Öyle uykum var ki yatağa yatar yatmaz gözlerim kapanacak. Ne kadar çok eğlendik, değil mi, Miço?"

"Evet," diye Miço yatağına atladı. "İşte annem de iyi geceler dilemeye geliyor. Çabuk sepetine, Pafi!"

Haftaya: NOEL GECESİ—

"Ne kadar garip. Nereden Buldunuz Bunu?,,

İBEK SAVAŞÇISININ KARARI KESİNDİ: "CASUSLARA ÖLÜM!"

"ÖZGÜRLÜĞÜMÜZE GÖLGE DÜŞÜRENLER ÖLMELİ!"

"BENİ KAMUR'A GÖTÜR VE ONUN YARGISINA GÜVEN!"

TARZAN'IN KENDİNE GÜVENLİ DAVRANIŞI, İBEK SAVAŞÇISINI YUMUŞATTI.

"DİKKAT ÖNÜME! YANLIŞ BİR HAREKET YAPARSAN, İŞİN BİTİKTİR!"

YOL BOYUNCA İBEK SAVAŞÇISI ELİNİ YAYINDAN, GÖZÜNÜ TARZAN'DAN AYIRMADI.

YAKINLARDAKİ NUMALİ, KONUŞMALARI VE AYAK SESLERİNİ DUYMUŞTU. İBEKLİNİN TARZAN'A "KALEDENSEN SENİ VURURUM!" DEDİĞİNİ DE İŞİTTİ.

İŞTE BU, NUMALİ'NİN BEKLEDİĞİ ANDI!

BEYAZ BAYRAĞI SALLAYARAK ORTAYA ÇIKTI.

BU KARŞILAŞMA TARZAN'I ŞAŞIRTTI.

"AZİZ DOSTUM! DAGGA RAMBA'NIN SADIK DOSTU! SENİN SONUN BU MU OLACAKTI?"

SÖZÜNÜ BİTİRİR BİTİRMEZ DE BİR ÇAKAL ÇEVİKLİĞİYLE KAYALARIN ARDINDA KAYBOLDU, GİTTİ.

İBEK SAVAŞÇISI ÇİLEDEN ÇIKMIŞTI. ALDATILMIŞ OLMANIN ÖFKESİYLE...

... YAYINI GERDİ, GERDİ.. CASUSUN TAM KALBİNE NİŞANLADIĞI OKU SALDI.

OKUN YAY-DAN FIRLADI-ĞINI NUMALİ DE GÖRMÜŞ-TÜ; KOŞMASI-NI SÜRDÜR-DÜ.

AMA, İBEKLİNİN HAREKETLERİNİ ÇOK İYİ KONT-ROL EDEN TARZAN, OKU SAVUŞTURDU.

BİR OK DAHA ATMASINA FIRSAT VERMEDEN İRİ YAPILI SAVAŞÇI-NIN ÜZERİNE ATILDI.

SAVAŞÇIYLA TARZAN'IN BOĞUŞMASI ZORLU GEÇTİ.

SONUNDA TARZAN GALİP GELDİ... TARZAN'IN KARŞI KONULMAZ GÜCÜ..

.. İBEKLİYİ DİZE GETİRMİŞTİ.

KARARGÂHA GELDİKLERİNDE İBEK SAVAŞÇISI UTANÇ İÇİNDE HAYKIRDI:
" ÖLDÜR BENİ, KAMUR! SAVAŞÇILIĞIMIZA GÖLGE DÜŞÜRDÜM!"

" TARZAN'A YENİLMEK UTANÇ VERMEZ!" DEDİ KAMUR..

" VE KONUŞMASINI SÜRDÜRDÜ: " ASIL GÖLGE SAVAŞÇI RUHUMUZA DÜŞTÜ AZ ÖNCE.. "

" KRALIMIZI KURTARMAK İÇİN, YARIN SİLÂHLARIMIZI TESLİM EDİYORUZ. BUNDAN BÖYLE TUTSAĞIZ. "

NUMALİ, KALEYE, İBEKLERİN TESLİM HABERİNİ ULAŞTIRMIŞTI BİLE.

" ARTIK ÇOK GEÇ.. HEM, BİR İBEK SÖZ VERDİ Mİ, MUTLAKA TUTAR! "

BÖYLESİNE YİĞİT BİR KAVİMİN KALLEŞLERİN ELİNE DÜŞMESİ OLACAK ŞEY MİYDİ? TARZAN, KURTULUŞ YOLU ARAMAYA KARARLIYDI.

Sürecek

YENİ KULÜBEN-DEN MEMNUN MUSUN ÇOMAR?..
EVET...
ÇOMAR

GERÇİ, PEK RAHAT SAYILMAZ AMA...
ÇOMAR

NE DE OLSA BANA AİT BİR YER... BAK ÜZERİNDE ADIM BİLE YAZILI...
ÇOMAR

DÜŞÜNSENE, SAHİPLE-RİM BUNU ÖZELLİKLE BENİM İÇİN YAPTIRDI-LAR...
ÇOMAR

BENİM SAHİPLERİMİN ÖZELLİKLE BENİM İÇİN BİR ŞEY YAPTIR-MALARI GEREK-MEZ...
ÇO

KENDİLERİ İÇİN YAPTIRDIKLARI EŞYA BANA YETİYOR.

gâvurca is. 1. Halk arasında Avrupa dillerinden herhangi birini anlatmak için kullanılan söz. 2. zf. Zalimce, insafsızca.

gayda is. (Bulgarca'dan) Zurnaya benzeyen tulumlu bir çalgı.

gayda

gaye is. (Ar.) Amaç, hedef, meram, erek, maksat.

gayet zf. (Ar.) Pek, çok, pek çok.

gayret is. (Ar.) 1. Bıkıp usanmadan çalışma, çaba. 2. Kayırma duygusu. • **Gayret dayıya düştü;** iş, onu başarabilecek olana kaldı.

gayretkeş s. (Ar. ve Far.) Sözde gayret gösteren, yardakçı.

gayretlenmek f. Çalışma isteği gelmek, gayrete gelmek.

gayrı zf. Artık, bundan böyle.

gayri is. (Ar.) 1. Başka, diğer. 2. Arapça sıfatların başına getirilerek onlara "olmayan" sıfatının anlamını veren söz.

gayya is. (Ar.) Cehennemde bulunduğuna inanılan bir kuyunun adı. • **Gayya kuyusu;** karmakarışık işlerin döndüğü yer ya da çok çapraşık durum.

gaz is. 1. Madenin üç durumundan biri; normal basınç ve sıcaklıkta olduğu gibi kalan bir cismin durumu. 2. Gazyağı, petrol. 3. Sindirim borusunda, ağızdan yutulan hava ile mayalanma sonucu oluşan uçucu maddelerin karışımı.

gaza is. (Ar.) Müslümanlık uğrunda yapılan kutsal savaş.

gazal is. (Ar.) Ceylan.

gazap is. (Ar.) Öfke, kızgınlık.

gazel is. (Ar.) 1. Gazal. 2. Kurulup dökülen ağaç yaprağı. 3. Divan şiirinde kullanılmış; en az beş, en çok on beş beyitlik; daha çok lirik konular için benimsenmiş olan nazım biçimi. 4. Doğu müziğinde saz arasında bir kişi tarafından yüksek sesle yapılan taksim. • **Gazel okumak;** kandırıcı, oyalayıcı boş sözler söylemek.

gazete is. (İtl.) 1. Çeşitli konularda haber vermek ve bilgi sunmak için günlük, haftalık, gibi belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan yayım organı. 2. Gazetenin yönetildiği, basıldığı yer.

gazete

gazeteci is. 1. Gazete yayımlayan kimse. 2. Gazetenin çıkarılmasında görev almış bulunan yazar, ressam, teknik eleman gibi kimselere verilen genel ad. 3. Gazete satan kimse.

gazhane is. Havagazı fabrikası.

gazi is. 1. Müslümanlık uğrunda düşmanla savaşan kimse. 2. Savaştan sağ ve zafer kazanmış olarak dönen kimse. 3. s. Düşmanı yenmede olağanüstü yararlıklar göstermiş kişi ya da kentlere verilen onur sanı.

fizik is. (Yun.) 1. Yapısında kimyasal bir değişme olmaksızın maddede beliren olayları inceleyen ve yasalara bağlayan bilim. 2. Kişinin dış görünüşü. 3. İnsanın doğal yapısı.

fizik tedavisi Hekimlikte romatizma gibi hastalıkların ısı, ışık gibi yollarla tedavisi.

fizikçi 1. Fizik bilgini ya da öğretmeni. 2. Fizik tedavisiyle uğraşan doktor.

fizikötesi is. Varlıkların, algı ve duyum dışı sayılan temellerini araştıran felsefe; doğaötesi; metafizik.

fiziksel s. Fizikle ilgili.

fizyoloji is. (Yun.) Canlılarda doku ve organların görevlerini inceleyen bilim dalı.

fizyolojik s. (Fr.) 1. Fizyolojiyle ilgili. 2. Bitki ve hayvanlarda doku ve organlarla ilgili, vücutla ilgili.

fizyonomi is. (Yun.) Yüz çizgilerinin genel durumundan çıkan anlam, yüz anlamı.

flama is. (İtl.) Çeşitli amaçlarla kullanılan ve belli bir anlamı olan küçük bayrak.

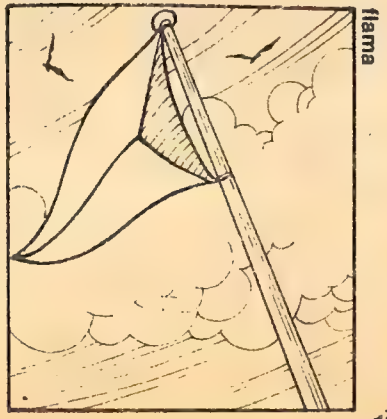
flama

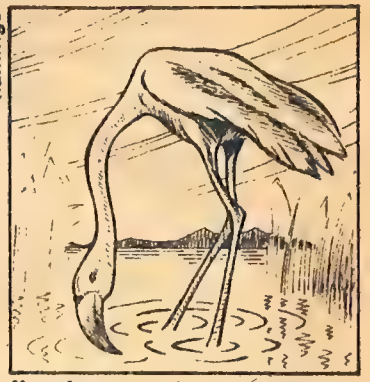
flamingo

flamingo is. (İng.) Leylekgillerden tüyleri beyaz, kanatlarının ucu kara bir kuş; flamankuşu.

flaş is. (İng.) 1. Fotoğraf çekmek için gerekli ışığı sağlayan özel lamba. 2. **Mec.** s. Çarpıcı, şaşırtıcı.

flavta is. (İtl.) Flüt.

flebit is. (Yun.) Toplardamarlarda iç zar yangısı.

flit is. (İng.) 1. Zararlı küçük böcekleri öldürmek için püskürtülen ilaç. 2. Bu ilacı püskürten araç.

floresan lamba is. Aldığı ışığı, boyu daha uzun ışık ışınımlarına dönüştürme özelliği olan lamba.

florin is. (İtl.) Hollandalıların kullandığı para birimi.

floş is. (Fr.) 1. Selülozdan yapılan, bükümsüz, parlak iplik. 2. Giysilerde süs olarak kullanılan ince saçak.

flöre is. (Fr.) 1. Eskrimde, namlusu düz ve yuvarlak, ucu düğmeli kılıç. 2. Bu kılıçla yapılan karşılaşma.

flört is. (İng.) kadınla, erkek arasındaki duygusal ilişki.

flurya is. Serçegillerden, güzel ötüşlü bir kuş.

flüt is. (Fr.) Yan tutularak ve deliklerine üflenerek çalınan bir çalgı.

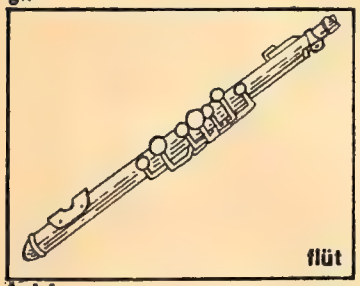

flüt

fobi is. (Yun.) Hastalık derecesine varan korku.
fodla is. (Ar.) Kepekli undan yapılmış, pideye benzer ekmek.
fodlacı s. Mec. Hazıra konup yemeyi seven kimse.
fodul s. (Ar.) Kibirlenen, üstünlük taslayan.
fok is. (Yun.) Denizde yaşayan, başı köpeğe benzeyen, etçil, memeli bir hayvan; ayıbalığı.

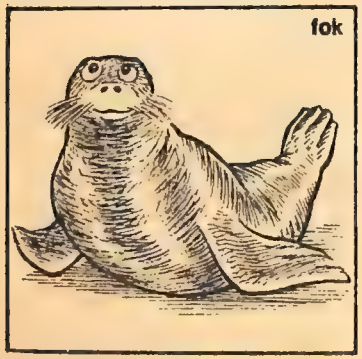

fok

fokurdamak f. Fokur fokur ses çıkarmak.
fol is. Tavuğun istenilen yere yumurtlamasını sağlamak için o yere konulan yumurta ya da yumurtaya benzer beyaz taş. • **Fol yok yumurta yok;** konu ile ilgili hiçbir neden yokken varmış gibi bir havaya girilmesi.
folklor is. (İng.) Bir toplumda ağızdan ağıza geçerek yaşayan, kuşaktan kuşağa aktarılarak gelen bütün gelenek ve görenekleri, türkü, bilmece, inanç vb. alanlardaki sözleri inceleyen bilim; halkbilgisi.
folluk is. Tavukların yumurtlaması için hazırlanmış yer.
fon is. (Fr.) 1. Belirli bir işte gerektikçe harcanmak üzere ayrılıp işletilen para. 2. Sinema ve tiyatroda oyuncuların arkasındaki resim, fotoğraf gibi öğelerden oluşan dekor ya da görüntü. 3. Tabloda üstüne başka boyalar sürülen ilk boya katı.
fon müziği Bir sahne yapıtı oynanırken çalınan müzik.
fondan is. (Fr.) İçinde likör ya da hoş kokulu başka bir madde bulunan şekerleme.
fonetik is. (Yun.) 1. Dilbilgisinin ana kollarından biri olan sesbilimi. 2. s. Sesle ilgili, sesçil.
fonksiyon is. (Fr.) 1. Görev, işlev. 2. Bir işi etkileme gücü. 3. Matematikte, bir ya da birçok niceliğe bağlı olarak değişen nicelik.
fonoğraf is. (Yun.) Önceden saptanmış sesleri istendiğinde tekrarlayan aygıt.
fora ün. (İtl.) Gemilerde, teknelerde yelkenlerle ilgili olarak verilen "Aç!" komutu.
form is. (Fr.) 1. Biçim, şekil. 2. Bir şeyin istenilen ve olması gereken durumu. 3. Doldurulmak üzere hazırlanmış basılı kâğıt.
forma is. (İtl.) 1. Biçim, şekil. 2. Tek tip giysi. 3. On altı sayfalık kitap parçası.

garaj is. (Fr.) Genellikle motorlu taşıtların konulduğu üstü kapalı yer.
garanti is. (Fr.) Bir işten doğabilecek zararı ödemek üzere inandırıcı nitelikte ve önceden verilen söz ya da belge; inanca; teminat.
garaz is. (Ar.) Kötülük etme isteği, kin, kötü erek.
garbi s. (Ar.) Batı yönünde olan, batıyla ilgili.
gardenparti is. (İng.) Bir bahçede ya da parkta düzenlenen büyük eğlence.
gardırop is. (Fr.) 1. Giysi dolabı ya da yeri. 2. İstasyon ya da otobüs terminallerinde eşya emanet edilen yer.
gardiyan is. (Fr.) Cezaevi bekçisi.
garez is. (Ar.) Garaz.
gargara is. (Yun.) 1. Su ya da başka bir sıvı ile boğazı çalkalama. 2. Bu amaçla kullanılan ilaçlı su. • **Gargaraya getirmek;** bir sözü ya da eylemi, gürültüye getirerek, karışıklığa boğarak belirsiz, etkisiz kılmak.
garip s. (Ar.) 1. Gurbette yaşayan, yabancı, kimsesiz, zavallı. 2. Alışılmamış, şaşılacak yanları olan.
garipsemek f. 1. Kendini gurbette ya da kimsesiz gibi düşünerek içlenmek. 2. Bir şeyi garip ve tuhaf bulmak, yadırgamak.
gark is. (Ar.) Suda boğma. • **Gark etmek;** bir şeyi birine bol bol vermek. • **Gark olmak;** gömülmek, bir şeyin bolluğu içinde kalmak.
garnitür is. (Fr.) 1. Herhangi bir şeyi ona uygun nitelikte tamamlayan nesne. 2. Giysilere dikilen ya da takılan süs. 3. Kimi yemeklere tat vermek ya da onların görünüşünü güzelleştirmek için üzerlerine, yanlarına konulan sebze, patates gibi yiyecekler.
garnizon is. (Fr.) 1. Bir kenti savunma göreviyle orada yerleşen asker birliği. 2. Bu türlü asker birliğinin bulunduğu yer.
garp is. (Ar.) Güneşin gurup ettiği, battığı yön; batı.
garplılaşmak f. Davranış, giyiniş, düşünüş ve yaşamda batılı toplumlar gibi olmak; batılılaşmak.
garson is. (Fr.) Lokanta, otel, pastane, kahve gibi yerlerde müşterilere hizmet eden kimse.

garson

gaseyan is. (Ar.) Kusma.
gaspetmek f. (Ar. ve Tr.) Zorla almak, zorla elde etmek, zorla ele geçirmek.
gastrit is. (Fr.) Mide iç çeperinde rahatsızlık.
gavur is. (Ar.) 1. Müslüman olmayan kimse, özellikle Avrupalı. 2. Dinsiz. 3. Mec. Zalim, kötü kimse.

19. Şekildeki ABC üçgeninin B açısı kaç derecedir?

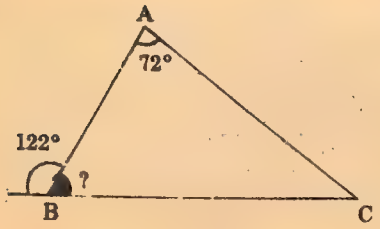

a) 58° b) 72° c) 50° d) 65°

20. Şekildeki ABC dik üçgeninin A açısı kaç derecedir?

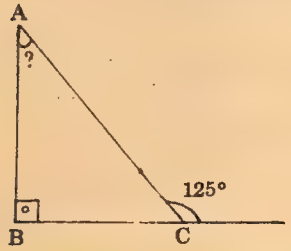

a) 35° b) 45° c) 55° d) 60°

YANIT ANAHTARLARI

Test No: 64 Genel Yetenek Testi
1—a, 2—c, 3—d, 4—a, 5—c, 6—d, 7—d, 8—a, 9—b, 10—a, 11—d, 12—b, 13—a, 14—c, 15—c

Test No: 65 Sosyal Bilgiler Testi
1—a, 2—a, 3—c, 4—d, 5—b, 6—c, 7—a, 8—c, 9—d, 10—a, 11—d, 12—a, 13—a, 14—c, 15—d, 16—b, 17—a, 18—b, 19—d, 20—a, 21—a, 22—b, 23—a, 24—a, 25—b, 26—b, 27—b, 28—a, 29—c, 30—a

Test No: 66 Fen Bilgisi Testi
1—b, 2—c, 3—d, 4—d, 5—b, 6—a, 7—a, 8—a, 9—c, 10—a, 11—c, 12—b, 13—c, 14—a, 15—a, 16—d, 17—c, 18—a, 19—b, 20—a, 21—a, 22—a, 23—b, 24—c, 25—d, 26—b, 27—a, 28—a, 29—c, 30—c

GENEL YETENEK TESTİ

Test No: 67 15 SORU 10 DAKİKA

1. PIRASA sözcüğünün harfleriyle aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

a) SARI b) SIRA c) ARAP d) SATIR

2. GİZLEMEK sözcüğünün harfleriyle aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

a) ZİLLET b) MELEK c) GEZİ d) EMEK

3. SARIMSAK sözcüğünün harfleriyle aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

a) SAKSI b) MISIR c) KARA d) MASA

4. Aşağıdakilerden hangisi 7121 sayısının şifresidir?

a) b)

c) 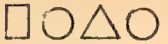 d)

5. Aşağıdakilerden hangisi 19.348 sayısının şifresidir?

a) b)

c) d)

6. AŞAĞIDAKİ MATRİSİN SAYILARI TAMAMLANDIĞINDA YUKARIDAN AŞAĞIYA YA DA SOLDAN SAĞA DOĞRU DİZİLERİN TOPLAMI 20 OLUYOR. SİZDEN İSTENİLEN SORU İŞARETLİ YERE HANGİ SAYININ GELECEĞİNİ BULMANIZDIR.

	4	
7	10	?
	6	12

a) 5 b) 8 c) 7 d) 3

7. Hangisi farklıdır?

a) geçit b) tünel c) boğaz d) kanal

8. Sigara-ağızlık iplik-?

a) iğne b) makas c) kumaş d) kazak

9. Su-bardak kitap- ?

a) raf b) dolap c) kitaplık d) çanta

10. Meclis-bakan asker- ?

a) savaş b) ordu c) silah d) tank

11. Kent-köy deniz- ?

a) su b) okyanus c) fırtına d) göl

12. İnsan-akciğer balık- ?

a) solungaç b) yüzgeç c) pul d) kuyruk

13. Saat 9.10 ile 21.10 arasında kaç saatlik fark vardır?

a) 12 saat b) 24 saat c) ikisi de aynı d) 8 saat

14. Hangi sayıya kendisi ve kendisinin yarısı eklendiğinde 75 olur?

a) 45 b) 30 c) 60 d) 25

15. Babanın yaşı oğlunun yaşının 3 katıdır. Yaşları farkı ise 30'dur. Babanın yaşını bulunuz.

a) 60 b) 35 c) 45 d) 36

TÜRKÇE TESTİ

Test No: 68 | 15 SORU | 15 DAKİKA

SORULAR AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE YANITLANACAKTIR.

"Güzel bir gündü. Güneşin ışıkları mavi suyun derinliklerine kadar iniyor, suyun içindeki canlılar olduğu gibi gözle görünüyordu.

12. Uzunluğu 2,4 cm, yüksekliği 11,1 cm, genişliği de 1,1 cm olan dikdörtgenler prizmasının hacmi kaç cm^3'tür?

a) 29,304 cm^3 b) 26,64 cm^3 c) 465,22 cm^3 d) 28,304 cm^3

13. 115 m^2 olan bir daire m^2'si 180 liradan halıfleksle kaplanacaktır. 80 m'sinden sonra % 30 indirim uygulandığına göre halıfleksin hepsine ödenecek para kaç liradır?

a) 37.620 lira b) 18.810 lira c) 9.405 lira d) 36.840 lira

14. Silindir biçiminde bir su tenekesinin ağız çapı 85 cm, yüksekliği ise, 140 cm'dir. Eğer tenekedeki su 10 cm azaltılırsa tenekede kaç litre su var demektir?

a) 3176,11 litre b) 2949,245 litre

c) 2499,245 litre d) 4299,245 litre

15. Kartondan boyu 8 cm, yüksekliği 7 cm, genişliği 5 cm olan bir dikdörtgenler prizması yapmak için kaç cm2'lik kartona gereksinmemiz vardır?

a) 131 cm^2 b) 393 cm^2

c) 262 cm^2 d) 8,75 cm^2

16. Bir ikizkenar üçgenin tabanı 14,2 cm, çevresi 31,4 cm'dir. Eşit kenarlarının uzunluğunun kaç cm olduğunu bulunuz.

a) 7,5 cm b) 12,05 cm c) 4,3 cm d) 8,6 cm

17. Küp biçiminde bir oyuncak tahta maviye boyanacaktır. Sonra bu 64 eşit küpe bölünürse hiç boyanmayan kaç küp olur?

a) 24 b) 8 c) 32 d) 4

18. Bir adam İstanbul'dan arabayla yola çıkıyor, 2,5 saat, saatte 80 km hızla, 3 saat, saatte 65 km hızla gidiyor. Adamın ortalama hızı nedir?

a) 82 km b) 76,1 km

c) 71,81 km d) 81,71 km

BASKI TEKNİĞİNİN GELİŞMESİ: Sanayi devriminden önce baskı tekniği oldukça ilkeldi. Yazı kalıbını, bir işçi eliyle, erimiş metale batırarak harfleri teker teker dökerdi. On saatlik bir çalışma sonunda ancak 4.000 harf elde edilirdi. Baskıdan önce de daha birçok işlem yapılırdı. Bu nedenle, harflerin dökümünü daha hızlı yapacak bir sistem araştırıldı. Bu amaçla geliştirilen ilk makine David Bruce'ün 1838'de Amerika'da gerçekleştirdiği makinedir (sağda). Makinenin hareketli sehpası, harf kalıbını metale batırıyor sonra çıkartıyor, ardından da harfi kalıptan düşürüyordu.

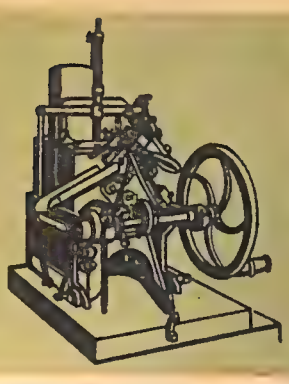

DİZGİ MAKİNESİ: 1822 yılında, İngiliz William Church, tahtadan bir dizgi makinesi yaptı. Birkaç yıl sonra Henry Bessemer, piyanotip denilen (solda) bir dizgi makinesi geliştirdi. Sağda ise, hızlı dizgi yapabilen gelişmiş bir dizgi makinesi görülüyor. Bu makine linotip adını alır. Linotipin daktilo gibi tuşları vardır. Bir harfin tuşuna basılınca, kaldıraçlar, makinenin mağazasından bu harfin kalıbını çıkartırlar. Süratli dizgi yapılmasını sağlayan linotip, kısa sürede büyük bir yaygınlık kazanmıştır.

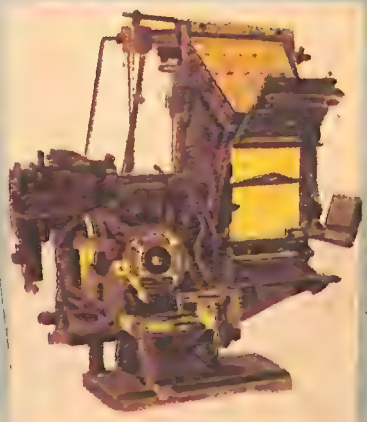

ROTATİF: Üstte, 1846'da Hoe tarafından gerçekleştirilen, gazete basan rotatif baskı makinesi. Amerika'da kullanılan bu makinede, dizgi kalıpları yatay bir silindirin etrafına yerleştiriliyor, kalıpların oynamaması için de aralarına metal çubuklar konuluyordu. Makineye verilen kâğıt, makaslar aracılığıyla merdanelerin ve ana silindirin etrafını dolanıyordu. Makineye kâğıt verme ve basılı kâğıdı alma işlemini 8 işçi gerçekleştiriyordu. Bu sistem yeterince gelişmemiş olmakla birlikte, süratli ve yeterli bir baskı sağlıyordu. Baskı tekniği XX. yüzyılda büyük gelişme gösterdi.

PEDALLAR: Geçen yüzyılda da gazete ve kitap basımının yanı sıra, davetiye, kartvizit, fatura gibi ufak baskı işleri yapılıyordu. Bu tür baskı için ilkin tahta, sonra da demir presler kullanıldı. Resimde, 1860 yılında yapılan ve bu amaçla kullanılan bir pedal görülüyor. Günümüzde de, özen isteyen bu tür baskılar yine basit araçlarla yapılır.

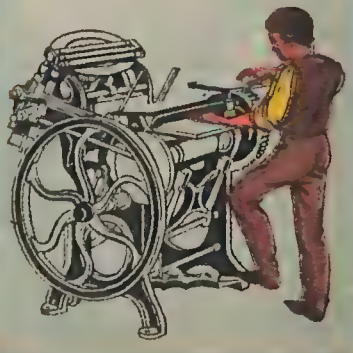

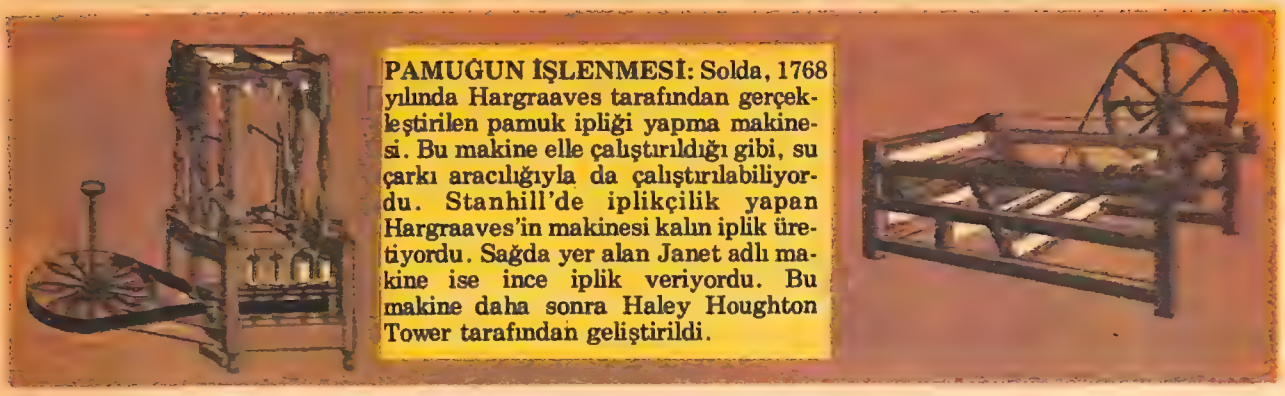

PAMUĞUN İŞLENMESİ: Solda, 1768 yılında Hargraaves tarafından gerçekleştirilen pamuk ipliği yapma makinesi. Bu makine elle çalıştırıldığı gibi, su çarkı aracılığıyla da çalıştırılabiliyordu. Stanhill'de iplikçilik yapan Hargraaves'in makinesi kalın iplik üretiyordu. Sağda yer alan Janet adlı makine ise ince iplik veriyordu. Bu makine daha sonra Haley Houghton Tower tarafından geliştirildi.

DOKUMA SANAYİİNİN GELİŞMESİ: Sanayi devrimi boyunca dokuma dalının büyük bir gelişme göstermesinin çeşitli nedenleri vardır. Bir yandan dokuma gereksinmesi artmış, bir yandan da iplik elde etme ve kumaş dokuma teknikleri gelişerek, bu sanayi dalına yayılma olanağı sağlamıştır. Bunun üzerine üreticiler arasında büyük bir çekişme başlamış, küçük işyerlerinin kapanmasına karşılık, en yeni makineler le donatılmış büyük işletmeler pazara egemen olmuşlardır. Amerika'da olsun, Avrupa'da olsun, üreticiler iç pazarın yanı sıra dış pazarları da ele geçirmek için, düşük fiyatla üretim yapmanın yollarını aramışlardır. Altta XVIII. yüzyıl sonlarında bir dokuma fabrikası görülüyor.

YENİ DOKUMA TEZGAHLARI: XIX. yüzyılın ikinci yarısından sonra, dokumanın ön işlemleri bile makineleşmiştir. Örneğin 1863'de R. H. Smith yeni bir tezgâh geliştirmiş, 1891'de Amerikalı Lesson bu tezgâhı daha yetkin kılmıştır. T. Singleton otomatik olarak duran, arış ipliği tezgâhı yapmıştır. Bu tezgâh özellikle keten ipliği için kullanılmıştır. Öte yandan dokuma işleminden önce, ipliği daha güçlü kılmak için yapılan çirişleme işlemi de geliştirilmiştir. 1853'de Slasher yeni bir apre bulmuştur. Apre, eter, zamk ve yağ gibi maddeler içerir ve kumaşa yumuşaklık ve parlaklık verir. Apre eriyik halinde kullanılır. Renkli kumaşların dokunması için, 1869'da R. L. Hattersley ve J. Hill tarafından özel bir tezgâh meydana getirilmiştir. Bu arada pamuk ve penye yün tezgâhları da daha yetkin kılınmıştır 1863'de yapılan Knowles tezgâhı, Yorkshire'da yün sanayiinin gelişmesine büyük katkıda bulunmuştur

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

KİMYA

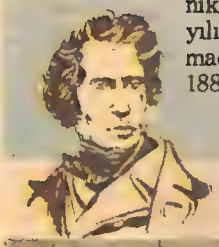

İKİ TÜR KİMYA: Kimya, doğal maddelerle, laboratuvarlarda yapay olarak üretilen maddelerin yapısını inceler. Kimya, maddeleri iki ana bölümde toplar: 1) Mineraller dünyasına giren inorganik maddeler. 2) Hayvanlar ve bitkiler âlemine giren organik maddeler. Organik kimya geçen yüzyılın başlarında gelişti. Laboratuvarda organik madde üretmenin zorluğu, birçok kimyacının bu maddelerin gizemli bir güç taşıdığını düşünmesine yol açmıştı. Ama Friedrich Wohler (1800-1882), ilk olarak laboratuvarda organik madde üretimini gerçekleştirdi.

BÜYÜK BİR BİLGİN: O dönemde ün kazanan kimyacılardan Justus von Liebig (1802-1873) bitkilerin beslenme sistemi üzerinde araştırmalar yaptı. Böylece gübre üretmeyi başardı. Ayrıca insanların beslenmesiyle de ilgilendi. Üstte sağda, kendi adını taşıyan vitaminli et özü kutusu görülüyor. Solda, 1850 yıllarında, Giessen kentindeki (Almanya) ünlü Liebig laboratuvarı.

BOYALAR: XIX. yüzyıl başına kadar, renklendirmede yüzyıllardan beri bilinen boyalar kullanılıyordu. Bunlar bitkisel ve hayvansal maddelerden elde ediliyordu. Örneğin mavi boya çivit otundan (sağda) sağlanıyordu. 1856'da İngiliz kimyacı William Perkin, katran mineralinden, anilin moru denilen boyayı elde etti (solda Perkin'in anilin üretme makinesi). O güne kadar, giysileri, özellikle ipek giysileri renklendirecek bir boya yoktu. Anilin moru İngiltere'de hızla yayıldı. 1862 sergisinde kraliçe Victoria'nın mor tuvalet giymesi büyük olay oldu.

SİMYADAN SINAİ KİMYAYA: Ortaçağın simyacıları, zamanlarının büyük bir bölümünü sıradan madenleri altına dönüştürmenin yollarını aramaya ya da olağanüstü özellikleri olan ilaçlar yapmaya harcamışlardır. Bilimsel temellere dayanarak araştırma yapan kimyacıların ortaya çıkması için aradan yüzyılların geçmesi gerekmiştir. Kimya sanayii ise, ancak geçen yüzyılın başlarında gelişmeye başlamıştır.

SÜLFÜRİK ASİT: Bu madde kumaşların ağartılmasında, metallerin parlatılmasında ve çeşitli sınaî ve tarımsal işlemlerde kullanılır. 1750 yılına kadar sülfürik asit, toprak kaplarda damıtılarak elde ediliyordu. Daha sonra cam bir kapta kükürt ve güherçile yakarak sülfürik asit elde etme yönteminin bulunması üretimi artırdı. Zamanla cam kap yerine kurşun kaplar kullanıldı. 1803'te Fransa'da sülfürik asit eldesi için, kurşun odalar sistemi geliştirildi (sağda).

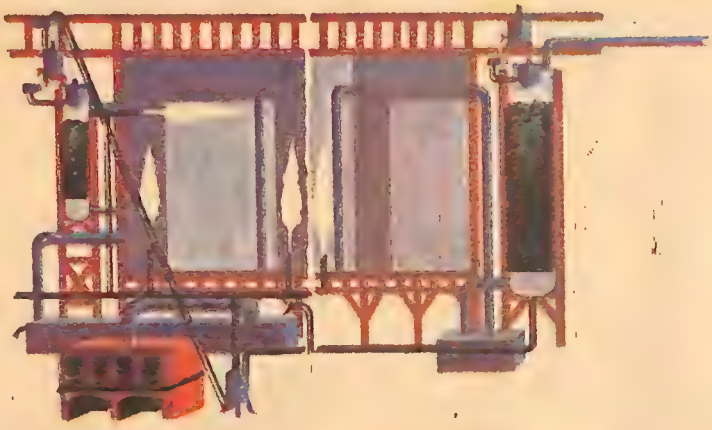

SODA VE SABUN: Kurşun odalar yöntemiyle elde edilen sülfürik asit, sofra tuzunu (sodyum klorür) sodyum sülfata dönüştürmek için kullanıldı. Fransız bilgini Nicolas Leblanc da, sodyum sülfattan soda elde etme yöntemini buldu. Soda, cam ve sabun yapımı için gerekliydi. 1790 yılında bir soda imalâthanesi kuran Leblanc (üstte), Fransız Devrimi'nin getirdiği ekonomik zorluklar sonunda iflas etti. 1860'larda, Belçikalı Ernest Solvay, tuz, amonyak ve karbon gazı kullanarak soda elde eden bir sistem geliştirdi. Bol miktarda soda üretilmesi, sabunun ve sabun türevlerinin üretimini de çok artırdı. Hayvansal yağlar kostik sodayla karıştırılıp, buharla ısıtılan kazanlarda sabuna dönüştürülüyordu. Bu yöntem günümüzde de kullanılmaktadır.

AYDINLATMA VE GAZ: İnsanlar doğal gazları eski çağlardan beri tanıyorlardı. İngiliz bilgini Thomas Shirley, 1667'de kömürün damıtılmasıyla doğal gazlara benzer bir gaz elde edildiğini gördü. James Lowter ise maden kömürlerinde bulunan bu gazdan yararlanmanın yollarını aradı. Özel borular kullanarak gazı toprak yüzeyine ulaştırıp, sürekli olarak yanan bir alev elde etti. Kömür gazından ticarî amaçlarla ilk olarak Fransız Philippe Lebon yararlandı. 1789'da "termo-lamba"nın beratını aldı. İngiliz Murdock da Birmingham'daki bir fabrikanın gazla aydınlatılmasını sağladı. 1850'lerden sonra ise kentlerin gaz lambalarıyla aydınlatılması başladı.

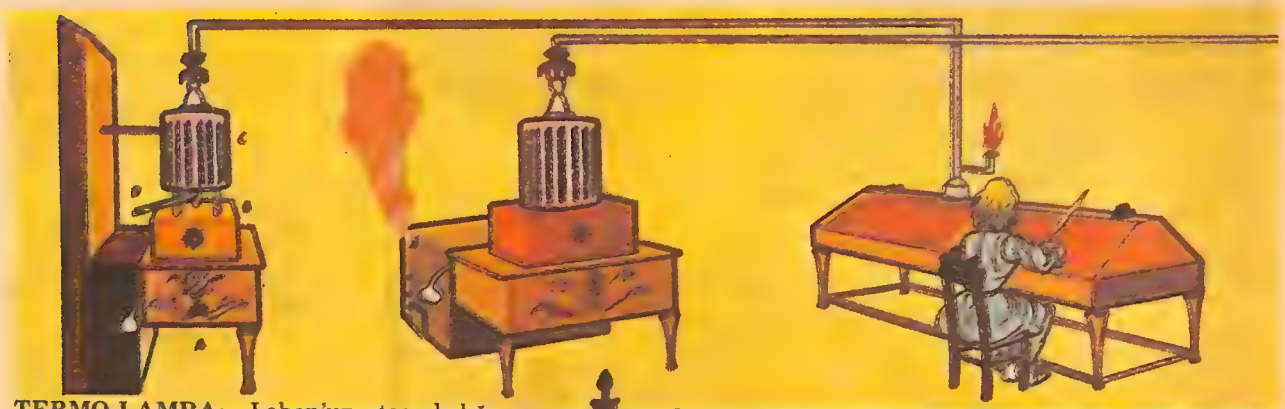

TERMO-LAMBA: Lebon'un tasarladığı termo-lamba (üstte) aydınlatma ve ısıtmada kullanılıyordu. Bir sobanın (A) üzerindeki bir kapta (B), kömür damıtılıyor, elde edilen gaz, güvenlik supaplı (D) bir odada soğutuluyordu (C). Gaz, borularla kullanılacağı yere ulaştırılıyordu.

GAZ FIRINI: 1802 sonlarında Avusturyalı Winzler, konuklarını, modelini kendisinin çizmiş olduğu bir gaz sobasında yaptığı yemeklerle ağırlıyordu. Bu sistem, gazın borularla ulaştığı bir depodan oluşuyor, gaz, fırınlı ve termo-lambalı sobayı besliyordu. Bu buluş o yıllarda büyük ilgi görmüştür.

KENTLERİN GAZLA AYDINLATILMASI: Sokakların aydınlatılması öteden beri önemli bir sorundu. Aydınlatma güvenlik açısından gerekli olduğu gibi, estetik açıdan da gerekliydi. Üstte, sokak aydınlatması için gaz üreten ilk makinelerden biri. Yanda ise bir sokak fenerinin görevli tarafından yakılışı.

ÇELİK ÜRETİMİ

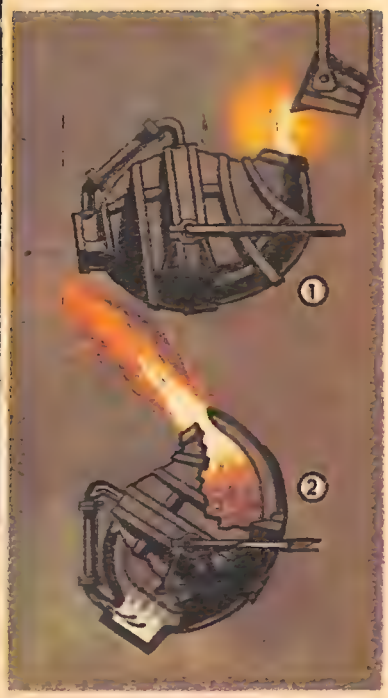

Kimyasal açıdan çelik, demir ve kömür karışımıdır. Bu karışımda kömür düşük oranlı olup, hiçbir zaman % 1,7'yi geçmez. Kömür oranının daha yüksek olması halinde, yüksek fırın çıkışında dökme demir elde edilir. İngiliz mühendisi Bessemer, 1856'da dökme demirin çeliğe dönüştürülmesi için bir yöntem geliştirdi. Dönüştürücüsü (sağda), ucuz fiyata bol miktarda çelik üretilmesini sağladı. Bessemer dönüştürücüsü, ağzı yükleme (1) ve çalışma (2) sırasında bir eksen etrafında dönerek gerekli yere gelen, çelik bir kepçeden oluşur. Bu kepçeye sıvı dökme demir doldurulur. Basınçlı hava verilince havanın oksijeni karbonu yakıp tüketir (üstte). Gerekli oranda kömür içeren çelik elde etmek için, daha sonra dökme demir eklenebilir.

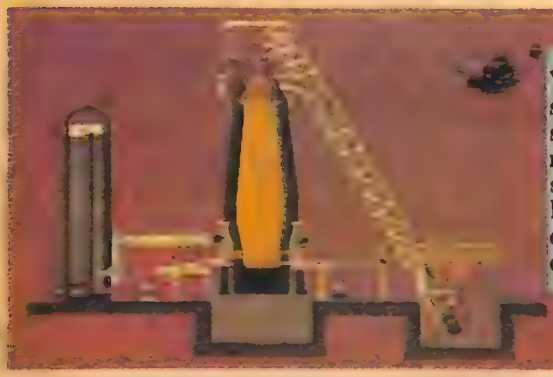

YUKSEK FIRIN: Çelik üretimi için gerekli dökme demir yüksek fırınlarda elde edilir. Geçen yüzyılın sonlarıyla bu yüzyılda sağlanan gelişmeler bu fırınların verimini büyük oranda artırmıştır. Fırının yüksekliği 30 metreyi bulmuştur (solda). Yüksek fırının solunda, fırına sıcak ve yanabilir gaz sağlayan küleler, sağında ise maden yükleme düzeni vardır. Bugün dökme demir elektrikli fırınlarda elektrikle işlenerek özel çelikler elde edilmektedir.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

MARTİN YÖNTEMİ: Bessemer dönüştürücüsü çelik üretimine yenilik getirmişti. Fransız Pierre Martin'in sistemi ise, oksitlenmiş hurda demirle beslenen özel bir fırında (sağda), dökme demir karbonunun azaltılmasına dayanıyordu. Fırının üstünde, hava temasıyla yanan dökme demir içeren yanma odası (A) vardı. Hava, kiremit döşeli iki odada (B ve C) ısıtılıyordu. Eriyen çelik düzenli olarak çıkartılıyor, yerine tekrar hammadde atılıyordu.

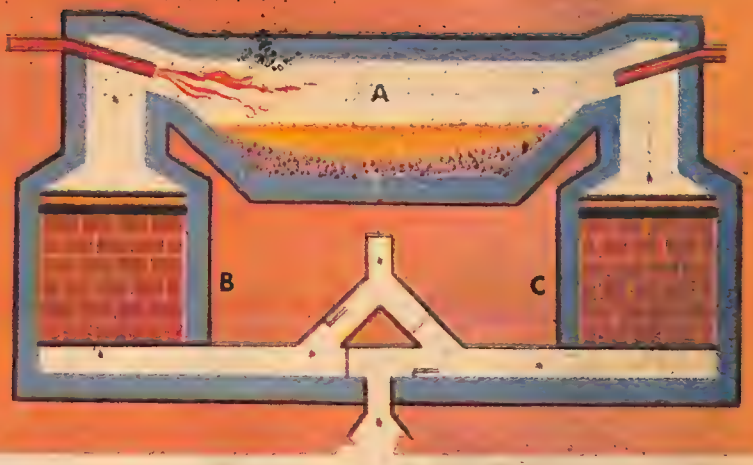

ÇELİK GEMİLER: XIX. yüzyılın sonunda çelik üretiminin artması gemi yapımcılığını da etkiledi. İlk olarak 1860 yılında, Gloire adlı, tahta gövdeli bir Fransız savaş gemisi demirle kaplandı. Ancak gemi yapımcıları metal gövdeli gemilerin denizde başarılı sonuç vermemesinden korkuyorlardı. Üstelik demir ve çelik maliyeti henüz çok yüksekti. 1868 yılında İngiltere'deki ünlü Lloyd kuruluşu, gövdesi demir ve çelikten bir geminin yapımına izin verdi. Alttaki resim 1893'te İngiltere'de yapılan Campania adlı gemiyi gösteriyor. Resmin yanında ise geminin iskeletinin şeması görülüyor. Bu gemi İngiliz Cunard firması adına yaptırılmıştı. Dönemin en büyük metal gövdeli gemisiydi.

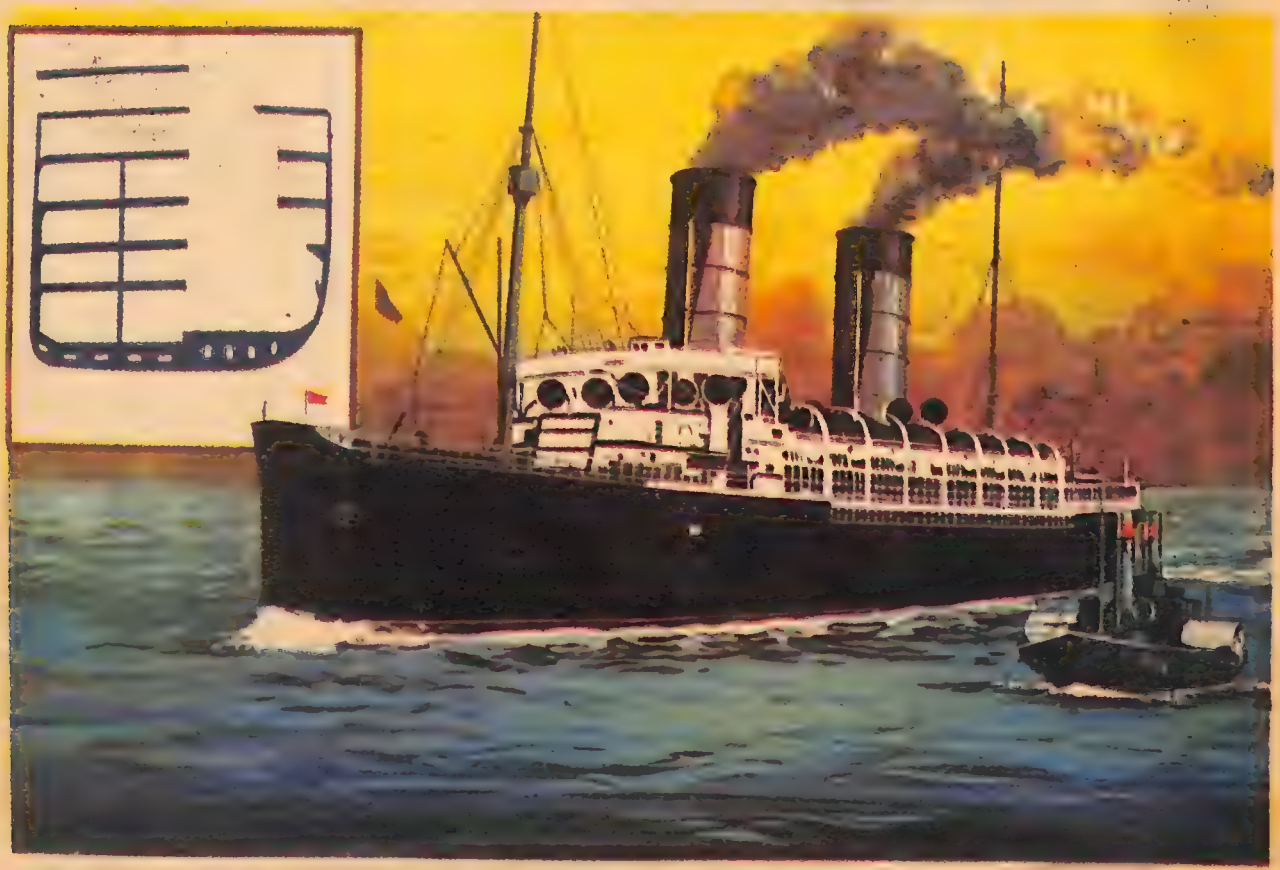

METAL KÖPRÜLER: XVII. yüzyılla XVIII. yüzyıl arasında ilk metal köprüler yapıldı. İlk metal köprüyü Abraham Darby, Severn üzerinde yaptı. Broseley köprüsü adı verilen bu köprüyle aynı dönemde, Sunderland'da Waer üzerinde dökme demirden bir köprü yapıldı. Kara Avrupa'sında ise ilk dökme demir köprüyü 1796'da kont Guillaume von Burghaus, Laasan üzerinde yaptırdı. Bunu birçok köprünün yapımı izledi. Cassart ve Dillon, Paris'teki Pont des Arts'ı (Sanat Köprüsü) 1802-1804 arasında gerçekleştirdiler. 1812 ile 1815 arasında Petersburg'da da birçok köprü yapıldı. 1856 yılında Bessemer dönüştürücüsünün, daha sonra da Martin fırınının bulunması çelik köprülerin yapılmasına olanak sağladı. Çelik, hem daha sağlamdı, hem de maliyeti daha ucuzdu. 1877'de İngiltere'de de çelik köprü yapımına izin verildi. İngiltere'nin ilk çelik köprüsü olan Britannia (üstte) 138 metre uzunluğundaydı. Resim bu köprünün yapım çalışmalarını canlandırıyor. Çelik köprülerin yaygınlaşması demiryolu taşımacılığının gelişmesini de destekledi.

METAL KÖPRÜ ÖRNEKLERİ: Resimler çelik köprü örneklerine yer veriyor. Solda, kirişli köprüler için kafesli düzen (A). Ortada kantilever denilen köprü türü (B). Sağda Londra'da Thames üzerindeki asma köprü (C).

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

HAFİF SİLAHLARIN GELİŞMESİ

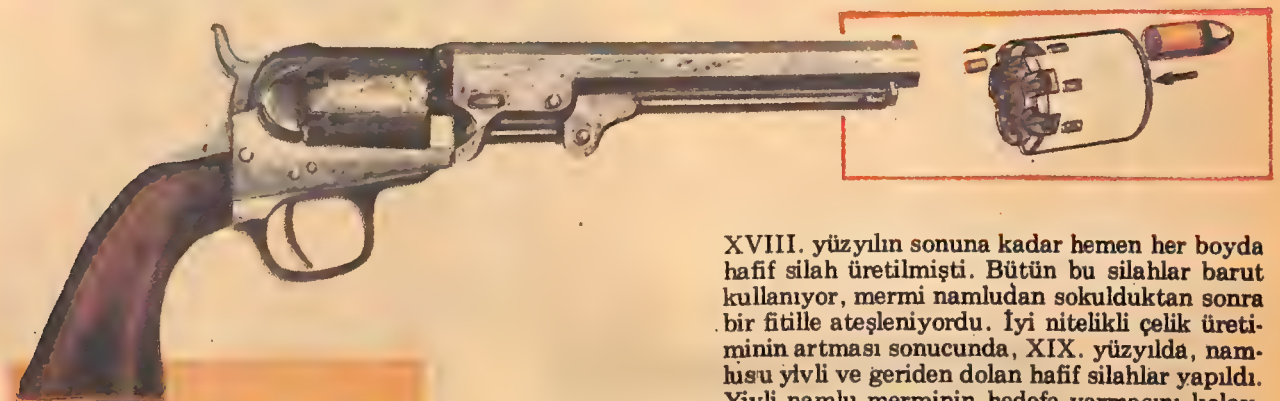

COLT TABANCASI: 1851 yapımı toplu Colt tabancası. Yanda ayrıntısı da görülen ufak silindir (top) elle döndürülerek, mermiler peşpeşe ateşlenir.

XVIII. yüzyılın sonuna kadar hemen her boyda hafif silah üretilmişti. Bütün bu silahlar barut kullanıyor, mermi namludan sokulduktan sonra bir fitille ateşleniyordu. İyi nitelikli çelik üretiminin artması sonucunda, XIX. yüzyılda, namlusu yivli ve geriden dolan hafif silahlar yapıldı. Yivli namlu merminin hedefe varmasını kolaylaştırıyordu. En üstte, 1838 yapımı bir Prusya piyade tüfeği görülüyor. İkinci tüfek ise 1866 yapımı Fransız piyade tüfeği. Hemen hemen aynı yıllarda, Samuel Colt, arka arkaya ateş edebilen ve kendi adıyla anılan ünlü tabancayı yaptı.

TOPÇULUK: Topçuluğun gelişmesi iki aşamada ele alınır. İlk aşama XIV. yüzyıldan XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar uzanır. İkinci aşama ise XIX. yüzyılın yarısından günümüze kadar gelir. İlk aşamada kullanılan topların namlusu düzdü, gülleler de yuvarlaktı. 1850'den başlayarak mühendis Giovanni Cavalli'nin çalışmaları sonucunda ateşli silahlarda büyük bir değişiklik sağlandı. Namlular yivli oldu. Gülleler de silindir biçimini aldı. Yivli namlu merminin döne döne yol almasını zorunlu kılıyor, böylece daha isabetli atışlar yapılabiliyordu. Yine bu tarihlerde kara barut da yerini dumansız baruta bıraktı. Kesin atış yapabilme zorunluğu (üstte) atış hesaplama tekniklerini de geliştirdi.

TOP: XVIII. yüzyılın sonlarına kadar top yapımı için genellikle tunç kullanılıyordu. Zaman zaman dökme demirden top yapıldığı da oluyordu. Namlu tek parçalıydı ve metalin özel kalıplara dökülmesi yoluyla yapılıyordu. Daha sonra namlu boşluğu özenle parlatılıyordu. Savaş tekniklerinin gelişmesi daha az aşınan ve daha etkili topların yapımını da gündeme getirdi. Dayanıklılık konusuna çözüm bulmak için çelik üretiminin gerçekleşmesini beklemek gerekti. Başlangıçta tahtadan yapılan top kundağının da demirden yapılmaya başlaması, kundağı daha hafif ve dayanıklı kıldı. XIX. yüzyılda çelik kundaklar üzerinde oturan dev boyutlu toplar ortaya çıktı. Krupp ve Creusot fabrikaları savaş silahları yapımında ün kazandılar.

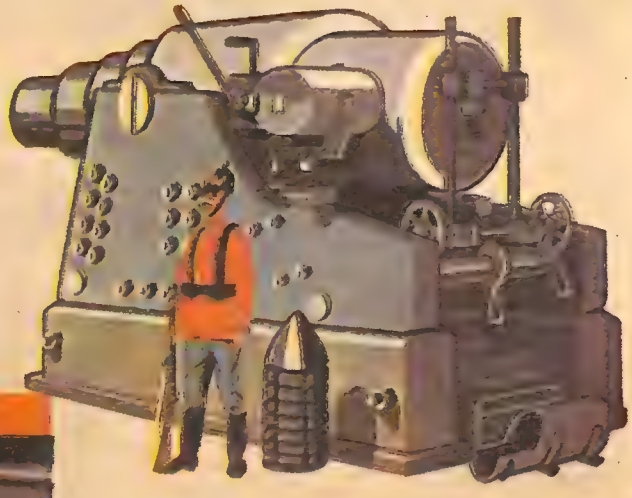

Üstte Krupp fabrikalarında XIX. yüzyıl sonlarında yapılmış dev boyutlu bir obüsatar. Bu top 500 kilo ağırlığında obüsleri birkaç km. öteye atabiliyordu. Yanda, yivli bir top namlusu ile bir top namlusunun kesiti görülüyor.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

MAKİNELİTÜFEK: Bir atışta birden çok mermi atabilen bir silah meydana getirme düşüncesi çok eskidir. Leonardo da Vinci, bu tür bir silah tasarlamış (1), Ortaçağda ise birden çok namlulu silahlar yapılmıştır (2 ve 3). Bu silahlarda otuz üçe kadar namlu oluyor. namluların on bir tanesi birlikte ateş edebiliyordu. Böylece üç atışta otuz üç mermi kullanılmış oluyordu.

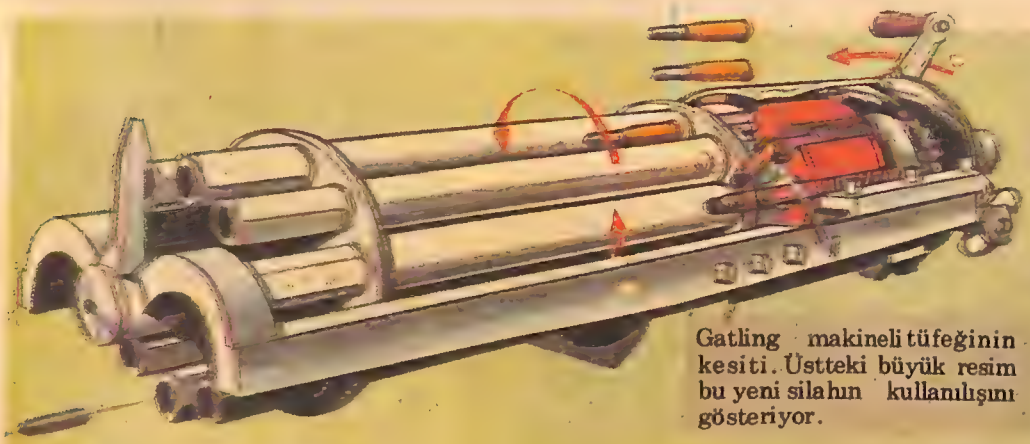

Gatling makineli tüfeğinin kesiti. Üstteki büyük resim bu yeni silahın kullanılışını gösteriyor.

Makineli tüfek otomatik bir silahtı. Atış için gerekli işlemleri, silah kendiliğinden hazırlıyordu. Tetiği çekili tutulduğu süre boyunca, tüfek ateş etmeyi sürdürüyordu. 1862 yılında, Amerikalı Jordan Gatling'in modeli geliştirilerek, ateş gücü yüksek, top biçiminde bir makineli tüfek geliştirildi.

XVII. yüzyılda makineli tüfek yapımıyla ilgili birçok tasarı öne sürülmüş ancak hiçbiri gerçekleşmemiştir. Çelik üretiminin yaygınlaşması ve makineleşmede sağlanan gelişmeler, XIX. yüzyılda ilk makineli tüfeğin yapımını olanaklı kılmıştır.

DÜNYANIN VE YAŞAMIN KÖKENİ

NEPTÜNCÜLER VE PLÜTONCULAR: Yerbilim, Dünyanın ortaya çıkışından bugüne kadar tanık olduğu fizik ve biyolojik olayları inceler. Yerbilime jeoloji de denilir. Dünyanın kökeni ile ilgili, geçerli ilk çalışmalar XVIII. yüzyıl ortalarında yapılmıştır. Abraham Gottlob Werner (1750-1817), kayaçların, denizlerdeki maddelerin çökmesiyle oluştuğu görüşünü öne sürmüştür. Werner ve arkadaşları, deniz tanrısı Neptün'ün adından türetilen Neptüncüler deyimiyle anılırlar. Hutton ise (1726-1797) kayaçların, Dünyanın iç ısısının etkisiyle eriyen maddelerin katılaşması sonucu oluştuğunu savunmuştur. Hutton ve arkadaşları da Plütoncular diye anılırlar (Plüton, yeraltı tanrısıdır). Bu iki görüşün de geçerli yanları vardı. Çünkü kimi kayaçların, Dünyanın merkezinden gelen akkor haldeki maddelerin soğumasıyla oluşmasına karşılık (üstte, solda), kimi kayaçların, deniz hayvanlarının ve erozyonla denizlere akan maddelerin çökmesi sonucu biçimlendiği anlaşılmıştır (üstte sağda). Altta, suların ve rüzgârın etkisiyle bir kara parçasının ağır ağır aşınması (erozyon) gösteriliyor.

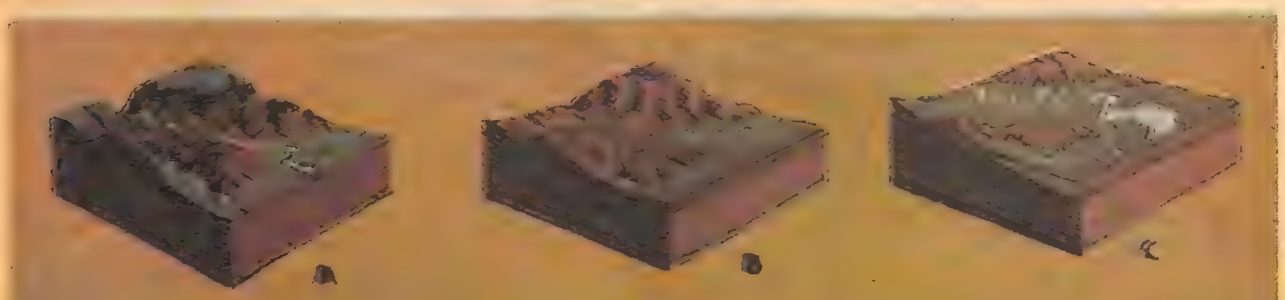

Bu üç resim, yağmur, akarsu ve rüzgâr gibi etkenlerin karaları nasıl aşındırdığını gösteriyor. Yağmurlar tepeleri düzleştirir (A). Tepelerin dibinde alüvyon ovaları oluşur. Alüvyon ovası genişlerken (B) tepeler daha da düzleşir. Aşınma en sonunda engebeleri yok eder (C).

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

4. Bayağı kesirlerde paydaları eşit olan kümelerin toplama işlemini açıklayan cümle hangisidir?

a) Paylar toplamı toplam pay olarak, paydalar toplamı da toplam payda olarak yazılır.
b) Paylar toplanır, toplam pay olarak yazılır, ortak payda da payda olarak yazılır.
c) Paylar eşitlenir, ortak pay olarak yazılır, paydalar toplanır, toplam payda olarak yazılır.
d) Pay ve paydalar eşitlenir, bunlardan bir tanesi alınıp kesir adediyle çarpılır, toplam pay ve paydaya yazılır.

5. Selma, önce 4,52 km sonra bundan 0,7 km az yürüdü. Varacağı yer ise bunların iki katıydı. Selma'nın yürümesi gereken yol kaç km'dir?

a) 3,82 km b) 6,64 km c) 5,22 km d) 7,64 km

6. İstiklâl'in boyu 1,45 m dir. Babasının boyu, İstiklâl'in boyunun iki katından 1,25 m kısa olduğuna göre İstiklâl'in babasının boyu kaç m'dir?

a) 1,75 m b) 1,65 m c) 1,62 m d) 1,85 m

7. İstanbul-Ankara karayolu 438 km'dir. İstanbul'a 38 km uzakta Ankara yolu üzerinde bir kentte oturan bir kişi otomobiliyle saatte ortalama 50 km yol alarak Ankara'ya doğru yola çıkıyor. Acaba kaç saat sonra Ankara'ya varır?

a) 5,5 saat b) 8 saat c) 8,5 saat d) 12 saat

8. 49'a kadar olan ardışık sayıların toplamı kaçtır?

a) 2450 b) 1225 c) 3675 d) 4850

9. Üç kişi aralarında para toplayarak bir dükkân açıyorlar. Dükkânın ilk giderleri için harcanan paranın birinci ortak % 35'ini, ikinci ortak % 45'ini veriyor. 65.400 lira olan bu ilk giderin üçüncü ortağa düşen payı kaç liradır?

a) 22.850 lira b) 29.430 lira c) 13.080 lira d) 42.910 lira

10. Bir kenarı 5,5 cm olan bir küpün hacmi kaç cm^3'tür?

a) 30,25 cm^3 b) 151,25 cm^3 c) 181,20 cm^3 d) 166,375 cm^3

11. Dikdörtgen biçimindeki bir bahçenin dik kenarları 15 m ve 25 m'dir. Bu bahçenin alanı ne kadardır?

a) 180 m^2 b) 90 m^2 c) 270 m^2 d) 450 m^2

Birdenbire, denizin ortasına yukarıdan çok uzun, ağır bir şey düştü. Bu şiddetli çarpma yüzünden balıklardan yüzlercesi öldü. Diğerleri, bu uzun şeyden korktular, uzaklara doğru kaçıştılar.

Bu olay neydi? Avrupa ile Amerika arasında ilk telefon kablosu döşeniyordu.

Aradan birkaç saat geçti. Yeni bir patırtı olmayınca, küçükler saklandıkları yerden çıktılar. Canavarın bulunduğu tarafa bakabildiler. Canavar, denizin dibine uzanmış, kıpırdamadan yatıyordu.

Yaşlı bir balık:

— Bu, hileden başka bir şey değil, dedi. Yaklaşmayalım.

Diğer balıklar:

— Suyun yüzüne çıkalım, dediler.

Bütün sürü, yukarıya doğru yüzmeye başladı. Suyun yüzünde bir değişiklik yoktu.

Küçük bir balık, çok meraklıydı, ne olup bittiğini iyice öğrenmek istiyordu. Karar verdi. Sürüden ayrıldı. Okyanusun derinliklerine doğru yüzmeye başladı.

Küçük balık, köpekbalığına ve kılıçbalığına rastladı. Onlar da upuzun canavarı görmeye karar verdiler.

Yolda, bir yılanbalığına olup bitenleri anlattılar.

Yılanbalığı:

— Benim kadar uzun mu? diye sordu. Ben de sizinle birlikte geleyim, dedi.

Balıklar yüzdüler, yüzdüler. Avrupa ile yeni dünyayı birbirine bağlayan kablonun döşendiği yere geldiler. Kablo, okyanusun dibindeki dağların tepesinden, uçurumların üzerinden, mercan ormanlarının içinden geçiyor, uzayıp gidiyordu. Hep bir ağızdan:

— İşte canavar, diye bağrıştılar.

Kablonun çevresinde, bir sürü yengeç, örümcek, deniz yıldızı kaynaşıyordu. Kablo hareketsizdi."

1. Bütün balıkları korkutup kaçıran nedir?

a) Denizde bir canavarın görülmesi
b) Denizde yılanbalığının görülmesi
c) Denize döşenen telefon kablosu
d) Köpekbalığı ile kılıçbalığı sürüleri

2. Anlatılan olay nasıl bir günde geçiyor?

a) yağışlı bir günde b) güzel bir günde
c) denizin sakin olduğu bir günde d) patırtılı bir günde

3. Suyun içindeki canlılar nasıl görünüyordu?

a) çok güzel b) olduğu gibi
c) yemyeşil d) kapkara

4. Küçük balık nasıldı?

a) çok heyecanlıydı b) çok meraklıydı
c) çok korkaktı d) aşırı yaramazdı

5. Yaşlı bir balık, tüm balıkları kaçıran olay için ne düşünüyor?

a) Yaklaşmayalım, bu hileden başka bir şey değil.
b) Kaçmayalım, üzerine gidip yakalayalım.
c) Korkacak bir şey yok, bunlar sevimli balıklar.
d) Buradan başka taraflara gidelim.

6. Yılanbalığı denize düşen "şey" için ne dedi?

a) Korkmayın ben de geliyorum.
b) Ben gelirsem parçalarım onu.
c) Benim kadar uzun mu?
d) Beni boğabilir mi?

7. Balık sürüsü nereye doğru yüzmeye başladı?

a) Okyanusun derinliklerine doğru.
b) Mavi suların derinliklerine doğru.
c) Canavarın bulunduğu tarafa doğru.
d) Suyun yüzüne yukarıya doğru.

8. Denizin dibinde hangi ormanlar bulunuyor?

a) ahtapot ormanları b) yengeç ormanları
c) deniz yıldızı ormanları d) mercan ormanları

9. Kablo ne amaçla döşenmektedir?

a) Asya ile Amerika'yı birbirine telefonla bağlamak için. Okyanusun derinliklerine belli sınırlar getirmek için.
c) Avrupa ile yeni dünyayı birbirine telefonla bağlamak için.
d) Bütün balık sürülerini bir arada tutmak için.

10. Kablo nelerin üzerinden geçmektedir?

a) balıkların b) dağların
c) uçurumların d) örümceklerin

11. Su ne renkti?

a) beyaz b) yeşil c) mavi d) bulanık

12. "Yeni dünya" olarak sözü edilen yer neresidir?

a) Avrupa b) Asya c) Avrasya d) Amerika

13. Küçük balığın merak nedeni hangisidir?

a) Ne olup bittiğini öğrenme isteği.
b) Büyük bir balığın emrini yerine getirme görevi.
c) Yılanbalığından korkup kaçması.
d) Yüzmeyi çok sevmesi.

14. Parçadaki balıklardan en olumlu davranışı göstereni hangisidir?

a) yaşlı balık b) küçük balık c) köpek balığı d) kılıçbalığı

15. Küçük balığın kararına kimler katıldı?

a) köpekbalığı, kılıçbalığı
b) yılanbalığı, köpekbalığı
c) yengeç, örümcek, deniz yıldızı
d) köpekbalığı, kılıçbalığı, yılanbalığı.

MATEMATİK TESTİ

Test No: 69 **20 SORU** **15 DAKİKA**

1. 3 ve 4 sayılarının ortak katlarının en küçüğü (okek) hangisidir?

a) 25 b) 12 c) 24 d) 7

2. 9 ve 12 sayılarının ortak katlarının en küçüğü hangisidir?

a) $2^4 \times 3^2$ b) 2×3^2 c) $2^2 \times 3^2$ d) $4^2 \times 3^3$

3. Bir anne çocuğuna 1750,8 liraya bir ayakkabı, bundan 150,55 lira fazla fiyatla da bir kazak alıyor. Bu anne kaç lira ödemiştir?

a) 8645 lira b) 6352,15 lira c) 3651,15 lira d) 3652,15 lira

organ.

gagalamak f. 1. Gagayla yemi toplamak. 2. Gaga ile vurmak.

Gagavuz öz. isb Dellorman, Dobruca ve Besarabya'da oturan Hıristiyan Ortodoks Türklere verilen ad.

gah zf. (Far.) Kimi vakit, kâh.

gaile is. (Ar.) 1. Sıkıntı, üzüntü, dert. 2. Uğraştırıcı, pürüzlü iş.

gaip s. (Ar.) 1. Göz önünde olmayan, hazır bulunmayan, kayıp. 2. Bilinmeyen âlem. • **Gaipten haber vermek;** gelecekte neler olacağından ya da bilinmeyen âlemden haber vermek. • **Gaipten sesler duymak;** ortada hiçbir ses olmadığı halde duymuş gibi olmak.

gala is. (İtl.) 1. Tiyatro, sinema ve operaların törenle ilk açılışı. 2. Resmî bir törenden sonra verilen şölen.

galat is. (Ar.) Aslında yanlış olduğu halde halk arasında bu durumuyla doğruymuş gibi kullanılıp yerleşmiş sözcük ya da söz.

galebe is. (Ar.) 1. Yenme, yengi. 2. Üstünlük. • **Galebe çalmak;** üstün gelmek, yenmek.

galeri is. (Fr.) 1. Yapılarda üstü örtülü geçit. 2. Sanat yapıtlarının konulduğu, sergilendiği salon. 3. Maden ocaklarında açılan yeraltı yolu.

galeta is. (Fr.) Fırında iyice pişirilerek kurutulmuş peksimet.

galeyan is. (Ar.) 1. Kaynama. 2. Coşma.

galiba zf. (Ar.) Görünüşe göre, sanılır ki, anlaşılan.

galibiyet is. (Ar.) Yenme, yengi.

galip s. (Ar.) Yenen, üstün gelen.

galiz s. (Ar.) Kaba ve çirkin, iğrenç.

galon is. (İng.) 1. Dört buçuk litrelik bir ölçü birimi. 2. Akaryakıt taşımada kullanılan silindir biçiminde büyük kap.

galvaniz is. (Fr.) Galvanizli levha, galvanize edilmiş levha.

galvanizli s. (Fr. ve Tr.) Paslanmayı önlemek amacıyla ergimiş çinkoya batırılarak kaplanmış, galvanize edilmiş.

gam is. (Ar.) Tasa, kaygı. • **Gam çekmek;** tasalanmak, üzülmek. • **Gam yememek;** tasa etmemek, üzülmemek, kaygılanmamak.

gam is. (Yun.) Müzikte sekiz notanın kalın sesten inceye ya da ince sesten kalına gitmek üzere sıralanmasıyla oluşan dizi.

gama is. (Yun.) Yunan alfabesinin üçüncü harfi.

gamet is. (Yun.) Erkek ve dişi üreme gözesi.

gamlanmak f. (Ar. ve Tr.) Tasa etmek, bir şeyi kendine dert etmek.

gammaz s. (Ar.) Birinin yaptığı işi ya da söylediği sözü o kişiyi yermek için başkalarına duyurmayı huy edinmiş kimse.

gamze is. (Ar.) 1. Göz süzme. 2. Gülümserken kimi insanların yanaklarında ya da çenelerinde beliren çukurluk.

gangster iz. (İng.) Yasa dışı işler yapan çete üyesi; haydut.

gani s. (Ar.) 1. Zengin, servet sahibi. 2. Çok bol.

ganimet is. (Ar.) Savaş sonunda düşmandan ele geçen mal.

gar is. (Fr.) Demiryolu taşımacılığı için gerekli birçok kuruluşun bulunduğu büyük tren istasyonu.

garabet is. (Ar.) Gariplik, tuhaflık.

formalist is. (Fr.) Biçimci, şekilci.

formalite is. (Fr.) 1. Yöntem ya da yasaların gerektirdiği işlem. 2. **Mec.** Biçimsel davranış.

formasyon is. (Fr.) 1. Biçimlenme. 2. Eğitim, yetişme.

formika is. (Lat.) Mobilyacılıkta kullanılan bir tür kaplama.

formikasit is. (Lat.) Karıncalardan ve kimi bitkilerden elde edilen bir tür asit, karıncaasidi.

formül is. (Fr.) 1. Genel bir ilkeyi, bir kuralı, bir olguyu açıklayan simgeler takımı. 2. Bir belgeyi düzenlemekte tutulacak yolu gösteren örnek. 3. Fen bilimlerinde, yapılacak işlemleri gösteren simgeler takımı. 4. **Mec.** Tutulan yol, yöntem. • **Formül bulmak;** bir çözüm sağlayacak çıkar yol bulmak.

fors is. (Fr.) 1. İçinde devlet başkanı ya da general, amiral gibi üst rütbeli subaylar bulunan gemi, otomobil vb. ne çekilen, üzerinde belirli işaretler bulunan bayrak. 2. **Mec.** Sözü geçerlik, saygınlık.

forsa is. (İtl.) Gemilerde kürek çeken tutsak ya da hükümlü.

forte zf. Müzikte, bir parçanın güçlü çalınacağını gösteren işaret.

forum is. (Lat.) 1. Eski Romalılarda halkın yurt işlerini konuşmak için toplandıkları, duvarlarla çevrili geniş alan. 2. Dinleyicilerin de söz alabildikleri, belli bir konuda düzenlenmiş toplantı.

forvet is. (İng.) Futbolda, takımının ileri hattında görev alan oyuncu.

fos s. **argo.** Çürük, temelsiz, boş, kof.

fosfat is. (Yun.) Yapay gübre ve kimi ilaçların yapımında kullanılan bir fosfor bileşimi.

fosfor is. (Yun.) Yarı saydam, balmumu kıvamında, karanlıkta ışıldayan, sarmısak kokusunda, zehirli element.

fosil is. (Fr.) Eski jeolojik çağlarda toprak katmanlarında sıkışarak kalmış hayvan ya da bitki kalıntısı.

fosilleşmek f. 1. Fosil durumuna gelmek. 2. Köhneleşmek; eskimiş, değeri yitmiş olmak.

fosseptik is. (Fr.) Lâğım çukuru.

fosurdamak f. Solurken ağızdan ses çıkarmak.

fosurdatmak f. Tütünü, sigarayı bol duman çıkararak içmek.

fotoğraf is. (Yun.) Özel olarak hazırlanmış kâğıtlar üzerine negatifinden aktarılmış resim.

fotojenik s. (Fr.) 1. Fotoğrafta ya da sinemada hoş bir etki bırakan (yüz) duruş. 2. Fotoğraf kâğıdını etkileyen.

fotokopi is. (Fr.) Bir yazının, bir kitap sayfasının fotoğrafla çıkarılmış kopyası.

fotometre is. (Yun.) Işıkölçer.

fotomodel is. (Fr.) Fotoğraf ya da reklam resimleri için modellik eden kimse.

fotomontaj is. (Fr.) 1. Ana fotoğrafa başka bir fotoğraftan bölüm ekleme tekniği. 2. Bu yolla elde edilmiş fotoğraf.

fotoroman is. (Fr.) Bir metinle bir dizi fotoğraftan oluşan öykü, roman.

fotosentez is. (Fr.) Yeşil bitkilerin ışıkta basit bileşiklerden karmaşık yapılı organik moleküller yapması.

foya is. (İtl.) Panitlarını artırmak için elmas taşlarının altına konulan ince maden yaprağı. • **Foyası meydana çıkmak;** bir kimsenin önceden belli olmayan kötü yanı, zamanla ya da bir olay dolayısıyla anlaşılmak.

fötr is. (Fr.) **1.** Süs eşyası ve giysi yapmada kullanılan ince, yumuşak keçe. **2.** Bu keçeden yapılmış şapka.

fötr

fragman is. (Fr.) Parça, bölüm.
frak is. (İng.) Bele kadar yırtmacı olan, siyah, resmi erkek ceketi ve takımı.
francala is. (İtl.) Has undan yapılan ince uzun ekmek.
frank is. (Fr.) Fransız para birimi.
frapan s. (Fr.) Gözalıcı, alımlı.
frekans is. (Fr.) Devirli hareketlerde bir saniye içindeki salınımların sayısı.
fren is. (Fr.) Bir taşıtın, bir makinenin hızını kesmeye ya da onu durdurmaya yarayan donatım.
frengi is. (Cerm.) Soydan geçebilen bulaşıcı, salgın ve tehlikeli bir hastalık.
Frenk is. (Cerm.) Anglosakson, Cermen ya da Latin ırklarının birinden olan kimse.
frenkgömleği is. Yakalı, uzun ya da kısa kollu, ceket altına giyilen, kravat takılabilecek biçimde dikilmiş erkek gömleği.
frenküzümü is. Uzun salkım biçiminde, taneleri ufak, kırmızı ve mayhoş bir meyve.
frenlemek f. **1.** Bir şeyin frenini kullanarak onu durdurmak. **2. Mec.** Bir gidişin, bir tutumun aşırıya kaçmasını önlemek.
fresk is. (İtl.) Yaş duvar sıvası üzerine yapılan resim.
freze is. (Fr.) Tornacılıkta, bir deliğin ağzını genişletmeye yarayan çelik aygıt.
frigo is. (Fr.) Dondurulmuş krema.
frigorifik s. (Fr.) Soğutma özelliği olan, soğutucu.
frijider is. (Fr.) Buzdolabı, soğutucu.
frikik is. (İng.) Futbolda ceza olarak verilen serbest vuruş.
friksiyon is. (Fr.) Ovma, ovuşturma.
fuar is. (Fr.) Belli zamanlarda, belli yerlerde mal sergilemek için açılan bölgesel ya da uluslararası nitelikte büyük pazar.
fuaye is. (Fr.) Tiyatro, sinema gibi eğlence yerlerinde dinlenme için verilen aralarda çıkılan yer.
fukara s. (Ar.) **1.** Yoksul, fakir. **2.** Zavallı. • **Fukara babası;** yoksulları koruyan, onlara yardım etmeyi seven kimse.
fular is. (Fr.) **1.** Bir çeşit ince ipekli kumaş. **2.** Bu kumaştan boyunbağı.

fular

fulya is. (İtl.) Nergisgillerden, güzel kokulu, sarı renkli bir süs bitkisi; zerrin.
funda is. Çalı görünüşünde bir bitki; süpürgeotu.
fundalık is. Ufak ağaçların ve çalıların sık olduğu yer.
funya is. Fünye.
furgon is. (Fr.) Yolcu katarlarında eşya vagonu.
furya is. (İtl.) Olağandan çok fazla olma durumu.
futa is. İpek peştemal.
futa is. (İtl.) Dar, uzun, hafif bir çeşit yanş kayığı.
futbol is. (İng.) On birer kişilik iki takımla oynanan, topu ayakla vurarak karşı kaleye sokup sayı yapma amacına yönelik top oyunu; ayaktopu.
fuzuli s. ve zf. (Ar.) Yersiz, gereksiz.
fücceten zf. (Ar.) Ansızın, birdenbire.
füme s. (Fr.) **1.** Duman renginde. **2.** Tütsülenerek kurutulmuş.
fünye is. (İtl.) Top ateşlemeye yarar kapsül; funya.
füsun is. (Far.) Büyü.
fütuhat ç. is (Ar.) Fetihler.
fütursuz s. (Ar. ve Tr.) Korkusuz, umursamaz.
füze is. (Fr.) Hedefe doğru yol alması, arkadan fışkırttığı gazın tepkisiyle sağlanan, çok büyük bir mermi biçiminde olup uzak mesafelerdeki hedefleri dövebilecek yolda yapılmış çağdaş silah.

G

g, G is. **1.** Türk alfabesinin sekizinci harfi. **2.** Süreksiz, yumuşak ünsüz.
gabardin is. (Fr.) Sık dokunmuş yünlü ya da pamuklu kumaş.
gabari is. (Fr.) Kara taşıtlarında yükün yükseklik ölçüsü.
gabi s. (Ar.) Anlayışsız, kalın kafalı.
gacır gucur zf. Düzensiz ve kulak tırmalayıcı ses çıkararak.
gaddar s. (Ar.) Acıması olmayan, insafsız, merhametsiz, kıyıcı.
gaf is. (Fr.) Düşünülmeden yersiz söylenmiş söz ya da yapılan davranış; patavatsızlık; pot.
gafil s. (Ar.) Çevresinde olup bitenlerden habersiz, gaflette olan, aymaz. • **Gafil avlamak;** bir kimseyi habersiz ve hazırlıksız olduğu sırada bastırıp kendisinin istemediği bir duruma düşürmek.
gaflet is. (Ar.) Dalgınlık, dikkatsizlik, boş bulunma, gafillik. • **Gaflet basmak;** hafif bir uykuya dalar gibi olmak. • **Gaflete düşmek;** dalgınlığa gelip dikkatsiz davranmak.
gaga is. Kuşlarda diş ve dudak görevini gören boynuzsu, çıkıntılı

KOLLARIN AÇISINA DİKKAT ETMELİSİN.
DOĞRU SÖYLÜYORSUN. AÇI ÖNEMLİ...
YANİ BENİM KUKLA GİBİ KOŞTUĞUMU MU SÖYLÜYORSUN?
HAYIR, SARHOŞ FUTBOLCULAR GİBİ DİYOR! MERHABA ÇOCUKLAR
KAY!
OLİMPİYATLARA HAZIRLIK HA? NASIL GİDİYOR? HERKES KATILIYOR MU?
BEN KATILMIYORUM, DİĞER ÇOCUKLAR KATILIYOR...
BELKİ DE JOSE DE GİRECEK.
SEN NEDEN TAKIMDA YOKSUN?
ANTRENÖRLÜĞÜ DAHA BENİM SEMEDİM DOĞRUSU.
YOK CANİM CİDDİ MİSİN?
BÖYLESİ BENİM İÇİN DAHA İYİ SANIRIM... ÇOCUKLARIN BAZI EKSİKLİKLERİ VAR AMA... CANLA BAŞLA ÇALIŞIYORUZ.
ESKİ BİR SİLTENİZ VARSA, ÇALIŞMALARDA YARARLI OLABİLİRDİ...
BİZDE VAR! DEPOYA KALDIRMIŞTIK AMA BURALARA KADAR NASIL GETİRİRİM?
DENİZDEN DOLAŞARAK GETİR, AT LUİS'İN KAYIĞINA HEMEN GELİRSİNİZ..
KAY, ÖĞLEDEN SONRA ÇOCUKLARI ÇALIŞTIRIRKEN, PABLİTO'YA SORUNLARINA EĞİLEBİLME FIRSATI KOLADI. BU ARADA SAHALARDA KAZANDIĞI BECERİLERİ ÇOCUKLARA AKTARDI...
DUR, DUR, DUR! ERKENDEN DOĞRULLUYORSUN, İKİ METRE SONRA DA ÖNE EĞİLİYORSUN! KOLLARININ STİLİ YERLEŞTİ ARTIK.
İYİ Kİ YERLEŞTİ!
BENİM ATLAYIŞIMA DA BAKACAK MISIN KAY?
GELECEK SEFERE... ARTIK BANA MÜSAADE, YARIN ERKENDEN ANTREMAN VAR BİZE, YOLUM DA UZUN.
25

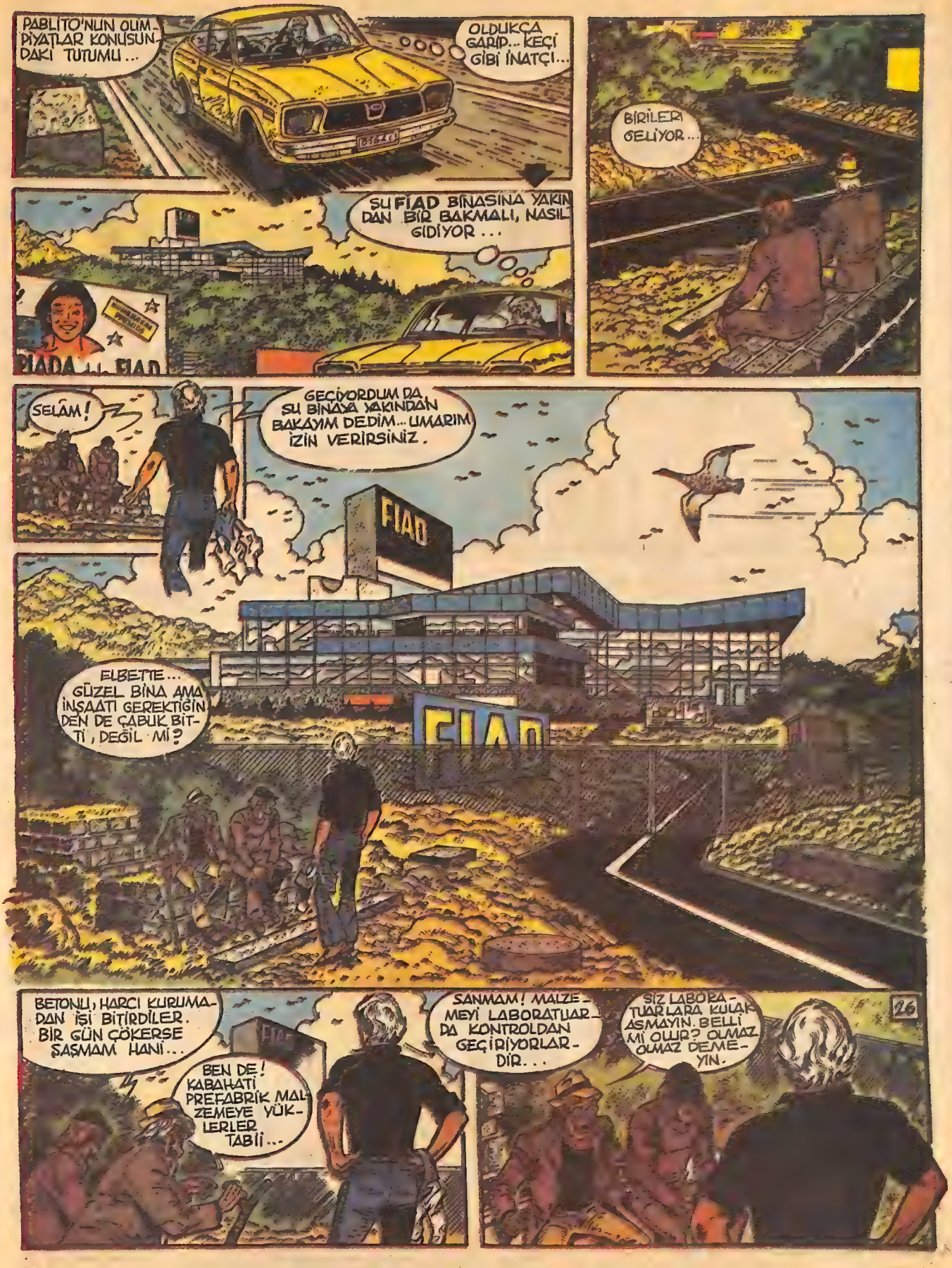
PABLITO'NUN OLIM PİYATLAR KONUSUNDAKI TUTUMU...
OLDUKÇA GARİP... KEÇİ GİBİ İNATÇI...
SU FIAD BİNASINA YAKINDAN BİR BAKMALI, NASIL GİDİYOR...
BİRİLERİ GELİYOR...
SELÂM!
GEÇİYORDUM DA SU BİNAYA YAKINDAN BAKAYIM DEDİM... UMARIM İZİN VERİRSİNİZ.
FIAD
ELBETTE... GÜZEL BİNA AMA İNŞAATI GEREKTİĞİNDEN DE ÇABUK BİTTİ, DEĞİL Mİ?
BETONU, HARCI KURUMADAN İŞİ BİTİRDİLER. BİR GÜN ÇÖKERSE ŞAŞMAM HANİ...
BEN DE! KABAHATİ PREFABRİK MALZEMEYE YÜKLERLER TABİİ...
SANMAM! MALZEMEYİ LABORATUARDA KONTROLDAN GEÇİRİYORLARDIR...
SİZ LABORATUARLARA KULAK ASMAYIN. BELLİ Mİ OLUR? OLMAZ OLMAZ DEMEYİN.
26

HEM NEDEN AÇILIŞI İÇİN BU KADAR ZAMANDIR BEKLİYORLAR? BİR ŞEYDEN ÇEKİNİYORLAR BELLİ Kİ...
FIAT
BELKİ DE BADANANIN KURUMASINI BEKLİYORLARDIR. HAYDİ HOŞÇA KALIN...
BADANANIN KURUMASI MI? İYİ VALLAHİ.
ÇOK ŞAKACISINIZ DOĞRUSU...
YOLA KOYULMADAN ÖNCE UZUN SÜRE BİNAYA BAKAKALDI, KAY... DOĞANIN ORTASINDA BİR BETON YIĞINI GİBİ YÜKSELEN BİNAYA...
YAZIK, ÇEVREYİ GEREKTİĞİNCE KORUYAMAMIŞLAR...
de la FIAD
YAKINDA BASININ DİLİNE DÜŞERLER.
BAKALIM BİZİM RÖVANŞ NASIL BİTECEK?
BARSELONA'YA DÖNEN KAY, YENİDEN ANTRENMANLARA BAŞLADI.
BANCO ESPAÑOL DE CRÉDITO
BİR 4-2-4 LÜTFEN.
GAZETELERİ İZLER...
YOK CANIM! BU KADARI DA FAZLA!
27

TAHTA EŞEK

El Becerileri

TAHTA EŞEĞİNİZ İÇİN NELER GEREKLİ?

Kontrplak, kıl testeresi, el matkabı, tel, misina, boya, cila.

KUKLALAR yapmaya devam ediyoruz, bu sayıdaki örneğimiz yapımı çok kolay bir "eşek". Kukla tiyatronuz da varsa, durmayın, hemen yapın:

Baş

Kuyruk

Gövde

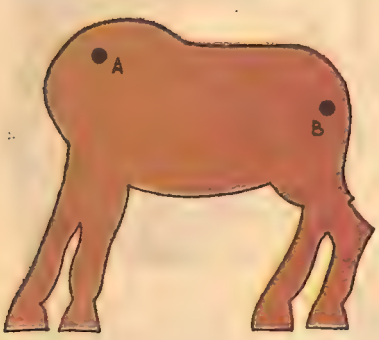

1 Şemadaki şekilleri dilediğinizce büyüterek ince kontrplakın üzerine çizin. Kıl testereyle keseceğiniz bu şekillerde A, B, C ve D deliklerini açmayı unutmayın sakın!

2 Kestiğiniz şekilleri şemadaki gibi birleştirip, A ve B noktalarından geçirip, kıvıracağınız tel ile tuttturun. C ve D deliklerinden ise ince misina geçireceksiniz. Böylece alttan çektiğinizde eşeğiniz kafasını ve kuyruğunu oynatabilecek.

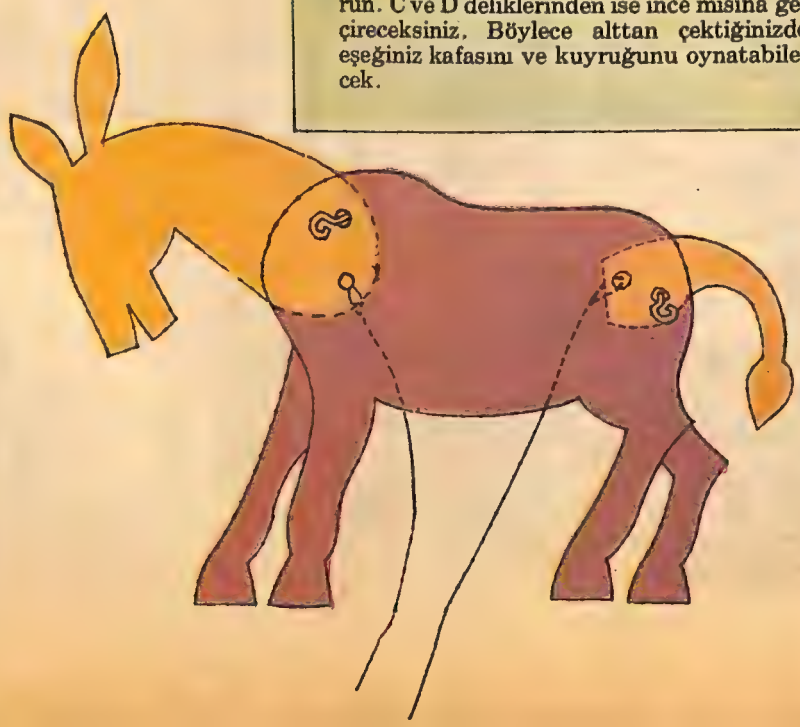

MUHAFIZLARINIZ GEÇERLİ NOT ALDI SEBASTİAN. EKRANDA GÖRDÜKLERİ EN UFAK BİR ŞEYİ DEĞERLENDİRİYORLAR..

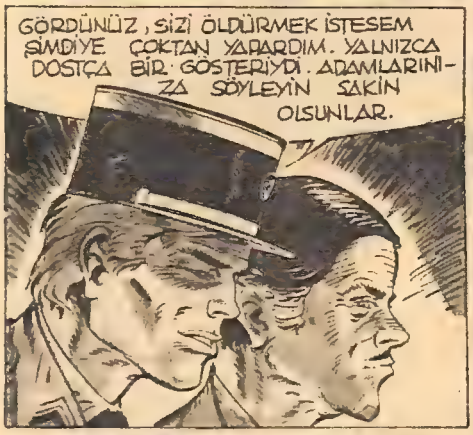
GÖRDÜNÜZ, SİZİ ÖLDÜRMEK İSTESEM ŞİMDİYE ÇOKTAN YAPARDIM. YALNIZCA DOSTÇA BİR GÖSTERİYDİ. ADAMLARINIZA SÖYLEYİN SAKİN OLSUNLAR.

SANIRIM TEHLİKEDE DEĞİLİM. ÇOCUKLAR. JANDARMA ÇOK SEVİMLİLEŞTİ. ONA BİR ŞEY YAPMAYA KALKIŞMAYIN.

PEKÂLÂ DÜK, MADEM ÖYLE DİYORSUNUZ...
BENİMLE BİRLİKTE SİLAHINI BIRAKSIN. LİÇE KADAR SAYIYORUM.

BİR...
GİLDİRDİNİZ Mİ! BU BİR TUZAK! BU SAHTE JANDARMAYI HEMEN GEBERTMEK GEREKİR...
İKİ...

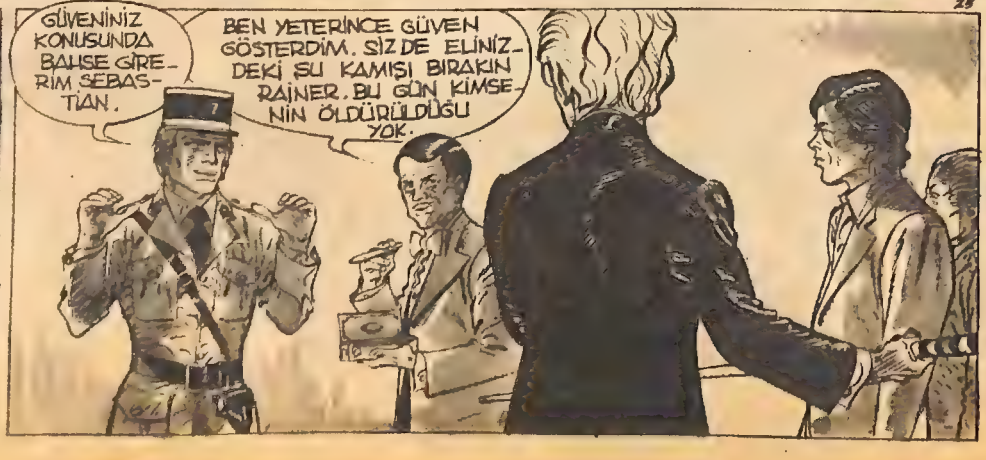
GÜVENİNİZ KONUSUNDA BALIKESİR'İM SEBASTİAN.
BEN YETERİNCE GÜVEN GÖSTERDİM. SİZ DE ELİNİZDEKİ SU KAMIŞI BIRAKIN RAİNER. BU GÜN KİMSENİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜ YOK.

PEKÂLÂ. DEMEK SANDIĞIM KADAR GÜVENCE ALTINDA DEĞİLMİŞİM... BİR PLAN KAZANDINIZ JANDARMA. SAHİ SİZE HALA JANDARMA MI DİYEYİM?
NASIL İSTERSENİZ.

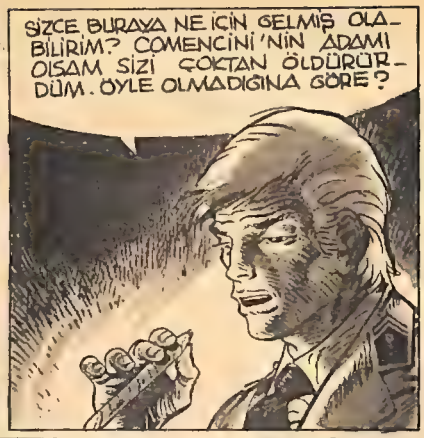
SİZCE BURAYA NE İÇİN GELMİŞ OLABİLİRİM? COMENCİNİ'NİN ADAMI OLSAM SİZİ ÇOKTAN ÖLDÜRÜRDÜM. ÖYLE OLMADIĞINA GÖRE?

...PEKİ SIRTIMDAKİ ÜNİFORMANIN BENİM OLMADIĞINI BİR BAŞKASI NASIL BİLEBİLİR? ÖNCEDEN BİLİNMİYORSA... EVET BİLİNİYORDU DEMEK Kİ...

İŞLER GİDEREK İLGİNÇLEŞİYOR. KONUĞUMUZUN LEŞİNİ DAHA BAŞINDA SERMEMEKLE İYİ ETMEDİNİZ RAİNER, O ZAMAN BU SORUYU SORAMAZDI. SİZ DE BUNA AÇIK AÇIK YANIT VERMEK ZORUNDA KALMAZDINIZ... EVET BEKLİYORUM SÖYLEYECEKLERİNİZİ!
AMA... ŞEY... TABİ!

SAKİN OLUN, ŞİMDİ AÇIKLAYACAĞIM...

SİZİ İYİ TANIRIM DÜK. VE KUŞKULARINIZI UZUN SÜREDİR BİLİYORDUM. PEKÂLÂ...

... HAKLIYMIŞSINIZ!

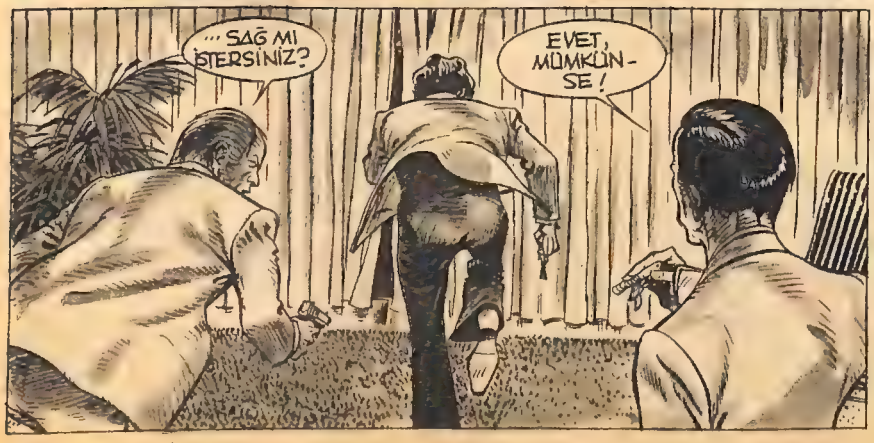
... SAĞ MI İSTERSİNİZ?
EVET, MÜMKÜNSE!

O MU ÖLDÜRECEKTİ?..
HAYIR DÜK, ÇOK ŞAŞIRACAKSINIZ. SİZİ ÖLDÜRECEĞİNİ SANMIYORUM. SİZE İHTİYACIM VAR...

RAİNER! NE-REDESİNİZ?.. APTALLIK ETMEYİN... KURTULUŞ ŞANSINIZ OLMADIĞINIZI BİLİYORSUNUZ...
KÖPEKLE-Rİ SALAR-SAM...
...LEŞİNİ SERERLER! BEŞ NUMARALI BÖL-GEYE GİDİP MAVİ ALARMI GÖNDER..
SAĞ OLA-RAK ELE GEÇİRİN, TA-MAM!
5 NUMARALI BÖLGE TERA-SIN ARKA KÖŞESİNDE STEF BİR DAKİKA YALNIZ KALA-CAK...
HEY! STEF!.. BURADAYIM..
RAİNER! ELLERİNİ KALDIR! SEN..
ŞİŞŞT! BU BİR HİYLEY-Dİ DOSTUM!.. DÜKLE HAZIR-LADIK!
JANDARMAYI KANDIRMAK İSTİ-YORUZ... KÜÇÜK BİR KAĞI-DIN VAR MI? DÜKE İKİ SATIR NOT YAZACAĞIM...
KLK
RRGH
ANAHTAR... BAK YİNE BURA-DAYMIŞ... ÇABUK OLMALI...
TAMAM! HEY! STEF! ÇOCUKLAR PARKI KUŞATIYOR.. STEF?.. NERDESİN?..

SÜRECEK

PUL

Bu Finlandiya pulu, bize bir kamp yerini göstermektedir. Eskiden, yalnızca açık havadan hoşlanan amatör sporcularla, konfora önem vermeyen kişilere özgü olan kamp yaşantısı, şimdilerde ucuz bir tatil geçirmek isteyen birçok kişilerce seçilmekte. Kampseverler her yıl giderek artmakta, böylelikle turistik bölgelerdeki kamp yerleri çoğalmaktadır.

KİTAP

BİLBAŞAR'DAN HİKAYELER

"KURBAĞA ÇİFTLİĞİ" - Kemal Bilbaşar'ın hikâyeleri, Okar Yayınları, 143 sayfa, 40 lira.

KEMAL Bilbaşar, olağanüstü gözlem gücü olan ve gözlemlerini ustaca hikâyeleştiren bir yazarımız. Öğretmenlik yıllarında çok yakından tanıdığı Batı Anadolu yöresinin insanlarını, özellikle çocuklarını size sorunları, sevinçleri, üzüntüleri, kısaca gerçek yaşamlarıyla anlatacak bu kitapta. Hikâyelerin yanı sıra uzun süre unutamayacağınız bir de masal var.

Kurbağa Çiftliği'nin, yöresel söyleyiş biçimleriyle de zenginleşen akıcı diliyle her çocuğun, sevgisini kazanacağını umuyoruz.

Neco

SİNEMA TV TİYATRO

«BEYAZ GÖLGE»NİN YENİ BÖLÜMLERİ ÇEVRİLDİ

KÜÇÜK büyük herkesin sevdiği, ülkemizde hemen hemen her mahallede basketbol potalarının kurularak, bu spora ilginin artmasına neden olan televizyon dizisi, "Beyaz Gölge"nin yeni bölümleri çevrilerek, Amerika'da yayına girdi.

Ekranımızın bu sevilen dizisinin yeni bölümlerinin ne zaman yayına gireceği, televizyon izleyicileri arasında merak konusu olmuş durumda.

Ken Reeves (Koç)

KISA KISA

• Türk hafif müziğinin önde gelen sanatçılarından Neco, yurt dışında bir dizi konserler verecek. Programına göre, Neco'nun konser vereceği ülkeler arasında Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya var. Neco, "Küçük bir Balkan turnesi de diyebiliriz buna..." diyor. "Bu ülkelerde vereceğim konserlerle hem kendi ülkemin müziğinden ve hem de evrensel müzikten örneklemeler sunacağım."

"Uykudan Önce" dizisinde izlediğimiz.

«MASALCI TEYZE» DİŞÇİDEN KORKUYOR

Televizyonumuzun masalcı teyzesi, Adile Naşit'in uzun bir süredir dişlerinden rahatsız olduğunu, tedavisi için de dişçi koltuğuna oturmaktan çekindiğini biliyor muydunuz?

Diş etinde oluşan kistin en kısa sürede alınması gerektiğini bilen sanatçının yakınları, Adile Naşit'in ne zaman korkuyu yenip de ameliyat koltuğuna oturacağını merak ediyorlar.

RENKLİ TELEVİZYONA GEÇİYORUZ

GAZETELERDE son aylarda en çok yazılıp, çizilen konu, kuşkusuz TRT'nin siyah-beyaz yayınlarına son verip, 1984 yılında renkli yayına geçeceğidir. Bu konuda, bazı gazeteler renkli yayına geçmemiz için zamanın çok erken olduğunu, ötekiler de, tam zamanı olduğunu; hatta geç bile kalındığını savunmaktadırlar.

Birinci görüşü savunanlar, ülkemizin içinde bulunduğudöviz sıkıntısının, renkli televizyon yapımı için gerekli parçaların yurt dışından satın alınmasıyla, daha da artacağını; renkli yayına geçmek yerine şu anda siyah-beyaz olarak yayımlanan programların düzeltilmesi gerektiğini savunmaktadırlar.

İkinci görüşü savunan gazeteler ise, dünyada siyah-beyaz yayın yapan televizyonun hemen hemen hiç kalmadığını dolayısıyla siyah-beyaz yayın yapabilmek için gerekli yedek parçaya çok fazla döviz harcadığımızı söylemektedirler. Onlara göre, renkli yayına dönüşecek olan televizyonumuz için gerekli para, kısa bir süre içinde dışarıya satılabilecek renkli programlarla karşılanabilecektir.

Her iki görüş de kendi savundukları noktalar açısından bugün için haklı gözükmektedir. Ama hangisinin daha doğru, daha mantıklı olduğu, sanırız birkaç ay içinde ortaya çıkacaktır.

CEMİL SOĞUKÇELİK

SATRANÇ KÖŞESİ

VEZİRİN HAREKETLERİ

1- a1 ve h8, çapraz koridorunda (Diyagonalde) e5'deki düşman erini alabilmektedir. f6-g7 ve h8 karelerine giderek f8 karesinde bulunan siyah şahı tehdit etmesini bu er engellemektedir.

2- Bunun için önce f3 karesine geçip siyah şahı tehdit edecektir. (İşte buna şah denir).

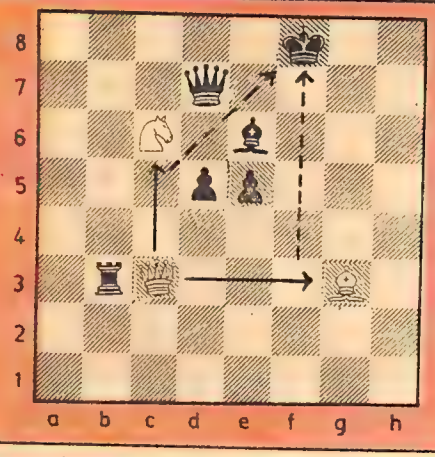

3- Bu noktadan hücum etmeyi oyuncu yararlı bulmuyorsa, bu kez c5 karesine giderek karşı taraf şahını c5, d6, c5 karelerinin köşelerinden geçen çaprazdan tehdit edebilecektir.

4- Veya b3 karesine yönelerek, rakibinin kalesini alacaktır.

5- Görüldüğü gibi VEZİR önünde bir engel olmadığı sürece, yatay, dikey ve çapraz alanlarda, her yönde ve uygun karelerde dilediği gibi hareket edebilmektedir. Ancak taşların üzerinden atlayamaz. Kendi hareket özelliklerine bağlı kalır.

Yaklaşık her satranç taşının özelliklerini incelerken, hatırlarsanız aynı konuya değinmiştik:

Her hamleden önce, yapacağınız hamleyi mutlaka enine boyuna düşünün, ondan sonra hamlenizi yapın. Böylece, daha başarılı olacağınızı göreceksiniz.

NE VAR, NE YOK?

• "Toprak-Earth, Rüzgâr-Wind ve Ateş-Fire" adıyla ünlenen pop müzik topluluğu, Rotterdam kentinde (Hollanda) bir dizi konserler vermeye hazırlanıyor. Topluluk, Hollanda'dan sonra ; Batı Almanya ve İtalya'ya da geçecek.

• Yeni ünlenen şarkıcı Rod Stewart, son iki parçası ile liste başındaki yerini koruyor. Stewart'ın bu ilginç parçalarının adları da ilginç. Birincisi "Young Turks-Genç Türkler", ikincisi ise "Tonight I'm Yours-Bu Gece Seninim".

• Son plakları "Living Eyes-Gözlerde Yaşamak"la Bee Gees topluluğu, bir ayın içinde büyük bir savaşım sonucu liste başlarında yerlerini almaya başladılar.

Topluluk, ilkbaharda uzun bir Avrupa turnesine çıkıyor.

PLAK

İstanbul Oda Orkestrası

Ülkemizin en ünlü müzisyen-bestecilerinden Timur Selçuk, aynı zamanda usta bir orkestra yöneticisi olduğunu kanıtlıyor.

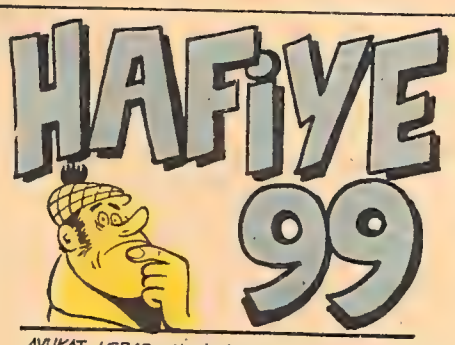
HAFİYE 99

AVUKAT LEBAR- HATİN'İN VİLLASI SOYULMUŞTU. HAFİYE 99, LAHUR KÖYÜNDEN OLAY YERİNE GELDİ.

1. SOYGUN, SABAHLEYİN AVUKAT KENTE GİTMEK İÇİN YOLA ÇIKTIĞINDA OLMUŞTU.

2. HAFİYE 99 VİLLANIN BEKÇİSİNİ SORGUYA ÇEKER. GOLANT DENEN ADAM, OLAY SIRASINDA EVDEDİR.

3. GOLANT, HAFİYE 99'U VİLLANIN ÖTE BAŞINDAKİ ODASINA GÖTÜRÜR.

4. SORUŞTURMADAN BİR ŞEY ÇIKARAMAYAN HAFİYE 99, AVUKATIN İLİŞKİLERİNİ ÖĞRENMEK ÜZERE KENTE GİTMEYE KARAR VERİR.

5. AMA ISLAK YOLDA GİDERKEN BİR ŞEY GÖZÜNE ÇARPAR.

YANIT: YOLDA ELEKTRİK DİREKLERİNİN DEVRİLDİĞİNİ GÖRÜR. ELEKTRİK KESİLİYKEN BEKÇİ ELEKTRİKLE ÇALIŞAN RADYOYU DİNLEYEMEYECEĞİNE GÖRE YALAN SÖYLÜYOR. SOYGUNU O YAPTI.

ENVER NACİ GÖKŞEN'in
Bir Hikâyesi

Hızır Çocuk

Resimler: Nezahat DOĞANER

HASTANENİN Hariciye bölümü denince akla doktorlardan, görevlilerden önce küçük Cengiz gelirdi. 10-11 yaşlarındaydı. Ameliyat olalı iki ay geçtiği halde onu taburcu etmiyorlardı. Bir derdi kalmamış, turp gibi olmuştu ya, nereye gidecekti bu kışta kıyamette?.. O, hastaneden, hastane ondan çok hoşnuttu. Bir çocuk olmasa, bütün gün, pijamasıyla getir götür yaptığını, hastalara yardım ettiğini gören bir kimse kendisini bir hastane görevlisi sanabilirdi. Çok iyi kalpli bir çocuktu, yardımdan zevk alıyordu. Herkesin işine koşturmasından dolayı ona "Hızır Çocuk" adını takmışlardı. Çoğu ameliyatlı olduğu için yerinden kalkamayan hastalar, bir istekleri olunca hemen Cengiz'e seslenirlerdi:

— Cengiz, şu yemeği yediriver bana!..

— Cengiz, bir su verir misin?

— Cengiz, hemşireyi çağırsana!..

Cengiz aşağı, Cengiz yukarı... O da hiç yüksünmeden, "offf" demeden, istenileni seve seve yapardı. Çok çocuklu bir köylü ailenin ikinci çocuğuydu. Annesi ölünce babası beş çocuğuyla kalmıştı. Bir gün Cengiz hastalanınca kentte oturan uzak akrabaları Seher Teyze'ye getirmiş, o da çocuğu bu hastaneye yatırmıştı.

CENGİZ, ameliyat olmadan önce de koğuştaki 15 hastanın yardımına koşar, herkese güler yüzle davranırdı. Koğuşun neşesi, dert ortağı, iyilik perisiydi. Ameliyattan kısa bir süre sonra bu koşuşmalarını yapamadı, ama yarasının dikişleri alınınca yine eski hizmetlerine devama başladı. Somurtmak nedir bilmeyen Cengiz, yalnız ziyaret günleri biraz üzgün görünürdü. Çünkü ziyaretçisi hiç yoktu. O da bu yalnızlığını gidermek için, ziyaret günleri, koğuşun kapısında durur; ziyaretçiler gelmeye başlayınca koridorun giriş kapısına bakar, bakar; koğuşta yatan bir hastanın ziyaretçisini uzaktan görünce içeriye bağırarak müjdeyi verirdi:

— Hasan Emmi, senin oğlan geliyor!..

— Rıza Dayı, bacı yengem geldi!..

— Bekir Baba, seninki geliyor!..

.....

Bir ziyaret günü de hiç tanımadığı bir genç geldi, kapıda duran Cengiz'e sordu:

— Ben Cengiz'i arıyorum. Bizim köylü olur. Beni Seher Teyze gönderdi. Babası da merak ediyor...

Cengiz kendini tanıttı, ziyaretçisini koğuşa aldı ve yatağına oturttu. Bir süre konuştular. Bu arada, delikanlı, armağan olarak getirdiği bir kutu kesme şekerini yatağın üzerine koydu; görüşme süresi bitince de kalkıp gitti. Koğuştaki bütün ziyaretçiler çekilince Cengiz, köylüsünün getirdiği şeker kutusunu açtı ve yatakları birer birer dolaşarak herkese kesme şekeri ikram etti; kimse de almamazlık etmedi. Cengiz, o gün çok mutluydu. Nihayet kendisini yoklamaya gelen biri olmuştu. Hem de hediyesiyle... Hastalar, Cengiz'i kutladılar; köyden iyi haberler olup olmadığını sordular. Yaramaz bir haber yoktu!..

Cengiz'in hastalara, dert ortaklarına yaptığı en büyük şaka, taburcu olmaktı:

— Yarın çıkıyorum, doktor söyledi!.. deyince hastalar çok üzülür,

...Herkesin işine koşturmasından dolayı ona "Hızır Çocuk" adını takmışlardı...

ağlamaklı olurlardı. Cengiz, bu acılı durumun fazla sürmesini istemediği için hemen ardından güler:

— Şaka yaptım, şaka!.. derdi.

ÖYLE YA; Cengiz'e çok alışmışlar, sevmişlerdi. Onsuz ne yaparlardı!.. O, her bakımdan yardımcı, candan dosttu. Kendisine boşuna mı "Hızır Çocuk" adını takmışlardı?.. Hastaların eğlenmesini bile düşünürdü. Bir hastada bulunan el radyosunu fazla açtırmadıklarından herkes yararlanamazdı. Televizyon ise hiç yoktu. Cengiz de yatan hasta dostlarına, biraz olsun, televizyon tattırmak için, çoğu akşam, koğuşun doktor odasına bakan pencerelerinden birine çıkar, doktorların televizyonunu seyreder ve gördüklerini, bir spiker gibi, yüksek sesle hastalara anlatırdı. Dinleyenler de yattıkları yerde televizyon seyrediyormuş gibi olurlardı... Bazı akşamlar da, yatağına oturarak, köyde öğrendiği bir türküyü yanık yanık söylerdi:

Göklere bakarım; açılmaz, kara;
Bağrıma bakarım; kapanmaz, yara;
Leyla'nın Mecnun'u attığı nâra (1)
Ne olur, beni de atın güzeller!..

Alkışlar, "sağ ol, var ol!" bağırışmalarından daha da coşar, gözünü koğuş kapısından ayırmadan, sesini biraz daha yükseltirdi. Bir görevli duyar da çıkışır diye çekinirdi. Çekinirdi ya, beri yandan da nöbetçi hastabakıcı, koridorda, kapının arkasına gizlenerek dinlemekten kendini alamazdı. Hani, Cengiz'in sesi de pek fena sayılmazdı.

O, ayrıcalıklı bir hastaydı. Daha doğrusu bir konuk!.. Bütün yaptıkları hastaların ve hastanenin yararınaydı. Zararlı ve aykırı bir şey yapmazdı ki!.. Çoğu yemek vakti, el arabası içinde gelen yemekleri hastaların tabaklarına üleştirdiği de olurdu. Görevliler bile kendisini sık sık yardıma çağırırlardı:

— Cengiz, şu yemeği dağıtıver!..

— Cengiz, şuradan bir ördek (2) alsana!..

Hastalar, dışarıdan bir şey almak isteyip de aldırtacak kimse bulamayınca Cengiz'e seslenirlerdi:

— Cengiz, bana bir kutu bisküvi alsana!..

— Cengiz, şu su şişesini doldursana!..

CENGİZ de, istenileni hiç bıkmadan, usanmadan yerine getirmek için pijamasının üzerine eski paltosunu giyer, rahatça sokağa çıkar ve hastane karşısındaki dükkânlardan alışverişini yapardı. Kapıcıyla da içli dışlı olduğu için dışarı çıkmasına engel olmazdı.

Havanın güzel olduğu bir gün, Ömer Dayı, Cengiz'den, bir kilo elma almasını rica etti, parasını verdi. Hızır Çocuk, ok gibi dışarı fırladı, ama aradan yarım saat geçtiği halde geri dönmedi. Ömer Dayı, merak etmeye başladı. Çocuğun başına bir kaza mı gelmişti? Ne vardı bu işte!.. Dayı, fazla dayanamayıp sokağa bakan pencerelerden birine yanaştı; dikkatle bakmaya başladı... Hastanenin karşısındaki çocuk parkı gibi yerde Cengiz'i birkaç çocukla oynar görünce sevindi, derin bir nefes aldı. O da alt tarafı bir çocuktu, oynamak hakkıydı. Böyle bir fırsatı ele geçirince kaçırmak istememişti demek!.. Ömer Dayı iç rahatlığı ile pencereden çekildi, yatağına oturdu. Az sonra da Cengiz çıkageldi:

— Biraz geciktim ama, kusura bakma Dayı!.. dedi.

— Neredeydin yavrum?

— Hiiiçççç, canım çekti de biraz oynadım çocuklarla...

— Ben de çok merak ettim. Bi daha seni sokağa göndermem. Elmalara çok teşekkür ederim, sağ ol!..

— Bunda ne var be Dayı?.. Birazcık oynadım işte. Buranın çocukları bizim oyunları biliyorlar mı bi öğreneyim, dedim.

BİR gün Seher Teyze gelip doktorla konuştu. Cengiz'i çıkarmak istiyordu. Artık bahar gelmişti, köyüne gidebilirdi çocuk... Babası, kardeşleri de çok özlemişlerdi. Cengiz'i çağırıp durumu anlattılar. Çocukçağız boynunu büktü, gönülsüz gönülsüz "peki" dedi ve eşyalarını toplamak üzere koğuşa döndü. Salona girer girmez üzgün üzgün bağırdı:

— Emmilerim, dedi, ben bugün gidiyorum, hakkınızı helâl edin!..

Hastalar, sanki bir ağızdan bağırdılar:

— Olamaz, olamaz!..

— Bizi bırakamazsın!..

— Şaka yapma yine!..

— Şaka yapmıyorum. Bunu, ilk kez doğru söylüyorum.

Ve eşyalarını iki naylon torbaya tıktı. Sonra hastaları birer birer kucakladı, ellerini öptü... Ayağa kalkabilenler koridorun başına kadar O'nu yolcu ettiler. Yaşlı gözlerle seslendiler:

— Güle güle Cengiz, bizi unutma!..

— Yolun açık olsun Hızır Çocuk!..

Hasta dostlarından bir türlü ayrılmak istemeyen Cengiz, güler gibi, ağlar gibi, arkasına baka baka, elini sallaya sallaya, ağlamamak için kendini zor tutarak, hızlı hızlı yürüdü, gitti...

Artık her yana koşuşturan, ziyaretçileri müjdeleyen, televizyon anlatan, türkü söyleyen Hızır Çocuk yoktu!.. O gittikten sonra Hariciye koğuşu en canlı, gerekli bir şeyini, ruhunu yitirmiş gibi oldu; sönük, sessiz bir hal aldı. Yani yine hastaneleşti...

Ağlamamak için kendini zor tutarak hızlı, hızlı yürüdü gitti...

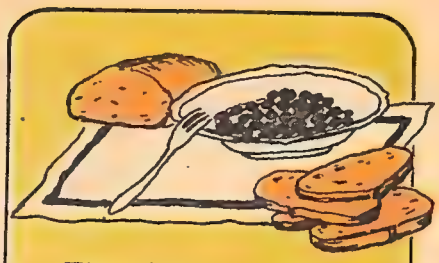

ZEYTİN

Neden kavga ettim
Özgür'le birdenbire
Üstelik haksızdım
Durup dururken çattım.

Annemle konuşayım da
Zeytin koysun ekmeğime
Belki o da acıkmıştır
Yiyelim birlikte.

Ayhan GÜLSOY

(1) nâr: ateş

(2) ördek: hastane dilinde hastalara verilen sidik kabı.

CİM CİME
MASKELİ BALOYA GİTMEK İÇİN HANGİ KILIĞA GİRECEKSİN?
ROBOT OLACAĞIM!
BEN DE KOVBOY OLACAĞIM.
OLAMAZSIN.
NİÇİN?
KIZLAR KOVBOY OLAMAZ. SEN KIZSIN.
?
ÖYLEYSE PİLOT OLURUM.
OLAMAZSIN.
NİÇİN?
ÇÜNKÜ ANCAK ERKEK ÇOCUKLAR PİLOT OLABİLİR. SEN KIZSIN.
NEREDEN ÇIKARTIYORSUN BUNLARI?
ÖYLE İŞTE! GİRDİĞİN KILIK GERÇEĞE UYMALI
PEKİ SEN ROBOTA BENZİYOR MUSUN BAKALIM?
UKALA!
VÜCUDUN PARÇA PARÇA MI? DEĞİL! PROTON IŞINLARIN VAR MI? YOK! ÇELİK BAŞLIĞIN VAR MI? YOK! ZIRHIN VAR MI? YOK YOK YOK!

OLSUN, BEN YİNE DE ROBOT KILIĞINA GİRECEĞİM!
HANİ GİRİLEN KILIK GERÇEĞE UYGUN OLACAKTI? ROBOTLARIN YAPTIKLARINI YAPABİLİR MİSİN SEN?
ÖYLEYSE BEN DE BAŞKA ŞEY OLURUM: TEK GÖZLÜ KORSAN OLURUM. VAR MI BİR DİYECEĞİN?
VAR TABİİ. TEK GÖZLÜ KORSANIN BİR BACAĞI TAHTA. NEREDE SENİN TAHTA BACAĞIN? SONRA ONUN TEK GÖZÜ VAR. SENİN DÖRT GÖZÜN. BOYUN DA İKİ KARIŞ ÜSTELİK.
OOF!
NİHAYET GÖZLÜKLÜYE LÂF GEÇİREBİLDİM. YAVAŞ YAVAŞ ADAM OLACAK GALİBA!
YETER. YETER BE. PEKALÂ ÖYLE OLSUN. İSTEYEN İSTEDİĞİ KILIĞA GİRMEKTE SERBEST!
BEN KÖYLÜ KIZI KILIĞINA GİRDİM. BAYAĞI YAKIŞTI GİYDİKLERİM.
MIYMIY DA PERİ KIZI OLDU. BANA SORARSANIZ HİÇ DE YAKIŞMADI, MIYMIYA PERİ KIZI OLMAK.
BU PEMBE YANAKLI OĞLANA DAĞ KÖYLÜSÜ OLMAK YARAŞTI. YANAKLARI BOL OKSİJEN SOLUDUĞUNU İNKÂR ETMİYOR
BU ÇOCUK BOĞA GÜREŞÇİSİ OLMUŞ AMA ASLINDA SİVRİSİNEKTEN BİLE ÖDÜ PATLAR.
BU KIZIN DA KONTES KILIĞINA GİRDİĞİNE BAKMAYIN.. SINIFIN EN AĞZI BOZUK KIZIDIR.
BANA SORARSANIZ MASKELİ BALO DA BİRİNCİLİĞİ KUÇU'YA VERMELİ. POSBIYIK ÇOK YAKIŞTI KUÇU'YA. ZATEN GÜZELE NE YAKIŞMAZ!

40 AMBAR 4

YAZARLAR NASIL YAZI YAZARLAR?

Her yiğidin bir yoğurt yiyişi olduğu gibi, her yazarın da bir yazı yazma biçimi, zamanı vardır. Bunların çoğu da oldukça gariptir. Bakınız, ünlü yazarlar nasıl yazı yazmışlar?

Victor Hügo: Zamanında moda olan yüksek bir kürsünün önünde durarak yazardı.

James Joyce: Karnınüstü yatarak.

Balzac: Sürekli kahve içerek. Keşiş cübbesine bürünerek gece yarısından öğleye kadar.

Verlaine: Sürekli, absent denilen sert alkollü bir içkiyi içerek.

Alexandre Dumas: Beş-on bardak limonata içerek.

Schiller: Çürüyen elmaların kokusundan esinlenerek. Bu nedenle çekmecesinde mutlaka bu meyveden bulundururdu.

Charles Dickens: Açık mavi renkli kâğıtlar üzerine, koyu mavi renkli mürekkeple.

Wedgewood: Özellikle Haydn'ın bestelerini dinleyerek.

İLK DEMİRYOLU VAGONLARI

Yeryüzünde ilk demiryolu kömür vagonu 1870 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Shropshire'in Coalbrookdale kasabasında kullanılmıştır. Kömür madeninden, kömürlerin yüklendiği yere kadar boydan boya demiryolu döşenmiştir. O zamanlar kömür vagonları atlar tarafından çekiliyordu.

BOŞİMANLAR: FUNDALIK ADAMLARI

Fransız gezginlerinden François Balsan, aşağı yukarı Fransa büyüklüğünde, nüfusu ise 160.000 zenciden oluşan Kalahari'de incelemelerde bulunmuştu. Balsan, bu incelemelerini anlattığı kitabının bir bölümünde aynen şöyle der:

"...Orada sessiz, sakin yaradılışlı Beçuana'lardan başka, ilkel yaradılışlı fundalık adamları, yani vahşi Boşimanlar da yaşıyor.

Boşimanlar, insanlardan kaçtıklarından, onları pek az görebildim.

Boşiman, geceleyin kumların içinden oyduğu bir yatakta yatar. Yaktığı ateş başkaları tarafından görülmez. Bütün gün çıplak gezer. Uyurken, öldürdüğü hayvanların postlarıyla örtünür. Gerçekten tehlikeli birer savaşçıdırlar. Ellerindeki uzun mızrakları büyük bir beceriyle kullanırlar..."

GELİNCİK VE YILAN

Gelinciklerin en büyük düşmanı yılanlardır. Ama, hep dişi erkek çift dolaşan bu hayvanlar da düşmanlarına karşı kendilerince silaha sahiplerdir. Bir yılan gelincikleri kovalarsa bu küçük hayvancıklar doğruca girişli çıkışlı iki kapısı olan ağaç kovuğundaki yuvalarına girerler; yılan da arkalarından. Gelincikler hemen yuvanın öteki kapısından çıkarlar. Biri giriş kapısını, öteki çıkış kapısını pençeleriyle eşeler ve delikleri kapatırlar. Böylece yılanı diri diri gömerek ölüme terkeder ve kendilerine başka bir yuva yapmaya giderler.

İDAMA MAHKÛM EDİLEN KURT!

1442 yılında Zurich mahkemesi, pazar meydanında ilginç bir hüküm verdi. Cüppelerini giymiş olan yargıçlar, adliye sarayının karşısına kurulmuş olan kürsüde yerlerini aldılar. Mübaşir, elindeki âsayı kaldırıp indirdikten sonra bağırdı:

— Sanığı getirin!

İçerisinde koca bir kurt bulunan bir kafes getirdiler yargıçların karşısına. Sanık, bir kurttu! İki küçük kızı parçalayıp öldürdüğü için yargılanacaktı.

Savcı iddianamesini okudu. Bir avukat da kurdun savunmasını yaptı. Her iki taraf da, yasaları belirtti, içtihatlar öne sürdü. Tanıklar dinlendi. Sonunda kalabalık karşısında tüyleri diken diken olan kurt idama mahkûm edildi!

Hemen oracığa bir darağacı kuruldu. Bir papaz, kurdun son duasını yaptı ve hayvan boynuna yağlı bir ip geçirilerek asıldı!

Bu sırada halk:

— Yaşasın adalet! diye bağırıyordu...

Ayılar Midye Yer mi?

Ayılar midye yer... Şöyl
yer: Pençesiyle tatlı su midye
sini sudan çıkarır. Midye kabu
ğunun kolay kolay açılamaya
cağını çoğu kişi bilir... Ayı d
biliyor olacak ki midyeyi götü
rüp bir kayanın üstüne bırakı
İki saat sonra güneşin etkisiy
midye kabukları kendiliğinde
açılmıştır. Ayı, döner ve mi
yeleri afiyetle ve de kolaylık
midesine indirir.

SİHİRLİ KEMAN

SOĞUK bir yılbaşı günüydü. Thames nehri kenarında, yaşlı, beli bükülmüş bir kör, keman çalıyordu. Az öteden geçen, düzgün giyimli, iki adam yaşlı kemancıyı şöyle bir süzdüler. Adamlardan zayıf olan, yaşlı kemancının paltosuna dokunarak, "Kötü bir gün," dedi, "Kimse para vermiyor değil mi?"

Yaşlı kemancı, "Yılbaşı her şeye yeter evlât. Fakat soğuktan kimse penceresini açmayı akledemiyor" diye cevap verdi. Zayıf adam heyecanlı bir sesle: "Pencereler açılıncaya kadar çalmaya devam et!" dedi. Yaşlı kemancı ellerini gökyüzüne açıp: "İmkân olsa Tanrı'ya duyurmak isterim!" dedi. Zayıf adam birden kemanı aldı ve: "Ben çalamam ne dersin?" dedi, "Belki ben pencereleri açtırabilirim."

SONRA eldivenlerini çıkardı ve sokağa dönerek çalmaya başladı. O sıradan keman, ansızın yeni bir ruha bürünmüş, âdeta dile gelmişti... Çok geçmeden pencereler birer ikişer açılmaya başladı. Yukarılardan atılan birkaç şilinin tıngırtısı duyuldu. Olağanüstü müzik perde perde yayıldıkça, sokak boyunca sıralanan evlerin pencereleri birer birer açılıyor ve paralar ard arda yağıyordu...

Neden sonra zayıf adam kemanı elinden bıraktı ve: "Bereketli bir gün!" dedi, "Artık eve gidebilirsin. Ne istersen al. İstediğin gibi ye, iç!"

Avucunun içindeki bir yığın parayla şaşkına dönen yaşlı kemancı, ayrılmak üzere bulunan zayıf adamın ardından seslendi:

"İsminiz, isminiz?"

Zayıf adam adını söyledi: "Paganini!"

MAYMUN 'AKLI

Yale Üniversitesi psikologlarından Dr. Robert M. Yorkes, Küba'daki bir hayvanat bahçesinde maymunları uzun uzun incelemişti. Bir gün şempanzelerin kafesinin yanında bulunduğu bir sırada maymunların ikisi kaçtı. Gardiyan tüm çabasına rağmen hayvanları yakalayamayınca, öfkesinden havaya birkaç el ateş etti.

Bunun üzerine şempanzelerden biri geri dönerek, gardiyanın üzerine doğru koştu ve elindeki tabancayı çekip alarak dikkatle yere bırakıverdi.

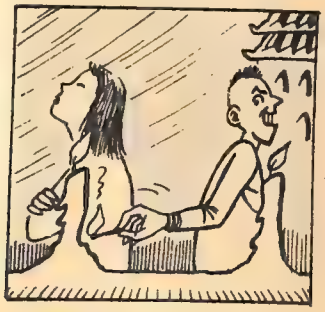

SİYAM'DA BOŞANMA

Siyam'da evli bir çift boşanmak isterse, son yıllara kadar, her ikisine de aynı boyda ve aynı kalınlıkta birer mum verilirdi. Mumların her ikisi de aynı zamanda yakılır, önce biten mumun sahibi suçlu sayılırdı. Suçlu, evini ve tüm mal varlığını öteki tarafa bırakmak zorundaydı. Sadece üzerinde olanları beraberinde götürebilirdi. Boşanma, bundan sonra tamamlanmış olurdu.

DÜNYA KUPASI

(1930-1982) Kahraman BAPÇUM

9

FİNALLERİN EN BÜYÜĞÜ

HIRSLI Brezilya şampiyonluk şansını yitirmişti ama, üçüncülük maçında İsveç'i dört golle çökertti:

Büyük gün, 18 Haziran 1938 günü idi. Paris'in ünlü Colombes Stadı'nda 60 bin kişi önünde, Fransız hakemi Capdeville'in yönetiminde karşılıklı gollerle finallerin en büyüğü oynandı. Sonuç: İtalya 4, Macaristan 2.

1938 Dünya Kupası'nın üç çeşit kahramanı vardı: Golcüler, savunma adamları ve Dr. Vittorio Pozzo...

Golcülerin başında Brezilya'nın bir cambaz kadar yetenekli ve çabuk adamı Leonidas geliyordu: 7 gol... Sonra İtalyanların genç fırtınası Piola 6 golle. Macaristan'ın aynı zamanda bir tıp doktoru olan Sarosi'si 5 golle onu izliyorlardı.

Savunma adamları ise şampiyon İtalya'nın kalecisi Olivieri ile iki beki Foni ve Rava idi. Bu arada Brezilya'nın 1.90'lık dev zencisi sağbek Domingos ile Macarların Biro'su unutulmazlar arasındaydı.

Ama 1938 Dünya Kupası'nın en büyük adı kuşkusuz Dr. Vittorio Pozzo idi. İtalya Milli Takımı'nın tek sorumlusu ve takımın seçicisi olan Pozzo, futbol dünyasının en büyük adamı oldu.

Gelecek yazı:
Dünya gençliğinin buluşamadığı yıllar: 1942 ve 1946.

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

SAYI:9

Genç gazeteciler! «Yeni Gazete»ye, çevrenizi çevrenizdeki ilginç olay ve kişileri anlatan yazı ve fotoğraflarınızı bekliyoruz.

YENİ GAZETE

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Yolladığınız haberler yayınlanınca iki adet fotoğrafınızı göndererek «Genç Gazeteci» belgenizi alabilirsiniz.

ALMANLAR ÜÇ BUUTLU TV YAYININA BAŞLADI

ALMAN tele izyonu, üç buutlu yayına başladı. Bir camı yeşil, bir camı kırmızı özel gözlükle seyredilen TV yayını, tamamen canlı izlenimini veriyor. Bu yayını seyredenler, TV'de olayları normal yaşamda, sokakta görülen olaylarmış gibi algılıyor. İlgililer, üç buutlu yayınla TV'nin daha heyecanlı ve gerçeğe yakın bir hale getirildiğini belirtiyorlar. Özel gözlükler ise sadece bir mark karşılığı gözlükçülerde satılıyor. Alman TV'si daha önce de stereo-TV yayınlarına başlamıştı.

İşçiler, Gümrük Vergisi Değeri 700 Markı Aşmayan Eşyayı Beraberinde Getirebilecek

MALİYE Bakanlığı, yurt dışında çalışan işçilerin ve yurt dışında öğrenim gören öğrencilerin Türkiye'ye dönüşlerinde bedelsiz ithalât yoluyla yanlarında getirebilecekleri eşyaların miktarını yeniden belirledi.

EN AZ 6 AY KALANLAR

Maliye Bakanlığı'nın Resmî Gazete'de yayınlanan tebliğine göre, yurt dışında çalışan işçiler ve yurt dışında en az altı ay kalanlar, Türkiye'ye dönüşlerinde yanlarında, gümrük vergileri toplamı 700 Alman markı karşılığı Türk lirasını aşmayan eşya getirebilecekler. Bu miktar daha önce 350 mark idi.

Bu haktan, hac, tedavi ya da ticarî bir amaçla yurt dışına gidenlerle, yurt dışına çıkışlarında kendilerine döviz tahsis edilenler yararlanamayacaklar.

GEÇEN YIL YABANCI ÜLKELERE RENKLİ TELEVİZYON SATTIK

34 ve 51 ekran olarak yapılan televizyonlar 280 dolarla 340 dolara ihraç ediliyor...

TÜRKİYE'de henüz renkli televizyon yayını yapılmıyor, ancak bir yıldan beri renkli televizyon imal ediliyor. Telra isimli firmanın imal ettiği bu televizyonlar, yabancı ülkelere satılıyor. Geçen yıl 1050 adet renkli televizyon yapıldığı ve bunların Kuveyt, Mısır, Ürdün, Abu Dabi ve Kıbrıs'a satıldığı bildirildi. 34 ve 51 ekran olarak imal edilen televizyonlar 280 dolarla (39 bin 200 lira) ve 340 dolara (47 bin 600 lira) ihraç ediliyor.

Firmanın Genel Müdürü Sedat Tunç, renkli televizyonların imalinde yarı yarıya yerli malzeme kullanıldığını belirtti ve **"İç piyasada satılmasına izin verilirse, 34 ekranları 75 bin liradan, 51 ekranları ise 95 bin liradan verebiliriz"** dedi..

ÇİN, TOPLAM TÜTÜN İHRACATIMIZIN DÖRTTE BİRİNE TALİP OLDUĞUNU AÇIKLADI

SÜRÜYOR

Avrupa uzaya dördüncü füzesini fırlattı

«Ariane-4»ün yörüngesine yerleştiği ve uçuşun büyük bir başarıyla gerçekleştiği kaydedildi...

UZAY yarışında büyük devletlerin tekelini yıkma çabasındaki Avrupa ülkeleri adına, Avrupa'da yapılmış olan "Ariane-4" füzesi fırlatıldı. "Ariane-4"ün yörüngesine yerleştiği ve uçuşun büyük bir başarıyla gerçekleştiği kaydedildi.

Guyana'daki Kourou uzay merkezinden fırlatılan "Ariane"nin geliştirilmesi ve yapımı 1.2 milyar dolara mal oldu. "Ariane-4", denizcilik iletişim uydusu ile iyonosferdeki elektron yoğunluğunu ölçecek bir bilimsel kapsül taşıyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK ASKERÎ MÜZESİ TÜRKİYE'DE OLACAK

HARBİYE'deki Askerî Müze'nin dünya askerî müzeleri arasında ilk üç sırada yer aldığı bildirildi. Müze yetkililerinin verdiği bilgiye göre, Askerî Müze, bulundurduğu eserlerin değerleri ve sayıları bakımından dünya askerî müzeleri arasında ikinci veya üçüncü sırada bulunuyor.

Askerî Müze ilk olarak Fatih Sultan Mehmet devrinde **"Cebehane"** adıyla Aya İrini Kilisesinde değerli silah, araç ve gereçlerin toplandığı bir yer olarak kuruldu. Günümüze gelene kadar tarihî malzeme sayısı bakımından gittikçe zenginleşen müze, birçok yer değiştirdikten sonra 1959 yılında Harbiye'deki bugünkü binasına yerleşti.

Yer darlığı sebebiyle bugün için müzenin sahip olduğu 58.000 kadar tarihî nitelik taşıyan malzemeden ancak 6907 tanesi sergilenebilmektedir. Müzenin şimdiki binasının eldeki tarihî malzemeleri hem sayıları, hem de tarihî nitelikleri açısından yansıtmaya yeterli olmadığına işaret eden yetkililer, **"Restorasyon ve tamirat çalışmalarını sürdürdüğümüz Harbiye binasının bitmesinden sonra müzemizin daha modern bir şekilde düzenlenmesiyle dünya askerî müzeleri arasında birinci sırayı alacağına hiç kuşkumuz yoktur"** dediler.

Müzede 12. yüzyıldan günümüze kadar yerli-yabancı harp silah araç ve gereçleriyle birlikte yeniçerilerden bugüne Türk ordusunun kıyafetleri sergilenmekte. Ayrıca müzenin bir bölümü de İstiklâl Savaşı'mızı anlatan hatıra ve belgelere ayrılmış bulunmaktadır.

SEVGİNİN BÖYLESİ

Genç Gazeteci Şebnem KİPER, İSKENDERUN'dan bildiriyor

İskenderun'da 55 hayvanıyla aynı evde oturan Mahmut Serçe, emekliliğinden beri bir tek işinin hayvan beslemek olduğunu söylüyor. Ellibeş hayvandan, 20'sinin çeşitli türde kuşlar, 5'inin yavru kedileri, 7'sinin talihsiz köpekler, 8'inin güvercinler, 15'inin de yavru balıklar olduğunu bildiren Mahmut Serçe, hayvanları insanlardan çok sevdiğini belirtiyor. Her gün özenle, tek tek, eliyle besliyor onları.

Anlaşma gerçekleşirse Çin, Amerika'dan sonra Türkiye'den en çok tütün alan ikinci ülke olacak

ÇİN Halk Cumhuriyeti, Türkiye'den 20 bin ton Ege tütünü almak istiyor. Türkiye'nin toplam tütün ihracatının dörtte biri olan bu miktar üzerinde anlaşma gerçekleşirse Çin, Amerika'dan sonra Türkiye'den en çok tütün alan ikinci ülke olacak.

Çin'de uygulanmaya konan yeni ekonomi çerçevesinde bazı bölgeler özerk olarak kendi ihtiyaçlarına göre dışarıdan direk alım yapabiliyorlar. Bu uygulamanın pilot bölgesi seçilen Canton kentinin bulunduğu Guangdong eyaleti Ticaret Bakanlığı'na başvurarak Türkiye'den "Ege tütünü" almak istediklerini belirttiler.

İSTİYOR

Kendisi de bir tütün ülkesi olan Çin'in özellikle son yıllarda "Amerikan tipi" sigara alışkanlığının yaygınlaşması üzerine kendi ürettiği Virginia tipi tütüne Türk tütünü katacağı, bu arada kendi iyi cins tütünü ihraç edip, kalitesi ve fiyatı daha uygun olan Ege tütününü iç piyasada kullanacağı öğrenildi.

1 milyar nüfuslu Çin'in eğer anlaşma gerçekleşirse yılda 40-50 bin ton tütün sattığımız Amerika'dan sonra 20 bin tonluk alım gücü olan ikinci ülke olacağı belirtiliyor.

İZMİR VE ÇEVRESİNDE DEFİNE ARANIYOR

Türkiye'de en yoğun define arayıcılığının İzmir ve çevresinde yapıldığı saptandı. Tarihî ve doğal güzellikleri ile dikkatleri üzerinde toplayan İzmir'de bugüne kadar 3 binin üzerinde define arama ruhsatı verildi.

Ancak özellikle Rumların eskiden yoğun olarak oturdukları bölgelerin duvar dipleri ve yol kenarlarını delik deşik eden define arayıcıları, bugüne kadar bir şey bulamadılar.

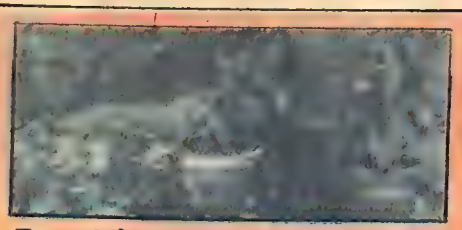

Ege'de saksı içinde kahve yetiştiriliyor

EGE Üniversitesi Fen Fakültesi'nin Botanik Bahçesi'nde saksı içinde kahve yetiştiriliyor. Botanik Bahçesi'nde görevli Ziraat Mühendisi Mehmet Öndeler, burada yetiştirilen kahvelerin bir yıl içerisinde geliştiklerini söyledi. Halen bahçede 4 bin kahve fidesi bulunduğunu belirten Öndeler, fidanların 5 yıl içinde ağaç boyuna eriştiklerini, çekirdek kahve verdiklerini bildirdi.

Mehmet Öndeler, bu kahvelerin kavrulduktan sonra rahatlıkla pişirilip içilebileceğini de ifade etti.

SEKA, kâğıt ihracına hazır

SEKA Genel Müdürü Yelman Gazimihal, SEKA'ya bağlı tüm kâğıt fabrikalarında geçen yıl üretimde 63 bin ton artış sağlandığını belirterek, yakında kâğıt ihracatına başlayacaklarını bildirdi.

Gazimihal, geçen yıl 364 bin 278 ton kâğıt ve karton üretildiğini hatırlatarak, bu yıl SEKA'nın Akdeniz ve Kastamonu tesislerinin hizmete açılması ile üretimin daha da artacağını söyledi.

TÜRKİYE'DE 100 BİN KİŞİNİN YURT DIŞINA ÇIKMASI YASAK

TÜRKİYE'de 100 bin dolayında kişinin çeşitli nedenlerle yurt dışına çıkmasının yasak olduğu bildirildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri, yurt dışına çıkışın yasaklanması kararının siyasî, adlî, vergi ve askerlik nedeniyle alındığını söylediler.

Yeni oluşturulan genel bilgi toplama merkezinde vatandaşlar hakkındaki her türlü bilginin kayıtları bulunduğunu belirten yetkililer, **"Yurt dışına çıkışı yasak olanlar, hangi ilden çıkış yapmak isterlerse istesinler, bilgiler anında bu illere iletilmekte ve çıkış engellenmektedir"** dediler.

30 BİN KİŞİNİN VERGİ BORCU VAR

Yetkililerin verdiği bilgiye göre, yurt dışına çıkması yasaklananların yaklaşık 30 binini vergi borçları bulunanlar oluşturuyor. Yaklaşık 50 bin kişi ise, haklarında siyasî kovuşturma yapıldığı için yurt dışına çıkamıyorlar. Askerliğini yapmayanlardan yaklaşık 5 bin kişinin de haklarında çeşitli nedenlerle dava açıldığı için yurt dışına çıkmaları yasaklanmış bulunuyor.

AT ARABALARINA TORBA TAKILIYOR

Genç Gazeteci İsmail ÇİNKİTAŞ, CEYHAN'dan bildiriyor

Ceyhan'da belediye tarafından at arabalarına torba takılması kararlaştırıldı.

Halkın bu uygulamadan memnun olduğu görüldü.

Böylece çevre sağlığı için ileri bir adım atılmış oldu.

FARKLAR NELERDİR?

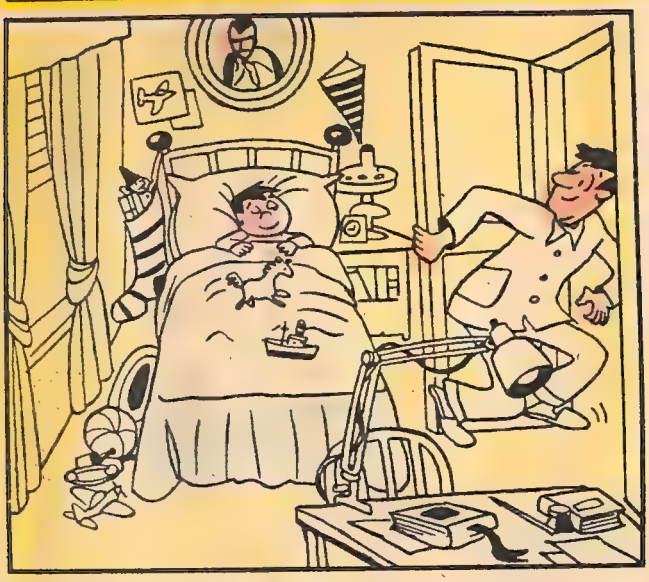

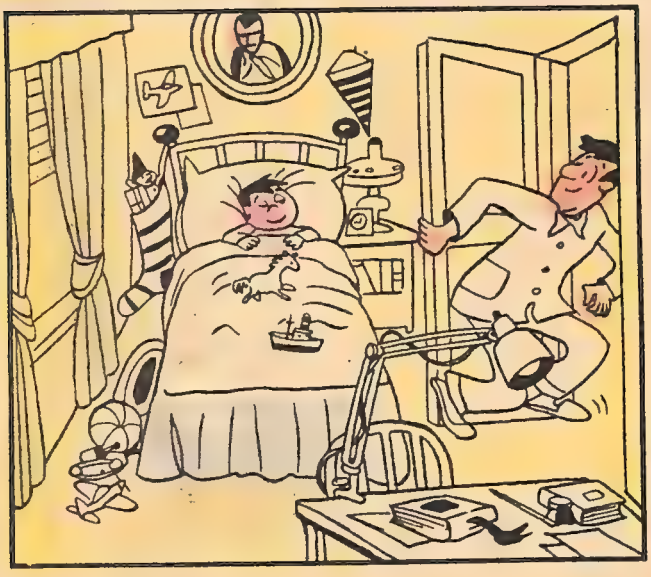

Yukarıda görülen 2 resim birbiri ile aynı gibi gözüküyor. Ancak aralarında birçok fark var. Bakalım siz kaç tanesini bulabileceksiniz?

BİLMECE~BULMACA

BİLMECE~BULMACA

ELDİVENLER

Yukarıda görülen 5 eldiven arasında 4 tanesi, 1 no'lu eldivenden birtakım farklarla ayrılmaktadır. Farklar nelerdir?

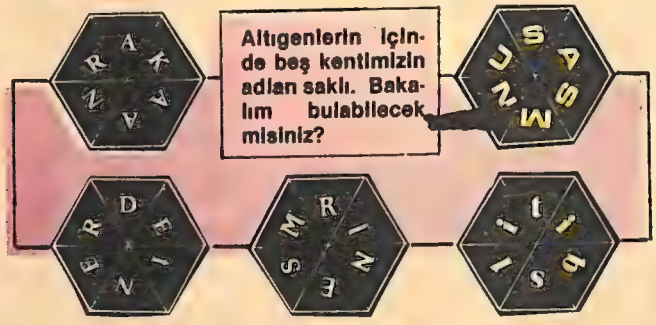

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: (1) El alıştırmak için tekrar tekrar yazılan yazı. (2) Bir çalgı - Güvey. (3) Orta dereceli bir okul - Bir erkek adı. (4) İlâve - Kralların giydikleri başlık. (5) Kamış, haarotu - Bir nota. (6) Bir bağlaç - Bir hayvan adı. (7) Afyon'un bir ilçesi - (tersi) Belirti. (8) Yazın.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Yüksek, çoğu silindir biçiminde yapı - Fikir, düşünce. (2) Çabuk davranan - (tersi) Tat alma organımız. (3) Yıl. (4) Basbayağı, hemen hemen anlamında bir kelime - Eski dilde su. (5) Bir nota - Azerbaycan halkından olan kimse. (6) Gaye. (7) Büyükbaş hayvanların genel adı - Uzay. (8) Gelecek zaman - Bağıt.

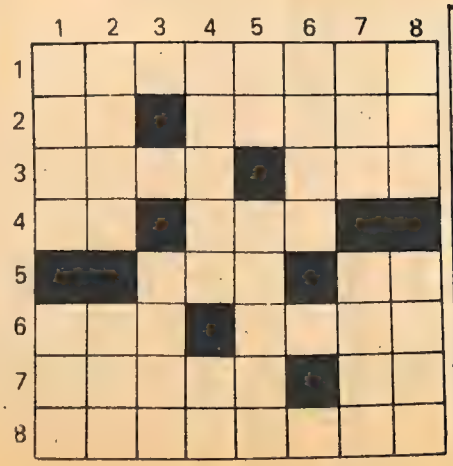

BİLMECE - BULMACA

BİLMECE - BULMACA

YERLERİNİ BULUNUZ

1'den 12'ye kadar numaralanmış parçaları en üstteki resme uygun olacak şekilde düzenleyebilir misiniz?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

YEDİ BENZER: 1. Ayının burnu ile güneş, 2. Çam ağacı ile kızılderilinin başlığının en alttaki tüyü, 3. Dumanile dağ üzerindeki motif, 4. Kızılderilinin kulağının üzerindeki motif ile adamın arkasındaki motif, 5. Kazağın üzerindeki motifle odunların üzerindeki motif, 6. Kızılderilinin yüzündeki motif ile adamın ayakkabısındaki motif, 7. Adamın atkısı ile kızılderilinin başlığındaki motif birbirleriyle benzerdir.

KAZAKLAR: 1. En üstteki kazakta, üstteki ve en alttaki motif, yeteklerdeki ve kol ağızlarındaki örgü. 2. Soldaki kazakta, en üstteki ve en alttaki motifin bir üstündeki motif, yakanın kenarındaki çizgi. 3. Sağdaki kazakta, yaka, yakanın altına bir motif eklenmiş ve alt taraftaki 2 ince çizgili motif kalın çizgi halinde yapılmış.

KARE BULMACA: SOLDAN SAĞA: 1- Diyarbakır. 2- Elek, Efe. 3- Nail, İl, Fok. 4- İnkâr, Çene. 5- Emine, İt. 6- Ani, Açık. 7- Ad, Nem, Sis. 8- Yel, Kayı. 9- Aman, Ze, En. 10- Mor, Meşe.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1- Deniz, Ayak. 2- İlân, Adem. 3- Yelken, Lâm. 4- Ak, Amin, No. 5- İri, Ek. 6- Bel, Namaz. 7- Af, Çeç, Yem. 8- Kefe, Isı. 9- Oniki, Eş. 10- Raket, Sene.

HİNTLİ: 6 no'lu yuvarlak içindeki şekil yılanın boynunun tamamlayıcısıdır.

BİR HİKÂYE YAZALIM

4. sayımızda yayımlanan **"Bir Hikâye Yazalım"** köşemize seçici kurulumuz **O Günden Sonra** adlı hikâyesiyle **Zonguldak'tan Kenan Özcan'ı** birinci seçti. Hikâyelerinizi bekliyor ve tümünüze başarılar diliyoruz.

Yukarıdaki resimde görülen kişilerin duruş biçimlerine bakarak hangi âletle çalıştıklarını bulabilir misiniz?

OKURDAN OKURA

Olcay ÇALIŞKAN

•mektup arkadaşı

TÜLİN AKKAYA: 15 yaşındayım. Spor yapmayı, müzik dinlemeyi ve gezmeyi severim. Kartpostal, davetiye, pul ve sigara koleksiyonu yaparım. Yurdun çeşitli yörelerinden arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Yavuz Mah. Subay Lojmanı No: 2 Kat: 1 Tekirdağ.

YAŞAR DURAN: 15 yaşındayım. Ortaokul 3. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim şunlardır: Futbol oynamak, pul biriktirmek, yabancı paralar biriktirmek. Genç kız arkadaşlarımla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Siteler Fatih Sokak. Üçel Döşeme Atölyesi No: 14/3 Ankara.

BEHİCE KURT: 8 yaşındayım. İlkokul 2. sınıfa gidiyorum. Boş zamanlarımda radyo dinler, kitap okurum. Resim yaparım. Yaşıtım arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Özdere Köyü Sağlıkevi Özdere-İzmir.

AHMET ALTINDAĞ: 17 yaşında, Lise 3. sınıf talebesiyim. Futbol, voleybol, basketbolü sever ve oynarım. Kibrit koleksiyonu yapmak, müzik dinlemek, seyahat yapmaktan hoşlanırım. Fenerbahçe'nin koyu taraftarıyım. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Ak Çakmak Cad. No: 24 Yenipazar-Aydın.

•şiir

CİVCİVLER

Bir gün tavuk gıt gıtladı
Kümese yumurta yumurtladı
Tam yirmi iki gün boyunca
Onu altında sakladı.

Gün doğdu saat geldi
Yumurtalar çatladı
Küçük küçük civcivler
Bağırmaya başladı.

Yem yediler, büyüdüler
Onlar da yumurta verdiler
Kimisi horoz olup
Sabaha renk kattılar.

Fatoş DÜMER

BÜYÜK ÖNDER

Bir düş gördüm.
Öyle bir düş ki...
Mavi gözlüydü düşümdeki.
Saçları altın sarısıydı.

Bana, yaşama sevinci veriyordu.
O, insanları bağımsızlığa getiriyordu.
Tanımak istiyorum, tam anlamıyla.
O an kayboluyor hayali.

Uzanmak istiyorum ona,
İlerlemek istiyorum onun yolunda.
Yaşım, küçük diyor ama büyüyeceğim.
Ben de bir şeyler anlatmak istiyorum

Dinlemiyorlar, umursamıyorlar,
Fakat O; dönüyor sesleniyor;
Bırakın konuşsun,
Onun da anlattıklarında
Bir şey var.

O yarının büyüğüdür.
Ve o an aklımda,
Beliren düşenceler
Onu bana hatırlatıyor.

Fikriye BÜYÜKYILMAZ

•fıkra

YETİŞİN

Karakolun telefonu acı acı çalar. Komiser telefonun ahizesini alır almaz kulağına şu sesler gelir:

— İmdat, yetişin imdat!

— Geliyoruz, geliyoruz. Ama orada ne oluyor?

— Odama bir kedi giriyor. Çabuk olun.

— Aman efendim, bir kedi için polis çağrılır mı? Siz kimsiniz?

Telefonun öbür ucundan yanıt gelir:

— Kim olacak ben papağanım...

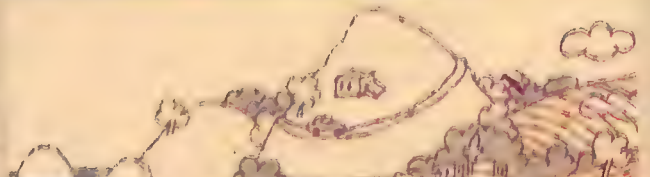

HIRSIZLAR ÇALAR

Öğretmen, yapılan deneyin sonucunu şöyle özetledi:

— Çocuklar, gördüğünüz gibi demir ile bakır açıkta kalınca oksitlenir. Yani paslanır. Şimdi size bir soru: Acaba altınla gümüş açıkta kalsa ne olur?

Arka sıralardan bir öğrenci:

— Çalarlar öğretmenim, dedi.

İNSAN KILÇIĞIDIR

O sene yeni öğretmen çıkmıştı. Karadeniz'in bir köyündeki ilkokula tayin edildi. Bir gün sınıfa insan iskeleti getirdi. Çocuklara onun ne olduğunu sordu: Çocuklar bir müddet sustular. Daha sonra Elif parmak kaldırdı ve:

— Öğretmenim, o bir insan kılçığıdır, dedi.

OKULLAR TATİL OLACAK MI?

Öğretmen bir gün din dersinde kıyamet gününü anlatıyordu.

— İsrafil elindeki boruyu üfleyecek... Dünya yerle bir olacak... Her taraf dümdüz olacak... İnsanlar yerden karınca gibi canlanacak...

Dersi bitirdikten sonra:

— Soracağınız bir şey var mı? diye sordu.

Bir öğrenci:

— Var, dedi.

— Sor bakalım.

— Öğretmenim, acaba o gün okullar tatil olacak mı?

hikâye

UMUT UZAKLARDA MI?

Şunlara bakın, bunlar bizim bahçenin ağaçları. Dört mevsim, değişik giysiler içinde ağaçlarımız. Önce yeşil, sonra sarı giysilerin ardı arkasına solup dökülmesi, düşündürürdü beni. Kendimi ağaçların yerine koy, bir gün yaşlanıp saçlarının ağaracağını düşlerim. İşte, dalları ak karlar içinde, yer yer buzların asıldığı ağaçlar... Daha dün meyveleriyle nazlı, onurlu dallar şimdi acınacak bir üşümüşlük içindeler.

Ağaçlar üzüntülü, damarları donmuş, güneşe küskün bir sessizliği yaşıyorlar.

Ağaran dallarına, sarkan buzlarına karşın yine de güvenilir dostları var: Serçe kuşları. Adetâ ağaçların zavallılığına ortak olmuşcasına, bahar ya da yaz günleri gibi konarlar dallarına.

Kanatları düşük serçeler, başlarını kanatlarının altlarına sokarak kendi sıcaklıklarında ısınmaya çalışırlar.

Bir de usumun almadığı; bunca soğuğa, ayaza karşı avlanmaya giden avcılar. İlk düşen karla, köpeklerini önüne katıp, tüfeklerini omuzlayıp yola düşerler. Ne yolu, yollar kayıp, aşılması güç, sarp dağlara vururlardı kendilerini. Bu da bir tür zevktir, öyle ya!..

Her şeye karşın kışın, özlenen, yaşamaya değer güzellikleri de var. Damlarda kar, saçaklarda buz, odalar sıcak... Ah! Bir de kuşların yalnızlığı, üşümüşlüğü ve açlığı bana dert olmasa...

Çetin KOÇAK

resim

Oktay TUNCA

çocuk kulübü

4054- Mahmut Esat (Adana), 4055- Mesut Altınay (İzmir), 4056- Sezin Güngören (Ankara), 4057- Ufuk Timur (Ankara), 4058- Hayrettin Tuman (Ankara), 4059- Ayhan Serkaya (Denizli), 4060- Mehmet Er (Adana), 4061- Sonur Çevirmen (İstanbul), 4062- Muzaffer Seyhan (Midyat), 4063- Mehmet Kâtipoğlu (Trabzon), 4064- Gülnihal Gündoğan (Ankara), 4065- Altan Şahin (Bilecik), 4066- Cemil Akgün (Bilecik), 4067- Kaan Öztürk (İstanbul), 4068- Birol Göbel (İstanbul), 4069- Levent Kuruşcu (Kayseri), 4070- M. Şükrü Mısır (Bursa), 4071- Erdal Yalım (Hatay), 4072- Aşkın Ankay (Ankara), 4073- Görkem Oflazoğlu (İstanbul, 4074- Hamza Kaplanoğlu (İstanbul), 4075- Nihal Selçuk (İstanbul), 4076- Emin Tuğrul (İstanbul), 4077- Erdoğan Nazlı (Batman), 4078- M. Tevfik Başkaya (Antalya), 4079- Özden Gir (E. Foça), 4080- Safiye Ulubay (Samsun), 4081- Burak Erşahin (İstanbul), 4082- Mehmet Lütfü (Diyarbakır), 4083- Görkem Yaşayan (Ankara), 4085- Selçuk Soylu (Ankara), 4086- Koray Karakoç (İstanbul), 4087- Faruk Öndağ (Bursa), 4088- Mustafa Güvençer (İzmir), 4089- Önder Kavakçı (Ankara), 4090- Mustafa Önkal (Antalya), 4091- Tolga Bayar (İstanbul), 4092- Çetin Bozdağ (Mardin), 4093- Özlen Çiftçi (Malkara), 4094- Habibullah Aktaş (Karabük), 4095- Betül Kocatepe (İstanbul), 4096- Fikret Aksoy (Diyarbakır), 4097- Hatice Belgin Sip (Gaziantep), 4098- Murat Kerpiç (Samsun), 4099- İbrahim Temel Çuhadar (Gaziantep), 4100- Koray Çetindağ (İstanbul), 4101- Tolgar Bıyıklı (İstanbul), 4102- Necmi Yılmaz (Ankara), 4103- Hakan Recalar (İzmir), 4104- Emine Topan (Balıkesir), 4105- Birsen Göbel (İstanbul),

karikatür

Ramazan ÜNLÜ

Mahmure CANBAZ

"Tanrı'nın Oğlu" Kaçıyor

ASYA haritasını incelediniz mi hiç? Belki sadece coğrafya dersleriniz için baktınız... Tibet'i, Nepal'i, Sıkkım'ı önemsemediniz, dikkatiniz Himalayalar'a yoğunlaştı şimdiye değin... Halbuki, o dağların yamaçlarına kurulu Tibet'te **"Tanrı'nın Oğlu"**nun oturduğunu bilseydiniz, herhalde değişik gözle bakardınız oraya...

Evet, Tibet sakinleri için ülke, hatta dünya, "Tanrı'nın Oğlu" Dalai Lama tarafından yönetilmiş yüzyıllardır. Öylesine içine kapanık bir toplum ki, bu inancı değiştirecek dış etkenlerden çok çok uzak. 17. yüzyılın sonlarına kadar Batılı insan yüzü görmemişler. En sık gördükleri ise Çinli yüzü olmuş! 1720'deki ilk büyük Çin işgalini birkaç yılda geri püskürtmüşler ama 1950'deki ikinci büyük işgale kadar çekmedikleri kalmamış.

"Tanrı'nın Oğlu" olarak kabullenilen, soyunun doğrudan doğruya Tanrı'dan geldiğine inanılan Dalai Lama'nın ülkesinden kaçışı da işte o tarihlere rastlar. Çin işgal kuvvetleri, dinî inançlara bağlı bir yöntem biçimini hoşgörmedikleri için, Dalai Lama, 500 adamıyla birlikte zahmetli, uzun bir yolculuk sonrası, sınırı gizlice aşarak Hindistan'a sığındı. Tanrılara yakışmayacak bir durum ama dünyanın barışçı güçlerinin olaya ilgisiz kalması sonucu yapılabilecek tek şey de buydu. Kuzey Hindistan'da yerleşen Lama, ülkesiyle ilişkilerini koparmadı ama, işgal sonrası Tibet'te saygınlığını da epeyce yitirdi... Artık tartışmasız lider değil, sadece dinî lider Dalai Lama...

Sibil Reklam
47 33 62

Çocuklar! Sizin de
«ikinci adresiniz»

TÜRKBANK

TÜRK TİCARET BANKASI